

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
2022**

Επί των Ετήσιων Οικονομικών
Καταστάσεων Χρήσεως
1.1.2022-31.12.2022

**ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ
ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ
ΕΠΩΝΥΜΙΑ «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΑΕ»**

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Αγαπητοί Μέτοχοι, έχουμε την τιμή να σας υποβάλουμε την Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το καταστατικό και το άρθρο 150 του Ν. 4548/2018 και τις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε στις 31.12.2022, προκειμένου να σας ενημερώσουμε για τις οικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας και να ζητήσουμε την έγκρισή σας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Μήνυμα προς τους Μετόχους	2	6. Λειτουργικές επιδόσεις των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων	64
		› Ρυθμιζόμενες δραστηριότητες	64
2. Προφίλ ΔΕΣΦΑ	8	› Μη ρυθμιζόμενες εμπορικές δραστηριότητες	69
› Νομικό πλαίσιο και εταιρική διακυβέρνηση	13	› Άλλες σημαντικές εμπορικές δραστηριότητες	71
› Σύνθεση εταιρικών οργάνων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2022	15		
3. Δίκτυο του ΔΕΣΦΑ και Τερματικός Σταθμός ΥΦΑ	20	7. Οικονομικές επιδόσεις	76
4. Σημαντικά γεγονότα του 2022	26	8. Μοντέλο λειτουργίας	84
› Ενεργειακή κρίση και επιπτώσεις στις εργασίες του ΔΕΣΦΑ	27	› Σχέδιο επιχειρηματικού και ψηφιακού μετασχηματισμού	84
› Η απάντηση του ΔΕΣΦΑ στην ενεργειακή κρίση	34	› Ασφάλεια των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών	86
› Άλλες επιπτώσεις της ενεργειακής κρίσης στην επιχειρηματική δραστηριότητα του ΔΕΣΦΑ	36	› Διαχείριση και ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού	88
› Κυβερνοεπίθεση	38	› Πλαίσιο για την ποιότητα, την υγεία, τη φυσική ασφάλεια, τη γενικότερη ασφάλεια και το περιβάλλον	90
5. Στρατηγική και ανάπτυξη	42	9. Σύστημα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων	96
› Στρατηγικές προτεραιότητες	42	› Δίκτυο διαχείρισης εταιρικών κινδύνων	96
› Κανονιστικές εξελίξεις	43	› Στοιχεία κινδύνου & Διαχείριση των κινδύνων	97
› Η δέσμευσή μας για την ενεργειακή μετάβαση	48	› Συμμόρφωση	102
› Έργα ανάπτυξης δικτύου	56	› Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου	103
› Νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες και συμμετοχές	61	10. Θέματα περιβάλλοντος, Κοινωνίας και Εταιρικής Διακυβέρνησης (ESG) στον ΔΕΣΦΑ	106
		› Στρατηγική σε θέματα περιβάλλοντος, κοινωνίας και διακυβέρνησης (ESG)	106
		› Πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης	108
		11. Προβλεπόμενη εξέλιξη της Εταιρείας	114
		12. Γεγονότα που συνέβησαν μετά από την περίοδο αναφοράς	122

ΜΗΝΥΜΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1

Αγαπητοί Μέτοχοι και Ενδιαφερόμενα Μέρη,

Το 2022 ήταν ένα πολύ επιτυχημένο έτος για τον ΔΕΣΦΑ παρά το άνευ προηγουμένου σοκ που προκάλεσε η παγκόσμια ενεργειακή κρίση, ένα σοκ εξαιρετικά μεγάλου εύρους και πολυπλοκότητας. Πιέσεις στις αγορές ασκούσαν και πριν από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, ωστόσο, οι ενέργειες της Ρωσίας μετέτρεψαν την ταχεία οικονομική ανάκαμψη από την πανδημία, η οποία ούτως ή άλλως ασκούσε πίεση στο σύστημα της παγκόσμιας εφοδιαστικής αλυσίδας, σε αναταραχή μεγάλων διαστάσεων στον τομέα της ενέργειας. Η Ρωσία είναι, μακράν, ο μεγαλύτερος προμηθευτής φυσικού αερίου της Ευρώπης και της Ελλάδας, αλλά οι περικοπές στην προμήθεια φυσικού αερίου προς την Ευρώπη σε συνδυασμό με τις ευρωπαϊκές κυρώσεις στις εισαγωγές ρωσικού πετρελαίου και άνθρακα έκοψαν μία από τις μεγαλύτερες αρτηρίες στην αγορά της ενέργειας. Όλα τα καύσιμα επηρεάστηκαν αλλά οι αγορές φυσικού αερίου βρέθηκαν στο επίκεντρο, καθώς δημιουργήθηκε μεγάλη αβεβαιότητα, αύξηση στους λογαριασμούς ενέργειας και ελλείψεις στον εφοδιασμό.

Επιπρόσθετα, η μακροπρόθεσμη μετάβαση προς ενεργειακά συστήματα χαμηλών εκπομπών άνθρακα συνέχισε να κερδίζει έδαφος και, μάλιστα, επιταχύνθηκε σε διάφορα πεδία. Ωστόσο, ενώ οι κυβερνήσεις και οι επιχειρήσεις αυξάνουν τις δεσμεύσεις τους για την επίτευξη φιλόδοξων στόχων απεξάρτησης από τον άνθρακα, η ανάκαμψη της ζήτησης ενέργειας υπό το πρίσμα των γεωπολιτικών εντάσεων που επικρατούν, οδήγησε την τιμή του αερίου σε ανεξέλεγκτο ράλι. Κι ενώ οι τιμές του φυσικού αερίου είχαν πέσει σε χαμηλά τριακονταετίας στην αρχή την πανδημίας φτάνοντας σχεδόν σε ρεκόρ εικοσαετίας το 2021, σκαρφάλωσαν σε υψηλά όλων των εποχών το 2022.

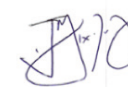
Μια σειρά μέτρων ελήφθησαν στην ΕΕ (όπως η πρωτοβουλία REPowerEU) προωθώντας την ταχύτερη διείσδυση της ανανεώσιμης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του βιομεθανίου και του υδρογόνου, τη μείωση στην κατανάλωση φυσικού αερίου, την πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης φυσικού αερίου και τη διαφοροποίηση των πηγών προμήθειας φυσικού αερίου πέραν των παραδοσιακά χρησιμοποιούμενων ρωσικών πηγών, κυρίως μέσω εισαγωγών ΥΦΑ σε όλη την ΕΕ.

Ο ΔΕΣΦΑ, ο οποίος βρίσκεται στην αρχή της υλοποίησης ενός πολύ φιλόδοξου αναπτυξιακού σχεδίου και ενός εξίσου σημαντικού σχεδίου μετασχηματισμού, ήρθε αντιμέτωπος με νέες προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης του καθοριστικού ρόλου της Ελλάδας για τη διαφοροποίηση των πηγών προμήθειας και την ασφάλεια εφοδιασμού της περιοχής. Παράλληλα, συνέχισαν να αναπτύσσονται νέες υποδομές που αποσκοπούν στο να φέρουν το φυσικό αέριο σε νέες περιοχές στην Ελλάδα και να υποστηρίξουν την εξαγωγική της ικανότητα. Σε αυτό το πλαίσιο, η έγκριση του φιλόδοξου ΔΠΑ 2022- 2031 σε συνδυασμό με την προετοιμασία του επόμενου ΔΠΑ 2023- 2032, σηματοδοτούν την αποφασιστικότητα του ΔΕΣΦΑ να παρέχει ένα αξιόπιστο ΕΣΜΦΑ που μπορεί να εξυπηρετήσει τις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες της νέας ενεργειακής εποχής.

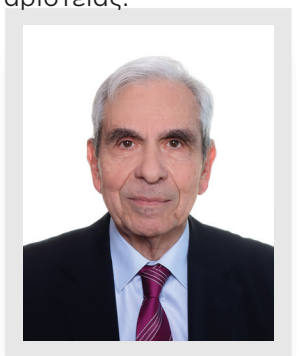
Ο ΔΕΣΦΑ συνέχισε να τηρεί τη δέσμευσή του για ενεργειακή μετάβαση, προωθώντας την ανάπτυξη των ανανεώσιμων αερίων στην Ελλάδα και τη δημιουργία ενός συστήματος δέσμευσης, χρήσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα. Η έμφαση στην προστασία της Υγείας, της Ασφάλειας και του Περιβάλλοντος συνεχίστηκε ως πρακτική του Διοικητικού Συμβουλίου. Είναι αξιοσημείωτο ότι ο ΔΕΣΦΑ διένυσε αυτό το εξαιρετικά απαιτητικό έτος σε ένα περιβάλλον με σημαντικές προκλήσεις για τα πληροφοριακά του συστήματα λόγω μιας πολύ σοβαρής κυβερνοεπίθεσης. Αντέδρασε δυναμικά ώστε να ανακάμψει άμεσα και κατόρθωσε να συνεχίσει χωρίς καμία διακοπή στη λειτουργία του! Η εμπειρία αυτή είχε εν τέλει θετικό αντίκτυπο, καθώς οδήγησε στην επίσπευση του επιχειρησιακού και του ψηφιακού μετασχηματισμού.

Στο μεταξύ, ο ΔΕΣΦΑ έκανε σημαντικά βήματα προς μια εταιρική διακυβέρνηση που χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερη διαφάνεια και ισχυρή συμμόρφωση μέσω της ενίσχυσης του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων: η έγκριση του μοντέλου της Εταιρείας για την καταπολέμηση της διαφθοράς, η συνεργασία μας με τη Διεθνή Διαφάνεια Ελλάς και η βελτίωση της διαχείρισης εταιρικών κινδύνων ενίσχυσαν τη στάση διακυβέρνησης του ΔΕΣΦΑ και έδειξαν τον δρόμο στους εξωτερικούς ενδιαφερόμενους φορείς.

Στο μέλλον, θα συνεχίσουμε τις προσπάθειές μας για την επίτευξη του οράματός μας προκειμένου ο ΔΕΣΦΑ να γίνει «ο φορέας βιώσιμης και καθαρής ενέργειας στο μέλλον τόσο στην Ελλάδα όσο και στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου», ενώ θα εργαζόμαστε σε πλήρη συμμόρφωση με τις αξίες μας για ασφάλεια, προστασία του περιβάλλοντος, ακεραιότητα, ευθύνη, συνεργασία και επιδίωξη της αριστείας.

Κωνσταντίνος Κοσμάδης
Πρόεδρος του ΔΣ

ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ

Αγαπητοί Μέτοχοι και Ενδιαφερόμενα Μέρη,

Το 2022 ήταν ένα έτος άνευ προηγουμένου για τον κλάδο του φυσικού αερίου. Χαρακτηρίστηκε από αποδιοργάνωση της παγκόσμιας αγοράς ενέργειας η οποία προκλήθηκε από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία τον περασμένο Φεβρουάριο και τον de facto εμπορικό πόλεμο που εκτυλίχθηκε μεταξύ ΕΕ και Ρωσίας, ο οποίος οδήγησε σε έναν μόνιμο και σε βάθος μετασχηματισμό του ευρωπαϊκού ενεργειακού χάρτη με απότομη μείωση των εισαγωγών ρωσικού αερίου, εκτόξευση των τιμών και αύξηση άνω του 50% στις εισαγωγές ΥΦΑ σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Ως αποτέλεσμα, η ευρωπαϊκή αγορά φυσικού αερίου μετασχηματίστηκε με τρόπο που φάνταζε αδιανόητος έναν χρόνο πριν.

Σε συνθήκες μεγάλης αστάθειας και τεράστιας μεταβλητότητας, το επιχειρηματικό μοντέλο του ΔΕΣΦΑ αποδείχθηκε ανθεκτικό, με την εταιρεία να καταλαμβάνει ισχυρή θέση στο προσκήνιο των πρωτοβουλιών που δρομολογήθηκαν σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού της Ελλάδας και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Η ταχύτητα με την οποία αντέδρασε ο ΔΕΣΦΑ στη διακοπή της ροής ρωσικού φυσικού αερίου προς τη Βουλγαρία, μετατρέποντας το ΕΣΜΦΑ σε διάδρομο διέλευσης, οδήγησε σε αύξηση κατά περίπου 300% των εξαγωγών φυσικού αερίου σε σχέση με το προηγούμενο έτος, υποστηριζόμενο από 78 φορτία ΥΦΑ τα οποία εκφορτώθηκαν στον τερματικό σταθμό της Ρεβυθούσας, η δυναμικότητα αποθήκευσης του οποίου αυξήθηκε πάνω από 60% σε χρόνο ρεκόρ με την εγκατάσταση, τον Ιούνιο του 2022, μιας πλωτής μονάδας αποθήκευσης. Ο καθοριστικός ρόλος του τερματικού σταθμού της Ρεβυθούσας επανεπιβεβαιώθηκε μέσω των δημοπρασιών κατά τη διάρκεια των οποίων κατανεμήθηκε η δυναμικότητα για την επόμενη πενταετία, ενώ η συμφόρηση για το 2023 και το 2024 οδήγησε σε υψηλά premium των δημοπρασιών από τους παράγοντες της αγοράς.

Ο μετασχηματισμός του ενεργειακού χάρτη της ΕΕ βελτίωσε σημαντικά τον στρατηγικό ρόλο της Ελλάδας και του δικτύου του ΔΕΣΦΑ ως πύλης για την ασφάλεια εφοδιασμού της περιοχής. Η εξέλιξη αυτή κατέστη δυνατή χάρη στα εν εξελίξει έργα για την ενίσχυση του δυναμικού μεταφοράς νότου-βορρά, όπως οι σταθμοί συμπίεσης Νέας Μεσημβρίας, ο σταθμός συμπίεσης (Booster Compressor) Νέας Μεσημβρίας και Αμπελίων και η σύνδεση με τον αγωγό ICGB που ολοκληρώθηκε το 2022, καθώς και τα νέα έργα που ξεκίνησαν το 2022 όπως ο σταθμός συμπίεσης Κομοτηνής και η διασύνδεση με τη Βόρεια Μακεδονία για την οποία ολοκληρώθηκε μια επιτυχημένη δοκιμή αγοράς (market test) τον περασμένο Δεκέμβριο, τα οποία συνολικά θα οδηγήσουν σε τετραπλασιασμό της εξαγωγικής ικανότητας της χώρας έως το 2025. Η δέσμευση του ΔΕΣΦΑ για την ασφάλεια εφοδιασμού της περιοχής επιβεβαιώνεται από το πολύ φιλόδοξο ΔΠΑ με κεφαλαιακές δαπάνες περίπου 819 εκατ. ευρώ, το οποίο εγκρίθηκε από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας τον Αυγούστο του 2022, και από την επένδυσή μας στο έργο της πλωτής μονάδας αποθήκευσης και επαναεριοποίησης του υγροποιημένου φυσικού αερίου στην Αλεξανδρούπολη, η ολοκλήρωση του οποίου αναμένεται τον Ιανουάριο του 2024. Στο πλαίσιο της μακροπρόθεσμης στρατηγικής μας για απεξάρτηση από τον άνθρακα, όλες οι νέες

υποδομές έχουν σχεδιαστεί και κατασκευαστεί για να διασφαλίσουν τη σταδιακή ενσωμάτωση ανανεώσιμων αερίων, με την κατασκευή του έργου ορόσημου της Δυτικής Μακεδονίας ως του πρώτου πιστοποιημένου αγωγού για τη μεταφορά έως και 100% υδρογόνου, που ξεκίνησε στα τέλη του προηγούμενου έτους.

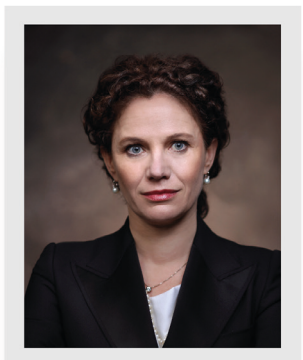
Το 2022 ήταν ένα απαιτητικό έτος όχι μόνο λόγω των συνεπειών του πολέμου και της κρίσης του φυσικού αερίου, αλλά και λόγω της κυβερνοεπίθεσης που δέχθηκε η εταιρεία το καλοκαίρι του 2022. Και σε αυτές τις συνθήκες, τα συστήματα, η διακυβέρνηση και η οργάνωση της Εταιρείας αποδείχθηκαν πολύ ανθεκτικά χωρίς να υπάρξει καμία επίπτωση στην αποδοτική λειτουργία και την πλήρη διαθεσιμότητα των υποδομών μας, που διασφαλίστηκαν χάρη στην αποφασιστικότητα και τη δέσμευση όλων των εργαζομένων μας.

Σε αυτές τις πολύπλοκες συνθήκες, δεν υποχωρήσαμε ποτέ από τη δέσμευσή μας για την Υγεία και την Ασφάλεια των εργαζομένων, των εργολάβων και των υπεργολάβων μας, καθώς και των τοπικών κοινοτήτων με τις οποίες αλληλεπιδρούμε, ούτε και από την ευθύνη μας σε επίπεδο Περιβάλλοντος, Κοινωνίας και Διακυβέρνησης στην οποία βασίστηκαν όλες οι πρωτοβουλίες που πραγματοποιήσαμε το 2022. Το 2022 μειώσαμε περαιτέρω το αποτύπωμα CO2 της Εταιρείας μας, λάβαμε εξαιρετικά αποτελέσματα στο πεδίο της Υγείας & Ασφάλειας συνεχίζοντας να επιδιώκουμε τον στόχο μας για την επίτευξη «μηδενικών ατυχημάτων» και διατηρήσαμε την OGMP πιστοποίηση “Gold Standard” για τις εκπομπές μεθανίου. Εκτός Ελλάδας, ολοκληρώσαμε την κινητοποίηση σχεδόν 150 εργαζομένων που απασχολήθηκαν στη λειτουργία και συντήρηση του τερματικού σταθμού εισαγωγής ΥΦΑ του Al Zour στο Κουβέιτ, σημειώνοντας εξαιρετικά αποτελέσματα στις επιδόσεις μας και σε αυτό το νέο πεδίο δραστηριοτήτων.

Στο πλαίσιο της μακροπρόθεσμης στρατηγικής της Εταιρείας, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο το 2021 και αποσκοπεί στην εισαγωγή ανανεώσιμων αερίων στο εθνικό και ευρωπαϊκό ενεργειακό μείγμα, και με τους ταχύτερους ρυθμούς που επέβαλε το σχέδιο RePowerEU, το οποίο ενέκρινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως απάντηση στην ενεργειακή κρίση, κάναμε σταθερά βήματα για την ετοιμότητα του δικτύου μας ως προς τη χρήση υδρογόνου, εδραιώνοντας ένα δίκτυο συνεργασίας με τοπικούς και διεθνείς παράγοντες για την έναρξη πιλοτικών έργων υδρογόνου και βιομεθανίου τα επόμενα έτη, και αναλύσαμε τη δυνατότητα στρατηγικής ανάπτυξης στο πεδίο δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα (Carbon Capture and Sequestration) που θα αξιολογηθεί περαιτέρω το 2023.

Maria Rita Galli

Ανώτατη Εκτελεστική Διευθύντρια

**ΠΡΟΦΙΛ
ΔΕΣΦΑ**

2

Ο Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ) Α.Ε. είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία, τη διαχείριση, την εκμετάλλευση και την ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) και των διασυνδέσεών του, κατά τρόπο τεχνικά άρτιο και οικονομικά αποδοτικό και με σκοπό τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των Χρηστών του με ασφάλεια, αξιοπιστία και επάρκεια.

Έχοντας καθιερωθεί ως αξιόπιστος ενεργειακός εταίρος στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και ευρύτερα, ο ΔΕΣΦΑ συμβάλλει καθοριστικά στην ασφάλεια εφοδιασμού και τη διαφοροποίηση των πηγών προμήθειας της Ελλάδας και της ευρύτερης περιοχής, ενώ παράλληλα εργάζεται για να καταστήσει δυνατή τη μετάβαση σε ένα ενεργειακά βιώσιμο μέλλον.

Ωθούμενος από το όραμα λειτουργίας και ανάπτυξης ενός τεχνολογικά προηγμένου δικτύου, που μεταφέρει και αποθηκεύει καθαρή και αξιόπιστη ενέργεια αερίου, ο ΔΕΣΦΑ υλοποιεί έργα υψηλής προστιθέμενης αξίας για την αναβάθμιση, επέκταση και διασύνδεση του ΕΣΦΑ με όμορα δίκτυα, συμβάλλοντας ενεργά στην ενεργειακή μετάβαση της χώρας. Παράλληλα, διευκολύνει την ανάπτυξη του ανταγωνισμού και ενσωματώνει αποτελεσματικά νέες στρατηγικές υποδομές φυσικού αερίου στο σύστημά του, διασφαλίζοντας την πρόσβαση της ελληνικής και βαλκανικής αγοράς σε νέες ανταγωνιστικές πηγές εφοδιασμού και μετατρέποντας την Ελλάδα σε διεθνή ενεργειακό κόμβο.

Χαράσσοντας μεθοδικά την πορεία του προς την επίτευξη μηδενικών εκπομπών άνθρακα μέσω της σταθερής μείωσης των περιβαλλοντικών του αποτυπώματος, ο ΔΕΣΦΑ ενισχύει τις επενδύσεις του στην ανάπτυξη νέων τεχνικών και επιχειρησιακών δυνατοτήτων για την επιτάχυνση της μετάβασης στο μέλλον της καθαρής ενέργειας, προωθώντας την ανάπτυξη πράσινων, ανανεώσιμων αερίων και διασφαλίζοντας ότι το σύστημά του εξελίσσεται διαρκώς για να μπορεί να υποστηρίξει τη μεταφορά απαλλαγμένων από τον άνθρακα αερίων.

Σε σταθερή βάση, ο ΔΕΣΦΑ υλοποιεί επίσης δράσεις με στόχο την ενίσχυση του θετικού του αποτυπώματος, σε ό,τι αφορά στο περιβάλλον, την κοινωνία και την εταιρική διακυβέρνηση, πιστός στο όραμά του να αποτελεί πρότυπο επιχειρηματικής αριστείας και εταιρικής υπευθυνότητας σε κάθε πτυχή της λειτουργίας του.

Όραμα

Το όραμά μας είναι η ασφαλής και βιώσιμη λειτουργία και ανάπτυξη ενός τεχνολογικά προηγμένου δικτύου, που μεταφέρει και αποθηκεύει καθαρή, αξιόπιστη και οικονομικά προσιτή ενέργεια αερίου. Οδηγούμε τη μετάβαση στην καθαρή ενέργεια του αύριο, επενδύοντας στους ανθρώπους, στην καινοτομία και σε υποδομές έτοιμες να ανταποκριθούν στις μελλοντικές ανάγκες, χαράσσοντας την πορεία μας προς ένα μέλλον μηδενικών εκπομπών άνθρακα.

Θέτουμε την Ελλάδα στον πυρήνα των ενεργειακών εξελίξεων, ανοίγοντας νέους ενεργειακούς δρόμους και μετατρέποντας τη χώρα σε διεθνή ενεργειακό και εμπορικό κόμβο μιας διασυνδεδεμένης, ασφαλούς και οικονομικά αποδοτικής ευρωπαϊκής αγοράς, δημιουργώντας αξία για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, μέσα από έναν ανοιχτό, διαρκή και διαφανή διάλογο.

Στοχεύουμε να αποτελούμε πρότυπο εξέλιξης και ανάπτυξης στην ευρύτερη περιοχή, προωθώντας ένα βιώσιμο επιχειρηματικό μοντέλο σε σχέση με το περιβάλλον, την κοινωνία και την εταιρική διακυβέρνηση. Δημιουργούμε μια νέα προοπτική για τη χώρα, την ανάπτυξη των ανθρώπων μας και τις κοινότητες, στις οποίες δραστηριοποιούμαστε.

Αποστολή

Ασκούμε την επιχειρηματική μας δραστηριότητα ως Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς της Ελλάδας και αξιόπιστος ενεργειακός εταίρος στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και ευρύτερα, λειτουργώντας και αναπτύσσοντας το Ελληνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου και τις διασυνδέσεις του. Εγγυούμαστε και διασφαλίζουμε την εύρυθμη λειτουργία του ενεργειακού εφοδιασμού, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα και την εξωστρέφεια, συμβάλλοντας σε μια καλύτερη ποιότητα ζωής.

Διαθέτοντας εκτεταμένη εμπειρία και υψηλά καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό, διευκολύνουμε την ανάπτυξη ανταγωνισμού στην ελληνική αγορά ενέργειας και επιτρέπουμε την ομαλή ενσωμάτωση νέων υποδομών, συμβάλλοντας καθοριστικά στη διαφοροποίηση των πηγών εφοδιασμού με φυσικό αέριο και στην ασφάλεια εφοδιασμού της Ελλάδας και της ευρύτερης περιοχής, ενώ εξυπηρετούμε τους Χρήστες μας με ασφάλεια, αξιοπιστία, διαφάνεια και εμπορική καινοτομία.

Εργαζόμαστε για τη μετάβαση σε μια εποχή καθαρότερης ενέργειας, προωθώντας την ανάπτυξη πράσινων, ανανεώσιμων αερίων και διασφαλίζοντας ότι το σύστημά μας εξελίσσεται διαρκώς για να επιτρέψει τη δημιουργία νέων, απαλλαγμένων από τον άνθρακα, ενεργειακών διαδρομών. Αναπτύσσουμε έναν ποικίλο και χωρίς αποκλεισμούς οργανισμό που προσελκύει το ταλέντο και τις καινοτόμες ιδέες, διαμορφώνοντας τους ηγέτες της μελλοντικής αγοράς ενέργειας.

Αξίες

Ακεραιότητα

- › Κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων του, ο ΔΕΣΦΑ εμπνέεται και συμμορφώνεται με τις αρχές της αφοσίωση, της δικαιοσύνης, της αποτελεσματικότητας και της ανοιχτής αγοράς. Καθοδηγούμαστε από επιχειρηματική ηθική που βασίζεται στην ειλικρίνεια, τη διαφάνεια και την αμεροληψία σε όλες τις επιχειρηματικές μας συνεργασίες, έχοντας υιοθετήσει μια προσέγγιση μηδενικής ανοχής σε κάθε μορφή διαφθοράς.
- › Διασφαλίζουμε την ίση μεταχείριση και τη μη διάκριση και καλλιεργούμε μία κουλτούρα ενσωμάτωσης και συμπερίληψης.
- › Αναλαμβάνουμε την ευθύνη για την υποστήριξη των ευπαθών ομάδων και των τοπικών κοινωνιών στις οποίες δραστηριοποιούμαστε.
- › Η ύψιστη προτεραιότητά μας είναι η Υγεία και η Ασφάλεια των Εργαζομένων μας και των Χρηστών του Δικτύου μας.
- › Εγγυόμαστε την ασφάλεια των υποδομών μας και ενεργούμε για τη μείωση των λειτουργικών κινδύνων στην Ελλάδα και την ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Αριστεία και ηγεσία

- Προωθούμε τη βελτίωση των δεξιοτήτων και την προσωπική υπευθυνότητα, προκειμένου να ανταποκριθούμε στις ανάγκες των Χρηστών με ασφαλή, ευέλικτο, καινοτόμο και αξιόπιστο τρόπο.
- Στόχος μας είναι όλοι οι εργαζόμενοί μας να είναι περήφανοι για τη δουλειά που κάνουν, την Εταιρεία για την οποία εργάζονται και να τους δίνεται η δυνατότητα όχι μόνο να αξιοποιούν όσο το δυνατόν καλύτερα τις δυνατότητές τους αλλά και να ξεπερνούν τον εαυτό τους.
- Καλλιεργούμε μία κουλτούρα συνεχούς βελτίωσης, μέσω της ενδυνάμωσης των ανθρώπων μας να αναζητούν συνεχώς ευκαιρίες για τη βελτίωση της λειτουργίας και των υπηρεσιών μας.
- Διαμορφώνουμε τους ηγέτες του μέλλοντος, με βαθιά δέσμευση για τη δημιουργία οράματος, την οικοδόμηση της αίσθησης του σκοπού, την παρακίνηση και την ηγεσία δια του παραδείγματος.
- Επαναπροσδιορίζουμε συνεχώς το πρότυπο αριστείας σε κάθε πτυχή της επιχειρηματικής μας λειτουργίας και κουλτούρας, ανταποκρινόμενοι στις ανάγκες της αγοράς και της κοινωνίας.

Συνεργασία

- Πιστεύουμε στη δύναμη της συνεργασίας, της οικοδόμησης, της υποστήριξης και της ενθάρρυνσης της συνεργασίας μεταξύ ομάδων για την επίτευξη των κοινών μας στόχων και την εσωτερική διάδοση γνώσεων, πληροφοριών και τεχνογνωσίας.
- Συνεργαζόμαστε με άλλους Διαχειριστές, Χρήστες, Ρυθμιστικές Αρχές και Φορείς, διεθνείς εταίρους, πανεπιστήμια και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη εντός και εκτός Ευρώπης για να μοιραστούμε τεχνική τεχνογνωσία και βέλτιστες πρακτικές, προωθώντας την καινοτομία και οδηγώντας την πορεία προς την ενεργειακή μετάβαση.
- Διασυνδεόμαστε με τοπικές κοινωνίες και οργανισμούς για να παράγουμε οφέλη για την ευρύτερη κοινωνία.

Βιωσιμότητα και καινοτομία

- Λειτουργούμε με περιβαλλοντικά βιώσιμο τρόπο, σχεδιασμένο να προάγει την προστασία των φυσικών πόρων, διασφαλίζοντας περιβαλλοντικά ασφαλή λειτουργία και μειώνοντας τις εκπομπές.
- Δεσμευόμαστε να ενσωματώσουμε παράγοντες ESG στο βιώσιμο επιχειρηματικό μας μοντέλο, εστιάζοντας σε αυτούς με υψηλό αντίκτυπο στο κλίμα και το περιβάλλον, προσδιορίζοντας την πορεία του ΔΕΣΦΑ προς τις καθαρές μηδενικές εκπομπές.
- Η τεχνολογία αιχμής και η καινοτομία αποτελούν βασικούς πυλώνες της στρατηγικής μας για την επιδίωξη ενός βιώσιμου ενεργειακού συστήματος.

Α. Νομικό πλαίσιο και εταιρική διακυβέρνηση

Νομικό πλαίσιο

Βάσει του Προεδρικού Διατάγματος 33 (ΦΕΚ Α' 31/20.02.2007), συστάθηκε η Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου ΑΕ», σκοπός της οποίας είναι η λειτουργία, συντήρηση, διαχείριση, εκμετάλλευση και ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ), όπως αυτό ορίζεται στο Άρθρο 68 του Ν.4001/2011 (ΦΕΚ Α'179 / 22.08.11), και των διασυνδέσεών του, προκειμένου το ΕΣΦΑ να είναι οικονομικά αποδοτικό, τεχνικά άρτιο και ολοκληρωμένο και να εξυπηρετούνται οι ανάγκες των χρηστών σε φυσικό αέριο κατά τρόπο ασφαλή, επαρκή, αξιόπιστο και οικονομικά αποδοτικό.

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στις αγορές μεταφοράς φυσικού αερίου και ΥΦΑ κατ' εφαρμογήν του νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ σε σχέση με τις δραστηριότητές της (ο σημαντικότερος όλων είναι ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου και η δευτερογενής νομοθεσία που προκύπτει από αυτόν).

Οι δραστηριότητες της Εταιρείας διέπονται κατά κύριο λόγο από τον Ν. 4001/2011 που μετέφερε την Οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Ο Ν. 4001/2011 διέπει, μεταξύ άλλων, τις δραστηριότητες της Εταιρείας αναφορικά με τη μεταφορά και αεριοποίηση του φυσικού αερίου, που θεωρούνται δραστηριότητες γενικού ενδιαφέροντος. Οι εν λόγω δραστηριότητες αναφορικά με την πρόσβαση τρίτων στο Δίκτυο Μεταφοράς της Εταιρείας και στον Τερματικό Σταθμό ΥΦΑ, καθώς και τα ισχύοντα τιμολόγια, υπόκεινται σε εκτενείς κανονιστικές ρυθμίσεις και παρακολουθούνται στενά από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ).

Σύμφωνα με την παραπάνω νομοθεσία, η Εταιρεία είναι πιστοποιημένος Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς σύμφωνα με το μοντέλο ιδιοκτησιακού διαχωρισμού.

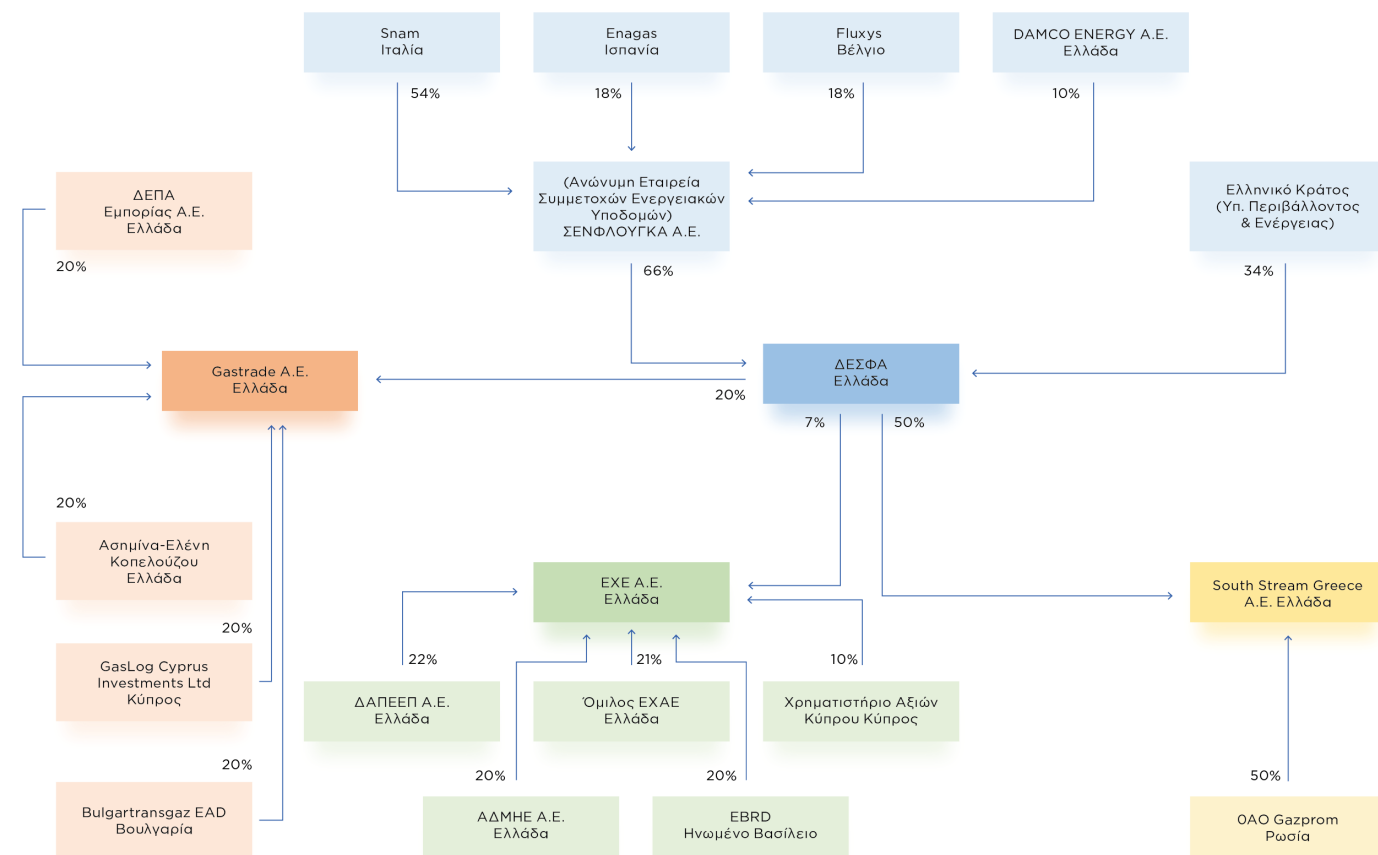
Η έδρα της Εταιρείας βρίσκεται στη Λεωφ. Μεσογείων 357-359, στο Χαλάνδρι Αττικής.

Εταιρική διακυβέρνηση

Οι μέτοχοι του ΔΕΣΦΑ είναι η Ελληνική Δημοκρατία με ποσοστό 34% και η Senfluga SA (κοινοπραξία που αποτελείται από τις Snam, Enagás, Fluxys και DAMCO) με ποσοστό 66%.

Η Εταιρεία συμμετέχει στη μετοχική σύνθεση των i. Gastrade AE με ποσοστό 20%, ii. της South Stream Greece AE με ποσοστό 50% και iii. της HenEx AE με ποσοστό 7%.

Μέτοχοι και εταιρική δομή κατά την 31η Δεκεμβρίου 2022

Πληροφορίες σχετικά με την απόκτηση μετοχών

Δεν αποκτήθηκαν «ίδιες μετοχές» στη διάρκεια της χρήσης του 2022.

Υποκαταστήματα της Εταιρείας

Η Εταιρεία δεν διαθέτει υποκαταστήματα.

Β. Σύνθεση εταιρικών οργάνων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2022

Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ)

- › Κωνσταντίνος Κοσμάδακης: Πρόεδρος του ΔΣ
- › Ben De Waele: Αντιπρόεδρος
- › Marta Bellagamba: Μέλος
- › Salvatore Branca: Μέλος
- › Άννα Μαντάκου: Μέλος
- › Παναγιώτης Ταμπούρλος: Μέλος
- › Carlos Ródenas de la Vega: Μέλος
- › Θεόδωρος Τσακίρης: Μέλος
- › Ελευθέριος Κρητικός: Μέλος
- › Ugo Venier: Μέλος
- › Sergio Molisani: Μέλος

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου λήγει στις 01/06/2025.

Επιτροπή Ελέγχου

- › Παναγιώτης Ταμπούρλος, Πρόεδρος
- › Carlos Ródenas de la Vega
- › Marta Bellagamba
- › Ελευθέριος Κρητικός

Επιτροπή Διορισμών και Αμοιβών

- › Άννα Μαντάκου, Πρόεδρος
- › Θεόδωρος Τσακίρης
- › Ben De Waele
- › Ugo Venier

Κατά τη διάρκεια του 2022, έγιναν οι ακόλουθες αλλαγές στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου:

- Στις 23/03/2022, ο κ. Γιάννος Μιχόπουλος παραιτήθηκε από τη θέση του ως Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε δυνάμει της από 20/04/2022 απόφασής του να συνεχίσει τη λειτουργία του με δεκαμελή σύνθεση χωρίς να αντικαταστήσει το μέλος του ΔΣ που παραιτήθηκε.
- Στις 06/05/2022, ο κ. Κωνσταντίνος Κοσμαδάκης εξελέγη ως Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ενώ το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτήθηκε σε σώμα και ο κ. Ben De Waele διορίστηκε στη θέση του Αντιπροέδρου.
- Στις 06/05/2022, ο κ. Luis Romero Urrestarazu και ο κ. Ben De Waele διορίστηκαν μέλη της Ελεγκτικής Επιτροπής και της Επιτροπής Διορισμών και Αμοιβών, αντίστοιχα.
- Η Ελληνική Δημοκρατία, δυνάμει της από 27/05/2022 επιστολής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, διόρισε τρία μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (κ. Κωνσταντίνο Κοσμαδάκη, κ. Θεόδωρο Τσακίρη, κ. Ελευθέριο Κρητικό) σύμφωνα με το δικαίωμά της κατά άρθρο 11 παρ. 3 του Καταστατικού.
- Στις 01/06/2022, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας εξέλεξε οκτώ (8) μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (κ. Ben De Waele, κ. Salvatore Branca, κ. Παναγιώτη Ταμπούρλο, κ. Ugo Venier, κ. Sergio Molisani, κ. Marta Bellagamba, κ. Luis Romero Urrestarazu, κ. Jose Miguel Tudela Olivares), σύμφωνα με το άρθρο 11 του Καταστατικού της Εταιρείας.
- Στις 02/06/2022, το Διοικητικό Συμβούλιο διόρισε τον κ. Jose Miguel Tudela Olivares ως Πρόεδρο της Επιτροπής Διορισμών και Αμοιβών και τους κ.κ. Ben De Waele, Ugo Venier και Θεόδωρο Τσακίρη ως μέλη της Επιτροπής Διορισμών και Αμοιβών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 5 του Καταστατικού.
- Στις 02/06/2022, το Διοικητικό Συμβούλιο διόρισε τον κ. Παναγιώτη Ταμπούρλο ως Πρόεδρο της Ελεγκτικής Επιτροπής και και τους Luis Romero Urrestarazu, Marta Bellagamba και Ελευθέριο Κρητικό ως μέλη της Ελεγκτικής Επιτροπής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 5 του Καταστατικού.
- Ο κ. Luis Romero Urrestarazu, με επιστολή του στις 29/09/2022, υπέβαλε την παραίτησή του από το αξίωμα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου και της Ελεγκτικής Επιτροπής της Εταιρείας, η οποία τέθηκε σε ισχύ από 04/10/2022.
- Στις 04/10/2022, ο κ. Carlos Rodenas de la Vega διορίστηκε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και της Ελεγκτικής Επιτροπής, αντικαθιστώντας το μέλος Luis Romero Urrestarazu που παραιτήθηκε.
- Στις 14/11/2022, η κα Άννα Μαντάκου διορίστηκε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Πρόεδρος της Επιτροπής Διορισμών και Αμοιβών, αντικαθιστώντας το μέλος Jose Miguel Tudela Olivares που παραιτήθηκε.

Διευθυντική Ομάδα

Η Διευθυντική Ομάδα (κατά τις 31/12/2022) είναι υπεύθυνη για την καθημερινή και επιχειρησιακή διοίκηση της Εταιρείας. Η Διευθυντική Ομάδα επίσης καταθέτει επενδυτικές προτάσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο, στο πλαίσιο της στρατηγικής και του καταστατικού της Εταιρείας.

- Maria Rita Galli: Ανώτατη Εκτελεστική Διευθύντρια (CEO)
- Marc Vercruysse: Επικεφαλής Δραστηριοτήτων Οικονομικών Υπηρεσιών (CFO)
- Ιωάννης Γυφτάκης: Διευθυντής Οργάνωσης και Ανθρώπινου Δυναμικού
- Σοφία Μιχελάκη: Διευθύντρια Νομικών Υπηρεσιών, και Εταιρικής Διακυβέρνησης
- Νίκος Κατσής: Διευθυντής Διαχείρισης Υποδομών
- Μιχάλης Θωμαδάκης: Διευθυντής Στρατηγικής και Ανάπτυξης
- Σωτήριος Μπράβος: Διευθυντής Εμπορικών Υπηρεσιών
- Ιωάννης Χωματάς: Διευθυντής Ανάπτυξης Υποδομών/Διαχείρισης Έργων
- Αλέξιος Γιαννακόπουλος: Διευθυντής Εφοδιαστικής Αλυσίδας
- Άλεξ Βαρώνος: Διευθυντής Πληροφορικής & Επικοινωνιών και Διαχείρισης Εγκαταστάσεων & Στόλου Οχημάτων
- Fernando Kalligas: Διευθυντής Εταιρικών Υποθέσεων, ESG και Επικοινωνίας
- Σεραφείμ Ιωαννίδης: Διευθυντής Υγείας, Ασφάλειας, Φυσικής Ασφάλειας, Περιβάλλοντος και Ποιότητας
- Andrea Pagano: Επικεφαλής Διαχείρισης Κινδύνων, Δεοντολογίας και Συμμόρφωσης
- Τατιάνα Ζάχου: Επικεφαλής Γραφείου CEO, Διαχείρισης Συμμετοχών & Μετασχηματισμού
- Τζοβάννα Ντάκουρη: Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου
- Κωνσταντίνος Μαρούλης: KIPIC Plant Manager

ΔΙΚΤΥΟ ΤΟΥ ΔΕΣΦΑ
ΚΑΙ ΤΕΡΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΥΦΑ

3

Το Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου αποτελείται από το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (ΕΣΜΦΑ ή Δίκτυο Μεταφοράς) και τον Τερματικό Σταθμό Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (Σταθμός ΥΦΑ) στη Ρεβυθούσα. Το Δίκτυο Μεταφοράς, καθώς και ο Σταθμός ΥΦΑ λειτουργούν στο πλαίσιο του πιστοποιημένου Συστήματος Διαχείρισης του ΔΕΣΦΑ σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα ISO 9001, ISO 14001 και ISO 45001.

Το **Δίκτυο Μεταφοράς** μεταφέρει φυσικό αέριο από τέσσερα (4) σημεία εισόδου, δηλαδή i) τα ελληνοβουλγαρικά σύνορα (ανάντη Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ) BULGAR-TRANSGAZ), ii) τα ελληνοτουρκικά σύνορα (ανάντη ΔΣΜ BOTAS), iii) το σημείο εισόδου στη Νέα Μεσημβρία που συνδέει το ΕΣΜΦΑ με τον Διαδριατικό Αγωγό Φυσικού Αερίου (ΤΑΡ), καθώς και iv) το σημείο εισόδου ΥΦΑ (Αγία Τριάδα), προς τις κύριες περιοχές κατανάλωσης στην ηπειρωτική Ελλάδα.

Το Δίκτυο Μεταφοράς αποτελείται από:

- › Τον κύριο αγωγό μεταφοράς φυσικού αερίου (1.466 χλμ.) και τις διακλαδώσεις του.
- › Τους Συνοριακούς Μετρητικούς Σταθμούς στο Σιδηρόκαστρο και τους Κήπους, καθώς και τον Μετρητικό/Ρυθμιστικό Σταθμό (Μ/Ρ) Νέας Μεσημβρίας για τη σύνδεση του ΕΣΜΦΑ με τον ΤΑΡ.
- › Τον Σταθμό Συμπίεσης στη Νέα Μεσημβρία Θεσσαλονίκης.
- › 55 Μετρητικούς/ Ρυθμιστικούς Σταθμούς Φυσικού Αερίου.
- › Τα Κέντρα Ελέγχου και Κατανομής Φορτίου ΦΑ στο Πάτημα, πλησίον της Αθήνας και στη Νέα Μεσημβρία, πλησίον της Θεσσαλονίκης.
- › Τα Κέντρα Λειτουργίας και Συντήρησης Σιδηροκάστρου, Βιστονίδας (με τον δορυφορικό σταθμό στον μετρητικό συνοριακό σταθμό Κήπων), Νέας Μεσημβρίας (με τον δορυφορικό σταθμό στην Πτολεμαΐδα), Αμπελιών, Πατήματος και Σπαθοβουνίου, καθώς και το Κέντρο Λειτουργίας και Συντήρησης ΤΑΡ στους Κήπους.
- › Το Σύστημα Απομακρυσμένου Ελέγχου και Επικοινωνιών που αποτελείται από καλώδια οπτικών ινών και άλλες ειδικές συσκευές.

Ο εφοδιασμός με φυσικό αέριο ήταν διασφαλισμένος καθ' όλη τη διάρκεια του 2022, καθώς η διαθεσιμότητα δικτύου στα σημεία παράδοσης είναι αδιάκοπη. Ο Κύριος Δείκτης Επιδόσεων (ΚΔΕ) που μετρά τη μη διαθεσιμότητα του δικτύου στα σημεία παράδοσης ισούται με 0% (δηλ. 100% διαθεσιμότητα σε όλα τα σημεία εισόδου).

Ο **Τερματικός Σταθμός ΥΦΑ Ρεβυθούσας** αποτελεί μία από τις σημαντικότερες ενεργειακές υποδομές της χώρας. Ο Σταθμός είναι εγκατεστημένος στη νήσο Ρεβυθούσα, περίπου 500 μέτρα από την ακτή της Αγίας Τριάδας, στον κόλπο Πάχης Μεγάρων, 45 χλμ δυτικά της Αθήνας. Σχεδιάστηκε και κατασκευάστηκε το 1999 βάσει των βέλτιστων διεθνών προτύπων και επεκτάθηκε με επιτυχία το 2007 και πιο πρόσφατα το 2018, με την κατασκευή τρίτης δεξαμενής αποθήκευσης, αυξάνοντας τη συνολική δυναμικότητα αποθήκευσης ΥΦΑ σε 225.000m³ ΥΦΑ. Ο Σταθμός έχει υιοθετήσει την πλέον φιλική προς το περιβάλλον τεχνολογία και λειτουργεί σύμφωνα με τους αυστηρότερους κανονισμούς ασφάλειας και προστασίας. Συγκεκριμένα, ο Σταθμός πληροί τις προϋποθέσεις της Οδηγίας Seveso III παρέχοντας τα υψηλότερα πρότυπα ασφάλειας, η εφαρμογή των οποίων ελέγχεται διαρκώς και πιστοποιείται από ανεξάρτητους διαχειριστές.

Με δυναμικότητα αποθήκευσης 225.000m³ ΥΦΑ και δυναμικότητα επαναεριοποίησης 1.250 m³/h σε συνθήκες κανονικής λειτουργίας (Sustained Maximum Send out Rate), ο Σταθμός αποτελεί σημαντική υποδομή για την Ελλάδα στον τομέα της ενέργειας, παρέχοντας ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού, λειτουργική ευελιξία στο σύστημα μεταφοράς και αυξημένη δυνατότητα κάλυψης της ζήτησης αιχμής.

Το 2022, ο ΔΕΣΦΑ αύξησε περαιτέρω τη δυναμικότητα αποθήκευσης του τερματικού σταθμού ΥΦΑ με την εγκατάσταση μιας πλωτής μονάδας αποθήκευσης (FSU). Η πλωτή μονάδα αποθήκευσης έχει χωρητικότητα 145.000m³, γεγονός που την καθιστά την τέταρτη δεξαμενή αποθήκευσης ΥΦΑ της Ρεβυθούσας, επεκτείνοντας τη συνολική δυναμικότητα αποθήκευσής στα 370.000m³ ΥΦΑ. Η προσθήκη της νέας πλωτής δεξαμενής υλοποιήθηκε σε χρόνο ρεκόρ κατόπιν στενής συνεργασίας μεταξύ του ΔΕΣΦΑ και του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθώς και της ΡΑΕ, με στόχο την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας της χώρας και την παροχή μεγαλύτερης ευελιξίας στη μονάδα ΥΦΑ όσον αφορά την παραλαβή και εκφόρτωση φορτίων ΥΦΑ, καθώς είναι πλέον δυνατή η ταυτόχρονη εκφόρτωση φορτίων από δύο μεταφορείς ΥΦΑ (στην προβλήτα Ρεβυθούσας και στην πλωτή μονάδα), βελτιστοποιώντας κατά αυτόν τον τρόπο την εφοδιαστική αλυσίδα ΥΦΑ της χώρας και διασφαλίζοντας τα απαιτούμενα αποθέματα για τον ομαλό εφοδιασμό της αγοράς ενόψει των διεθνών εξελίξεων.

Ο Τερματικός Σταθμός ΥΦΑ στη Ρεθυθούσα

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ
ΤΟΥ 2022

4

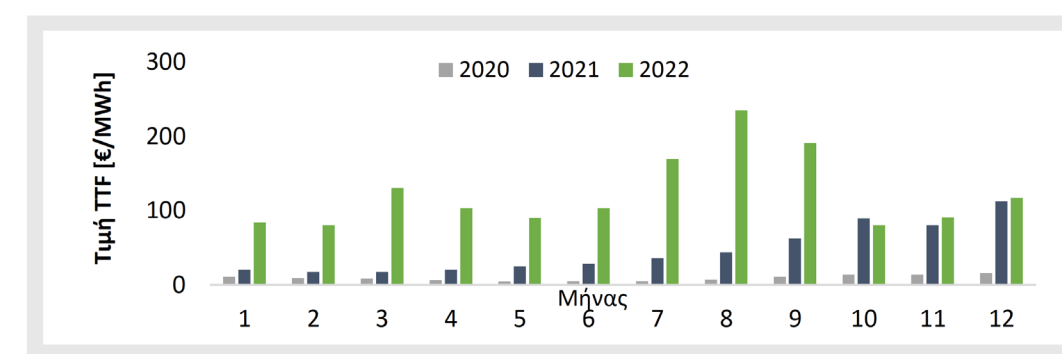
Σε μια περίοδο μεταβλητότητας, άνευ προηγουμένου, το επιχειρηματικό μοντέλο του ΔΕΣΦΑ αποδείχθηκε ανθεκτικό και ο χαρακτήρας της Εταιρείας στην περιοχή ενισχύθηκε. Καθ'όλη τη διάρκεια του έτους, η Εταιρεία ανταποκρίθηκε άμεσα σε όλες τις προκλήσεις που δημιούργησε η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία η οποία ξεκίνησε στις αρχές του έτους, καθώς τοποθετήθηκε στην πρώτη γραμμή της ασφάλειας εφοδιασμού στην περιοχή, κινούμενη ταυτόχρονα προς την ενεργειακή μετάβαση. Αργότερα το καλοκαίρι, η Εταιρεία έγινε στόχος κυβερνοεπίθεσης, διασφαλίζοντας ωστόσο τη συνεχή παροχή των υπηρεσιών της, και έκτοτε έχει ανακάμψει και έχει ενισχύσει την ασφάλεια των πληροφοριακών της συστημάτων.

Βασικά ορόσημα του 2022

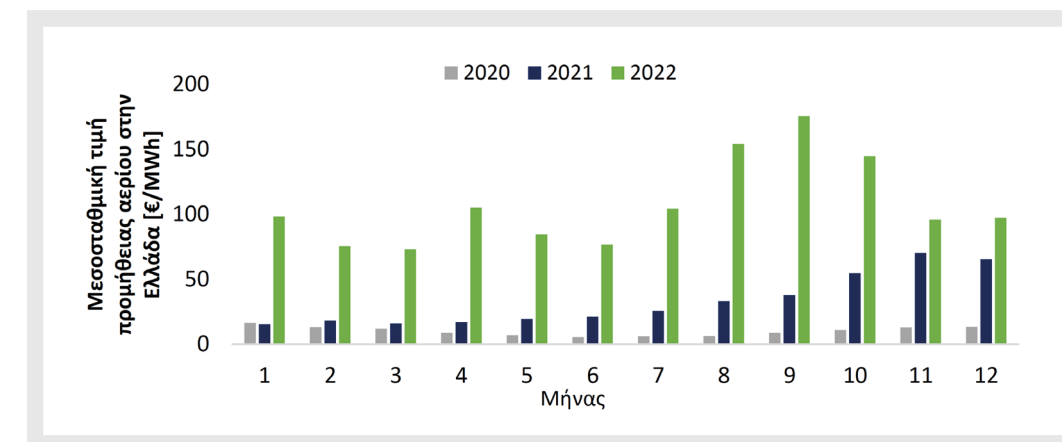
A. Ενεργειακή κρίση και επιπτώσεις στις εργασίες του ΔΕΣΦΑ

Η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία τον Φεβρουάριο του 2022 είχε σημαντικές επιπτώσεις στις αγορές φυσικού αερίου σχεδόν όλων των ευρωπαϊκών χωρών δημιουργώντας υψηλή ρευστότητα και απότομη αύξηση στις τιμές φυσικού αερίου που έφτασαν τα 270 €/MWh τον Αύγουστο του 2022, όπως απεικονίζεται στο παρακάτω γράφημα.

Μέσες μηνιαίες τιμές του TTF κατά την τελευταία τριετία¹

Παρακάτω παρουσιάζεται η εξέλιξη της μέσης τιμής εισαγωγής φυσικού αερίου στην Ελλάδα.

Μέση τιμή εισαγωγής φυσικού αερίου στην Ελλάδα κατά την τελευταία τριετία²

1. Πηγή: <https://www.eia.gov/dnav/pet/hist/RBRTED.htm>

2. Πηγή: <https://www.rae.gr/mesostathmiki-timi-eisagogis>

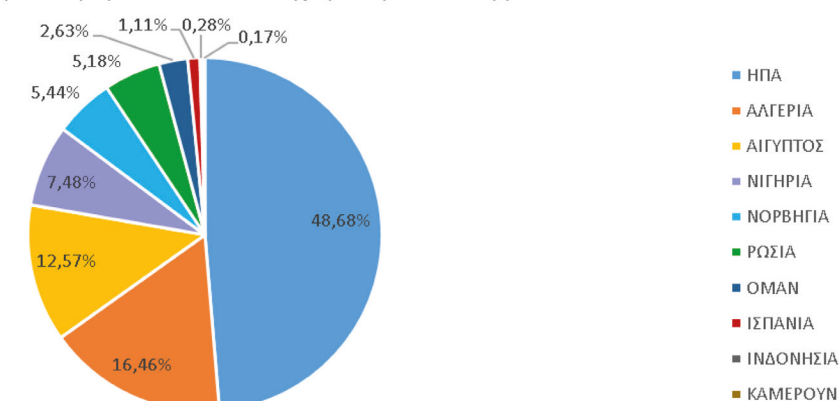
Η Νοτιοανατολική Ευρώπη επηρεάστηκε σημαντικά από την κρίση στο φυσικό αέριο που προκάλεσε ο πόλεμος στην Ουκρανία, ιδιαίτερα από τη διακοπή του εφοδιασμού της Βουλγαρίας με ρωσικό αέριο τον Μάιο του 2022. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η αντίδραση στην ενεργειακή κρίση ήταν άμεση, με τη θέσπιση μέτρων που είχαν αντίκτυπο και στον ΔΕΣΦΑ. Τα μέτρα περιλάμβαναν τη ρύθμιση σχετικά με την προαιρετική μείωση της ζήτησης φυσικού αερίου κατά 15%, τη θέσπιση υποχρεώσεων αποθήκευσης και την εφαρμογή του σχεδίου REPowerEU ως απάντηση στις δυσχέρειες και την αναστάτωση που προκλήθηκε στην παγκόσμια αγορά ενέργειας λόγω της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, αυξάνοντας τους στόχους για αποδοτικότητα, εξοικονόμηση ενέργειας, διαφοροποίηση των πηγών προμήθειας, μείωση των εκπομπών και ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Η ενεργειακή κρίση υπογράμμισε τον κρίσιμο ρόλο των υποδομών για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας και της ασφάλειας εφοδιασμού. Ο καθοριστικός ρόλος της Ελλάδας λόγω της στρατηγικής γεωγραφικής της θέσης και των ελληνικών υποδομών για τον εφοδιασμό των βαλκανικών χωρών και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης έγινε ξεκάθαρος κατά τη διάρκεια του 2022, οδηγώντας σε σημαντικά υψηλότερες ροές διέλευσης. Ειδικότερα, το 2022 το ΕΣΜΦΑ χρησιμοποιήθηκε για τον εφοδιασμό της βουλγαρικής αγοράς φυσικού αερίου άνω των 26 TWh, μέσω του Σημείου Διασύνδεσης Σιδηροκάστρου. Για πρώτη φορά στην ιστορία του ΔΕΣΦΑ, ως απόρροια της ενεργειακής κρίσης, το Σημείο Εισόδου Σιδηροκάστρου χρησιμοποιήθηκε εκτενώς σε τέτοιο επίπεδο ως σημείο εξόδου.

Επίσης λόγω της κρίσης, η σημασία του ΥΦΑ στο μείγμα εφοδιασμού αυξήθηκε σημαντικά, ενισχύοντας τον ρόλο της Ελλάδας/του ΔΕΣΦΑ στην εισαγωγή και διέλευση ποσοτήτων ΥΦΑ για την περιοχή. Ο τερματικός σταθμός επαναεριοποίησης ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα λειτουργούσε σχεδόν σε μέγιστη τεχνική δυναμικότητα προκειμένου να εξυπηρετήσει τη σημαντική αύξηση φορτίων ΥΦΑ που παραλαμβάνονταν στο νησί για επαναεριοποίηση και μεταφορά στην ελληνική αγορά και σε άλλες αγορές φυσικού αερίου βορείως της Ελλάδας μέσω του ΕΣΜΦΑ.

Το 2022, πραγματοποιήθηκε εκφόρτωση 78 φορτίων στον τερματικό σταθμό της Ρεβυθούσας, σύμφωνα με τα υψηλότερα τεχνικά πρότυπα και πρότυπα ασφάλειας. Ο αριθμός αυτός αντιστοιχεί σε αύξηση 123% στον αριθμό φορτίων (35) και σε αύξηση 55% σε ποσότητες ΥΦΑ σε σύγκριση με το 2021. Η αύξηση αυτή συνδέεται άμεσα με τη διακοπή προμήθειας ρωσικού αερίου στη Βουλγαρία και τον αυξημένο ρόλο του τερματικού σταθμού ως εναλλακτική διαδρομή εφοδιασμού με φυσικό αέριο. Το ακόλουθο γράφημα απεικονίζει το μερίδιο των φορτίων ΥΦΑ ανά χώρα προέλευσης για το έτος αναφοράς, ενδεικτικό της εκτενούς διαφοροποίησης του εφοδιασμού σε συνδυασμό με τις πηγές του φυσικού αερίου αγωγών που αναφέρονται στο σχετικό σημείο για τις φυσικές παραδόσεις (παρουσιάζονται παρακάτω).

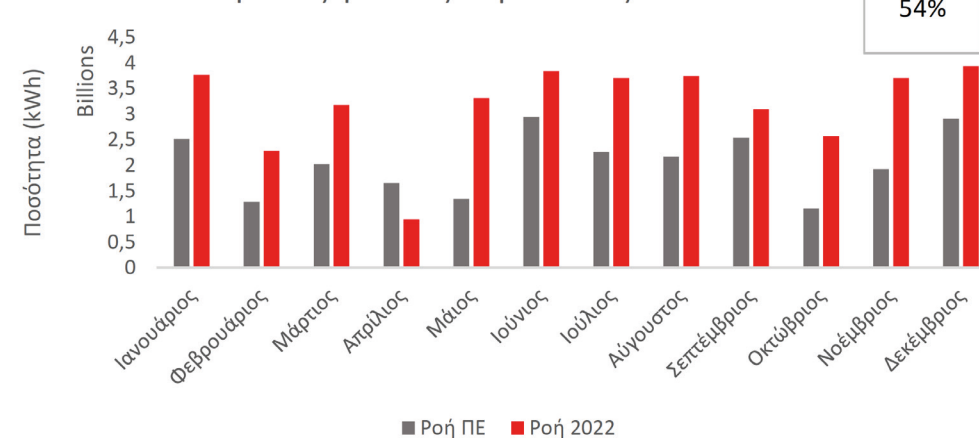
Μερίδιο φορτίων ΥΦΑ ανά χώρα προέλευσης 2022

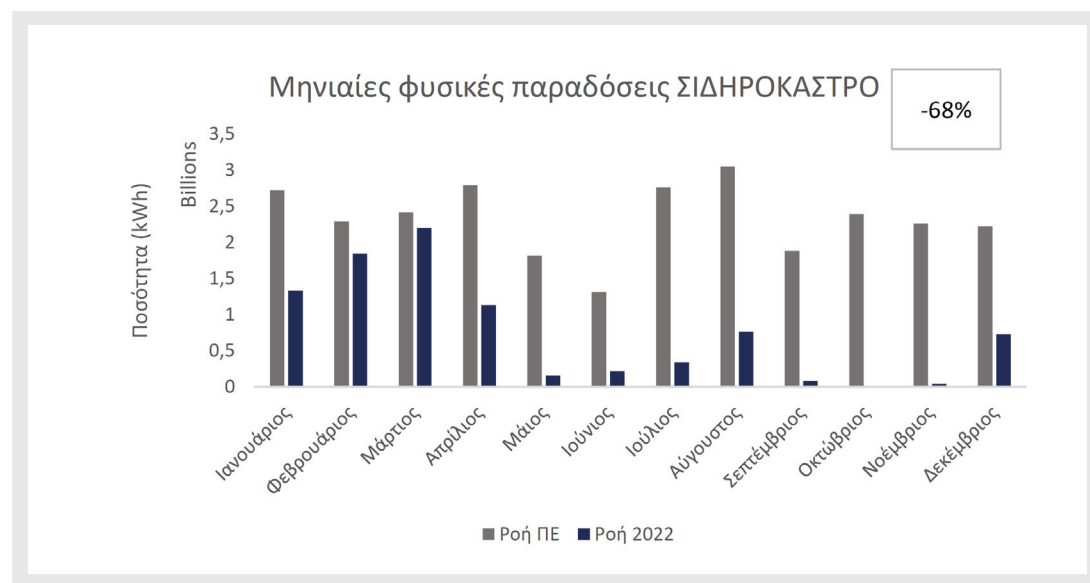
Μερίδιο φορτίων ΥΦΑ ανά χώρα προέλευσης

Η διαθεσιμότητα επαναεριοποίησης του Σταθμού ΥΦΑ ήταν αδιάκοπη. Ο ΚΔΕ διατηρήθηκε στο 100% καθ' όλη τη διάρκεια του 2022. Ως αποτέλεσμα της απότομης αύξησης των φορτίων ΥΦΑ που παραδίδονται και επαναεριοποιούνται στον τερματικό σταθμό της Ρεβυθούσας, οι φυσικές παραδόσεις στο σημείο εισόδου της Αγίας Τριάδας αυξήθηκαν κατά 54% σε σύγκριση με το 2021.

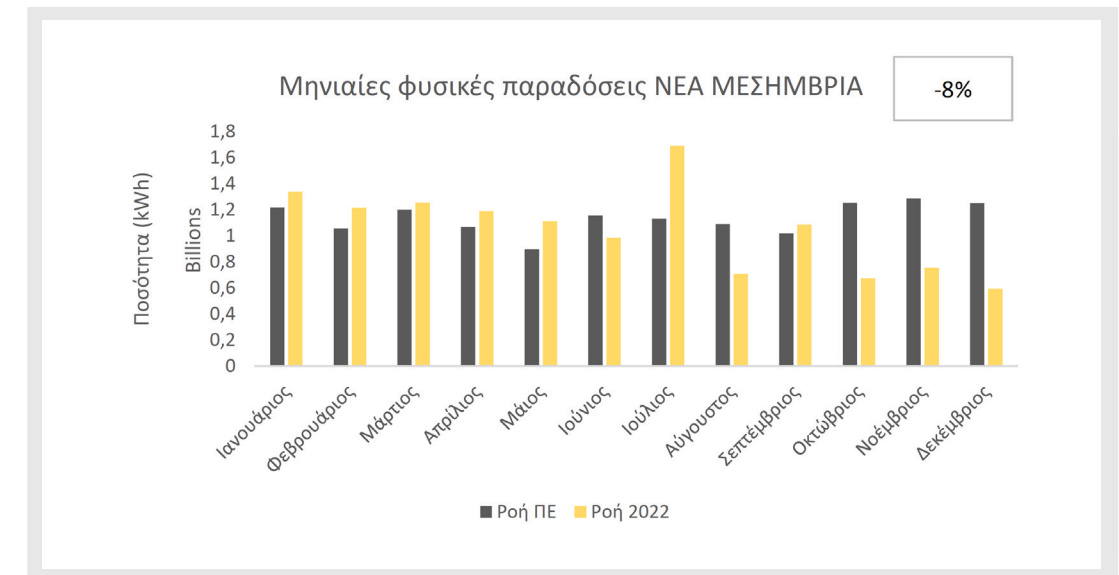
Μηνιαίες φυσικές παραδόσεις ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ

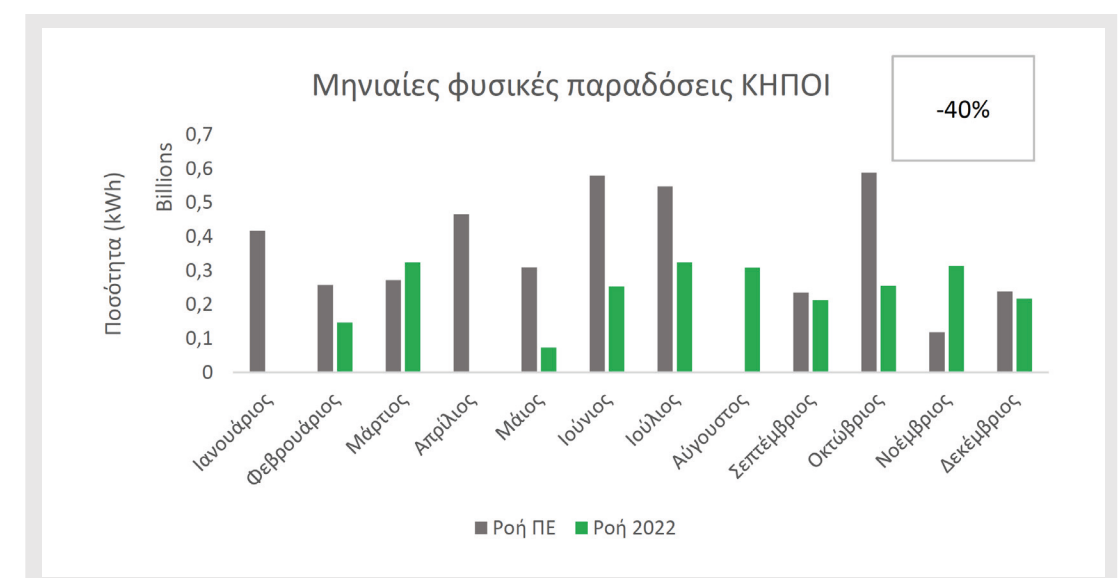
Ταυτόχρονα, στο σημείο εισόδου Σιδηροκάστρου, οι φυσικές παραδόσεις μειώθηκαν κατά 68% ως αποτέλεσμα της απότομης αύξησης στις εξαγωγές, καθώς το φυσικό αέριο των αγωγών, που θα έμπαινε στην Ελλάδα από το σημείο εισόδου Σιδηροκάστρου, επανεξαγόταν εικονικά στη Βουλγαρία και σε άλλες ανάντη αγορές, έχοντας ανταλλαχθεί (swap) με τις επιπρόσθετες παραληφθείσες ποσότητες ΥΦΑ στον τερματικό σταθμό της Ρεβυθούσας που καταναλώθηκαν στην Ελλάδα.

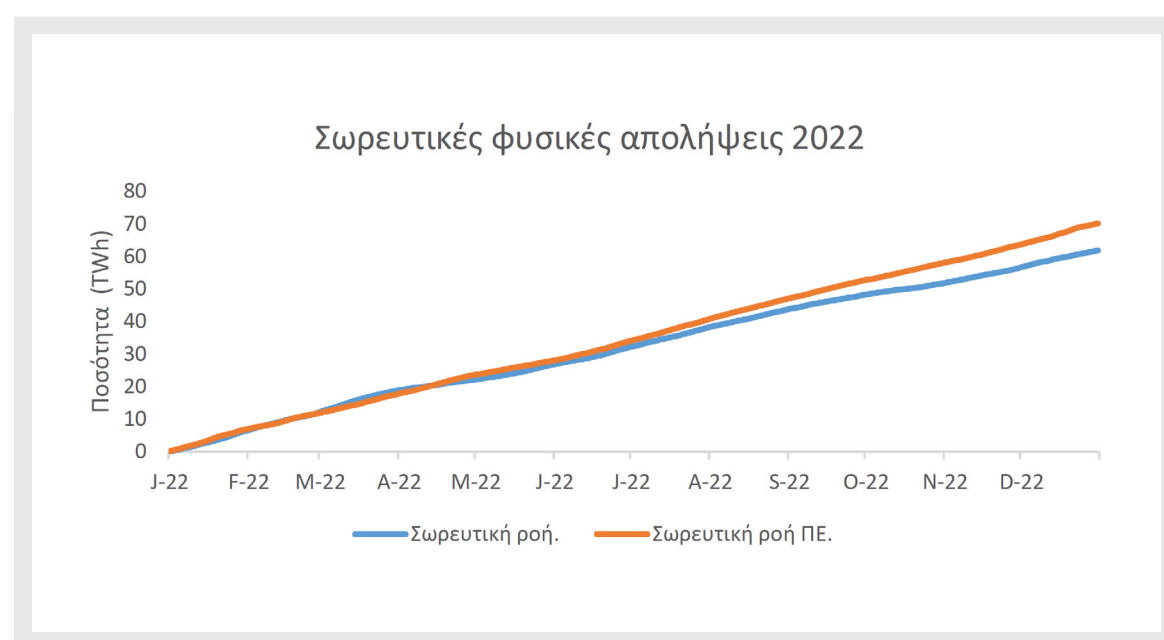
Το σημείο εισόδου Νέας Μεσημβρίας που συνδέει το ΕΣΜΦΑ με τον αγωγό TAP ενήργησε ως πυλώνας της ασφάλειας εφοδιασμού, όπως αποδείχθηκε από τις συνεχείς φυσικές παραδόσεις αερίου από τον αγωγό TAP στο ΕΣΜΦΑ, παρά τη μείωση κατά 8% στις φυσικές παραδόσεις σε σύγκριση με το 2021 λόγω της έναρξης της εμπορικής λειτουργίας του αγωγού IGB τον Οκτώβριο του 2022, και της μεταφοράς ποσοτήτων αερίου στο βουλγαρικό δίκτυο απευθείας από τον TAP στον IGB. Το σημείο εισόδου Νέας Μεσημβρίας συνδέει - μέσω του TAP - την ελληνική με την ιταλική αγορά και τις ιταλικές υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου (UGSs). Αυτή η διασύνδεση επέτρεψε στην Ελλάδα να ενεργοποιήσει τη Δράση Δ3 του Σχεδίου Προληπτικής Δράσης (ΣΠΔ) που έχει σχέση με την αποθήκευση ποσοτήτων φυσικού αερίου στις ιταλικές υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης και την επαναπαράδοσή τους (μέσω εικονικής αντίστροφης ροής) μέσω του αγωγού TAP και του σημείου εισόδου Νέας Μεσημβρίας στην ελληνική αγορά.

Τέλος, οι φυσικές παραδόσεις από το σημείο εισόδου των Κήπων μειώθηκαν κατά 40%, μετά τη λήξη της μακροπρόθεσμης σύμβασης που είχαν συνάψει οι χρήστες για την παράδοση ποσοτήτων μέσω αυτού του σημείου.

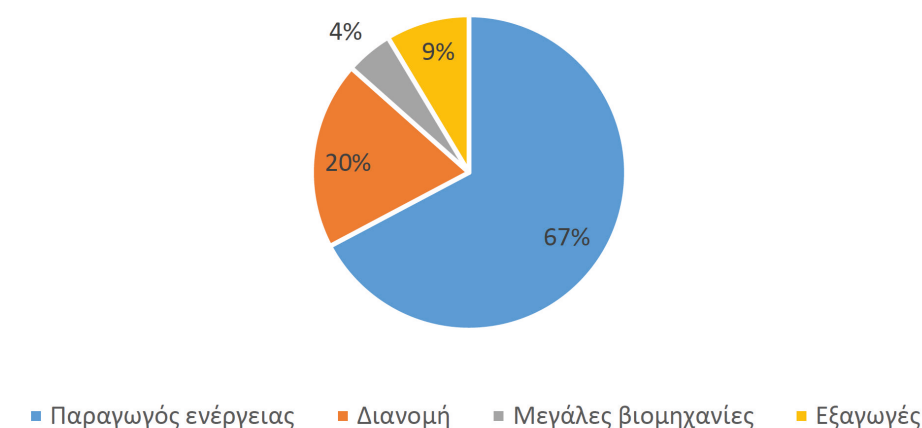
Παρά τη σημαντική αύξηση στις εξαγωγές προς Βουλγαρία και τις γειτονικές χώρες, οι φυσικές απολήψεις από τα σημεία εξόδου του Δικτύου Μεταφοράς κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς (Χρήση 2022) μειώθηκαν κατά 12% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (62 TWh³ το 2022 σε σύγκριση με 70 TWh το 2021), κυρίως λόγω της χαμηλότερης ζήτησης από όλες τις κατηγορίες εγχώριων αποληπτών.

Σωρευτικές φυσικές απολήψεις

Η κατανομή της προαναφερθείσας φυσικής απόληψης μεταξύ των κύριων κατηγοριών καταναλωτών (παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας, μεγάλες βιομηχανίες, δίκτυα διανομής και εξαγωγές) αναφέρεται στο παρακάτω διάγραμμα.

Μερίδια φυσικών απολήψεων 2022

Οι συνολικές εμπορικές επιπτώσεις⁴ των παραπάνω ήταν σε μεγάλο βαθμό θετικές για τον ΔΕΣΦΑ με αύξηση της συνολικής ζήτησης δέσμευσης δυναμικότητας στο ΕΣΜΦΑ σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

Η εγχώρια ζήτηση παρουσίασε μείωση περίπου 19% σε σχέση με το 2021, κυρίως λόγω της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και των βιομηχανικών πελατών. Μάλιστα, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας επηρεάστηκε από πολλούς παράγοντες: τη μείωση στη ζήτηση ηλεκτρισμού, τη διατήρηση του μεριδίου των λιγνιτικών μονάδων στο ενεργειακό μείγμα και τις διακυμάνσεις στις εισαγωγές και εξαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ενώ η ζήτηση φυσικού αερίου για εγχώρια κατανάλωση (πέρα από την ηλεκτροπαραγωγή), επηρεάστηκε κυρίως από τις εκτοξευμένες στα ύψη τιμές του φυσικού αερίου, καθώς και από την ελαστικότητα ζήτησης από πλευράς τελικών καταναλωτών. Η μοναδική κατηγορία που σημείωσε σημαντική αύξηση σε σχέση με το περασμένο έτος είναι η ζήτηση για εξαγωγές, η οποία αυξήθηκε κατά 289%, λόγω της ανάγκης για εναλλακτικές πηγές φυσικού αερίου στις γειτονικές χώρες που επηρεάστηκαν από τη διακοπή της προμήθειας ρωσικού φυσικού αερίου.

3. Θερμοκρασία Αναφοράς Καύσης 25°C

4. Σημείωση σχετικά με τον ορισμό των φυσικών και εμπορικών παραδόσεων: Οι φυσικές παραδόσεις αναφέρονται στην πραγματική φυσική παράδοση φυσικού αερίου από μία τοποθεσία σε μία άλλη. Στην περίπτωση του ΕΣΜΦΑ, αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τη μεταφορά αερίου μέσω αγωγών. Οι εμπορικές παραδόσεις, από την άλλη, αναφέρονται στους συμβατικούς διακανονισμούς που διέπουν τη μεταφορά φυσικού αερίου οι οποίοι μπορεί να περιλαμβάνουν φυσικά καθώς και εικονικά μέσα μεταφοράς.

Οι εξαγωγές πραγματοποιήθηκαν σε μεγάλο βαθμό μέσω εμπορικών/εικονικών εξαγωγών αερίου από τους αγωγούς, η εισαγωγή του οποίου είχε προγραμματιστεί μέσω του σημείου εισόδου Σιδηροκάστρου και το οποίο επανεξάχθηκε στη Βουλγαρία και ανταλλάχθηκε με επιπρόσθετα φορτία ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα που χρησιμοποιήθηκαν για να εξυπηρετήσουν την ελληνική αγορά, με αποτέλεσμα να μη συνεισφέρει στις φυσικές απολήψεις από το δίκτυο.

Βραχυπρόθεσμα, η ζήτηση αερίου στην Ελλάδα θα επηρεαστεί από την παράταση της λειτουργίας παλαιών λιγνιτικών μονάδων έως το 2025, και τη χρήση εναλλακτικών, οικονομικότερων κύριων πηγών ενέργειας στη βιομηχανία, όπου είναι δυνατό.

Οι λεπτομέρειες των προαναφερθεισών εμπορικών εξελίξεων αναλύονται περαιτέρω στη σχετική παράγραφο με τίτλο «Ανασκόπηση ζήτησης και Συναλλαγές στο Εικονικό Σημείο Δηλώσεων» του κεφαλαίου 7 παρακάτω.

B. Η απάντηση του ΔΕΣΦΑ στην ενεργειακή κρίση

Για να ανταπεξέλθει στις προκλήσεις που δημιούργησε η κρίση του αερίου, ο ΔΕΣΦΑ ανέπτυξε ένα σχέδιο για τη μεγιστοποίηση της χρήσης των υπάρχουσών υποδομών αερίου, π.χ. τη δυναμικότητα των σημείων εισόδου που δεν επηρεάζονται από πιθανή διακοπή παροχής ρωσικού αερίου, ειδικότερα τις εισαγωγές ΥΦΑ από τη Ρεβυθούσα και τις εισαγωγές αερίου από αγωγούς στη Νέα Μεσημβρία, που παραδίδουν αέριο με φυσικό τρόπο από το Αζερμπαϊτζάν και με εικονικό από την Ιταλία. Το σχέδιο αυτό περιλάμβανε τις ακόλουθες ενέργειες:

Ρεβυθούσα

- Αύξηση του ρυθμού αεριοποίησης του ΥΦΑ από 201.000 MWh/d σε 225.000 MWh/d για να εξασφαλιστούν οι εγχώριες ανάγκες σε φυσικό αέριο και ο εφοδιασμός των γειτονικών χωρών με φυσικό αέριο.
- Αύξηση της δυναμικότητας αποθήκευσης σε 370.000 m³ ΥΦΑ, με την εγκατάσταση μιας πλωτής μονάδας αποθήκευσης (FSU) σε χρόνο ρεκόρ, τον Ιούνιο του 2022. Η πρώτη επιχείρηση από πλοίο σε πλοίο (Ship-to-Ship) για την εκφόρτωση ποσοτήτων ΥΦΑ στην πλωτή μονάδα αποθήκευσης διεξάχθηκε με επιτυχία τον Νοέμβριο του 2022. Αυτή ήταν η πρώτη φορά που εκτελέστηκε η συγκεκριμένη διαδικασία σε ελληνικά χωρικά ύδατα.
- Αύξηση του ποσοστού χρήσης της Ρεβυθούσας μέσω της εκφόρτωσης ενός αυξανόμενου αριθμού πλοίων έως το επίπεδο της δυναμικότητας αποθήκευσης της εγκατάστασης, γεγονός που καθιστά τη Ρεβυθούσα την κύρια υποδομή για την εισαγωγή φυσικού αερίου στη χώρα.

Η εκφόρτωση του πρώτου φορτίου ΥΦΑ σηματοδοτεί την έναρξη λειτουργίας της πλωτής μονάδας αποθήκευσης

Νέα Μεσημβρία

- Η δυναμικότητα του σημείου εισόδου αυξήθηκε περίπου στο διπλάσιο σε σχέση με το προηγούμενο έτος (από 53.000 MWh/d σε 117.000 MWh/d), καθώς ο Μετρητικός/Ρυθμιστικός (M/P) Σταθμός έχει σχεδιαστεί για 3 bcm ετησίως, εάν αυτές οι ποσότητες είναι διαθέσιμες από την αγορά.
- Η αναθεώρηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 εισάγει την υποχρέωση για τα κράτη μέλη χωρίς δικές τους εγκαταστάσεις αποθήκευσης να αποθηκεύουν ποσότητες φυσικού αερίου σε υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης γειτονικών χωρών (π.χ. Ιταλία και Βουλγαρία στην περίπτωση της Ελλάδας) σε ποσοστό έως 15% της ετήσιας κατανάλωσης του προηγούμενου έτους (2021). Για την Ελλάδα, το μέγεθος αυτό αντιστοιχεί σε 10,5 TWh ετησίως.
- Προκειμένου να εκπληρώσει την ανωτέρω υποχρέωση, ο ΔΕΣΦΑ εφάρμοσε τη λύση της «εικονικής αποθήκευσης» ποσοτήτων που προορίζονται για την ελληνική αγορά στις υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης της Ιταλίας μέσω του αγωγού TAP, μεγιστοποιώντας κατά αυτόν τον τρόπο τη χρήση του σημείου εισόδου Νέας Μεσημβρίας έως τη μέγιστη δυναμικότητα του σταθμού, δηλαδή 117.000 MWh/d.
- Η ελληνική αγορά, μέσω της αποθήκευσης ποσοτήτων φυσικού αερίου, διασφάλισε την ετοιμότητά της τόσο για την περίοδο κανονικής λειτουργίας όσο και για περιόδους έκτακτων συνθηκών (διακοπή προμήθειας ρωσικού αερίου).

Από την αρχή της ενεργειακής κρίσης, ο ΔΕΣΦΑ είχε επίσης ενεργό ρόλο σε όλες τις ευρωπαϊκές και εθνικές κανονιστικές πρωτοβουλίες. Ειδικότερα, από την 24η Φεβρουαρίου 2022, την ημέρα έναρξης του πολέμου της Ρωσίας εναντίον της Ουκρανίας, όταν ενεργοποιήθηκε το Περιφερειακό Σύστημα Συντονισμού Φυσικού Αερίου (RCSG), οι Ευρωπαίοι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς (TSOs) συντονίζονται σε τακτική βάση για να παρακολουθήσουν τις τάσεις της αγοράς αερίου, τα μοτίβα των ροών αερίου, και τη χρήση των υπόγειων εγκαταστάσεων αποθήκευσης, καθώς και για να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με πιθανούς κινδύνους για την ασφάλεια εφοδιασμού με φυσικό αέριο. Γενικά, κατά τη διάρκεια του έτους, ο ΔΕΣΦΑ παρείχε τακτική υποστήριξη στη ΡΑΕ και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας παρέχοντας τεχνογνωσία σε θέματα λειτουργίας και θέματα σχετικά με το σύστημα αερίου, καθώς και γνώσεις και πληροφορίες σχετικά με την ασφάλεια εφοδιασμού με φυσικό αέριο. Επίσης, μαζί με τους λοιπούς ελληνικούς και διεθνείς ενδιαφερόμενους φορείς (ΑΔΜΗΕ, ΕΕ, Διαχειριστές Μεταφοράς, ENTOG, JRC κ.τ.λ.), ο ΔΕΣΦΑ αποδείχθηκε βασικός παράγοντας στη διαμόρφωση του πλαισίου για την αντιμετώπιση έκτακτων συνθηκών. Σε αυτό το πλαίσιο, η Εταιρεία συμμετείχε σε αρκετές ασκήσεις ελέγχου της ανθεκτικότητας και της ετοιμότητας του συστήματος φυσικού αερίου να αντιμετωπίσει σχετικές διακοπές στον εφοδιασμό, και ελέγχου της εφαρμογής μέτρων ασφάλειας εφοδιασμού. Επιπλέον, ο ΔΕΣΦΑ συνέβαλε σημαντικά στην εφαρμογή των Δράσεων του Σχεδίου Προληπτικής Δράσης⁵ που επεξεργάστηκε η ΡΑΕ, καθώς και την Αναθεώρηση του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης⁶, το οποίο περιέχει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να εξαιρεθεί ή να περιοριστεί ο αντίκτυπος πιθανής διακοπής στην προμήθεια φυσικού αερίου.

Γ. Άλλες επιπτώσεις της ενεργειακής κρίσης στην επιχειρηματική δραστηριότητα του ΔΕΣΦΑ

Πληθωρισμός

Το 2021-2022 ο πληθωρισμός αυξήθηκε σημαντικά, πολύ περισσότερο από το αναμενόμενο τόσο στην Ευρώπη (από 3,5% το 2021 σε 9,8% το 2022), όσο και στην Ελλάδα (από 0,6% το

2021 σε 9,2% το 2022)⁷. Σε αυτό συνέβαλε σε μεγάλο βαθμό η εξέλιξη των τιμών ενέργειας που περιγράφηκε παραπάνω, παρόλο που η τάση αυτή είχε ήδη ξεκινήσει ως απόρροια της πανδημίας COVID-19 και του παγκόσμιου σοκ που προκλήθηκε στην εφοδιαστική αλυσίδα μετά την πανδημία. Ως αποτέλεσμα, ο ΔΕΣΦΑ είδε τις τιμές να αυξάνονται σε αρκετούς τομείς, κυρίως στις κεφαλαιακές δαπάνες.

Ο αντίκτυπος των αλλαγών στο κόστος των κεφαλαιακών δαπανών λόγω της πληθωριστικής πίεσης παρατηρείται σε όλες τις πτυχές των (υφιστάμενων και μελλοντικών) κατασκευαστικών έργων: από το στάδιο των προμηθειών λόγω της σημαντικής αύξησης στις τιμές των πρώτων υλών έως τις εργασίες σχεδιασμού/ μηχανικού και τις εργασίες πεδίου - ως απόρροια των αυξήσεων του κόστους ενέργειας (καύσιμα και ηλεκτρισμός) - και του εργατικού κόστους. Η πρόσφατη και εξελισσόμενη κρίση στην υγεία, την ενέργεια και το γεωπολιτικό πεδίο προκάλεσε επίσης περαιτέρω επιπλοκές στην εφοδιαστική αλυσίδα και την αλυσίδα μεταφορών, που έχουν άμεση επίδραση στον προϋπολογισμό των έργων και επηρεάζουν τα χρονοδιαγράμματα ολοκλήρωσής τους.

Ο Δείκτης Τιμών Παραγωγού (ΔΤΠ)⁸, ο οποίος υπολογίζει τον πληθωρισμό παρακολουθώντας τις αλλαγές στις τιμές χονδρικής για τους παραγωγούς, απεικονίζει αυτές τις συνθήκες με κορύφωση των τιμών της τάξης του 50% περίπου στα μέσα του 2022 (λόγω των μεγάλων αυξήσεων στις τιμές του χάλυβα κατασκευών). Αναφορικά με τα υλικά, το αλουμίνιο και ο χαλκός σημείωσαν αύξηση πάνω από 100% σε σχέση με τα επίπεδα των τιμών προ κρίσεως σε ορισμένες περιόδους, το τσιμέντο +30%, τα καλώδια 200%, η ασφαλτος +120%, ενώ οι τιμές των μονωτικών υλικών τριπλασιάστηκαν σε σχέση με τα επίπεδα των τιμών προ κρίσεως. Οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας αυξήθηκαν έως και +80% ενώ τα εργατικά κόστη σημείωσαν αύξηση 25-30%, συμπληρώνοντας την εικόνα των αυξημένων επιπέδων κόστους στις κεφαλαιακές δαπάνες των κατασκευαστικών έργων.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι ο αντίκτυπος των τιμών στις λειτουργικές και κεφαλαιακές δαπάνες αναμένεται να συνεχιστεί τα επόμενα χρόνια μέσω των αυξημένων τιμών εξαγοράς.

5. Το ΣΠΔ περιέχει τα μέτρα που χρειάζονται για την εξάλειψη ή τον μετριασμό των κινδύνων που μπορεί να επηρεάσουν την ασφάλεια εφοδιασμού με φυσικό αέριο στη χώρα, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων των μέτρων ενεργειακής απόδοσης και των μέτρων από την πλευρά της ζήτησης.

6. Το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης προτεραιοποιεί τα ειδικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την εξάλειψη ή τον μετριασμό των επιπτώσεων από τη διακοπή της προμήθειας φυσικού αερίου, όπως τα μέτρα αυτά προβλέπονται στο ΣΠΔ. Το ΣΕΑ ενεργοποιείται όταν δημιουργούνται καταστάσεις κρίσης που ενδέχεται να επηρεάσουν την ομαλή λειτουργία της ελληνικής αγοράς φυσικού αερίου ή/και την ασφάλεια εφοδιασμού.

7. Πηγή: Πληθωρισμός, δείκτες τιμών καταναλωτή: <https://www.imf.org>

8. Πηγή για τις μέσες μηνιαίες τιμές ΔΤΠ στην Ελλάδα: [Investing.com](https://www.investing.com)

Επιτόκια

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), όπως και το Ομοσπονδιακό Αποθεματικό Σύστημα (FED), αντιδρώντας στη συνεχή άνοδο του πληθωρισμού, αποφάσισαν το τελευταίο έτος στο πλαίσιο των αντίστοιχων νομισματικών πολιτικών τους και των στόχων τους για τον πληθωρισμό, να προχωρήσουν σε αυξήσεις των επιτοκίων αναφοράς σε πολλές περιπτώσεις. Η πιο πρόσφατη απόφαση της ΕΚΤ ελήφθη στις 16 Μαρτίου 2023 επιβεβαιώνοντας τη συνέχιση της επιθυμίας να ελεγχθούν τα επίπεδα του πληθωρισμού μέσω μιας περαιτέρω διαδοχικής αύξησης των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης (MRO) στο επίπεδο του 3,5% από 2,5% στα τέλη του 2022 και 0% το 2019.

Ως αποτέλεσμα των συνεχιζόμενων αυξήσεων στα επιτόκια αναφοράς το 2022, το Euribor αυξήθηκε από -0,5% στο δεύτερο εξάμηνο του 2021 σε ένα επίπεδο μόλις κάτω του 3% στα τέλη του 2022⁹. Η αύξηση αυτή είχε πολύ περιορισμένο αντίκτυπο το 2022 αλλά θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στο κόστος του χρέους μεσοπρόθεσμα λόγω των αυξημένων χρηματοδοτικών αναγκών για τις επενδύσεις του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης (ΔΠΑ).

Δ. Κυβερνοεπίθεση

Στις 14 Αυγούστου 2022, ο ΔΕΣΦΑ υπέστη επίθεση Ransomware, η οποία εντοπίστηκε από την απώλεια σύνδεσης σε πολλά συστήματα και περιπτώσεις κρυπτογραφημένων αρχείων στην Εικονική Υποδομή, με επιβεβαιωμένο αντίκτυπο στη διαθεσιμότητα ορισμένων συστημάτων και πιθανή διαρροή μερικών φακέλων και αρχείων. Ως αποτέλεσμα, η Εταιρεία ξεκίνησε μια διαδικασία Αντιμετώπισης Συμβάντων για:

- › να προσδιορίσει το βαθύτερο αίτιο (root cause) και τις μεθόδους που έθεσαν σε κίνδυνο την επιχειρηματική περίμετρο
- › να αναλύσει την πρόσβαση και την ακόλουθη απόσπαση πληροφοριών κρίσιμων για την Εταιρεία
- › να προσδιορίσει πιθανά διορθωτικά μέτρα προς εφαρμογή σε βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα

Η Εταιρεία κατόρθωσε να διασφαλιστεί και να συνεχιστεί η λειτουργία του ΕΣΦΑ με ασφάλεια και αξιοπιστία. Η διοίκηση του ΕΣΦΑ συνέχισε την ομαλή λειτουργία της και ο ΔΕΣΦΑ συνέχισε να εφοδιάζει με φυσικό αέριο όλα τα σημεία εισόδου και εξόδου της χώρας με ασφάλεια και επάρκεια.

Ταυτόχρονα, για την προστασία καταναλωτών και συνεργατών, η Εταιρεία απενεργοποίησε προληπτικά το μεγαλύτερο μέρος των υπηρεσιών πληροφορικής (IT) και ξεκίνησε ένα πρόγραμμα σταδιακής ανάκαμψης για την επαναφορά των συστημάτων πληροφορικής σε κανονική λειτουργία. Οι διαθέσιμες διαδικασίες συνέχισης δραστηριοτήτων εφαρμόστηκαν με επιτυχία σε όλες τις εμπορικές λειτουργίες (π.χ. δυναμικότητα, επαναδήλωση/δήλωση, αντιστοίχιση με γειτονικούς ΔΣΜ, συναλλαγές, κατανομές, επανα/προγραμματισμός ΥΦΑ, τιμολόγηση).

Καθ' όλη τη διαδικασία αντιμετώπισης περιστατικών, ο ΔΕΣΦΑ ανέπτυξε εκτενή συνεργασία με όλες τις αρμόδιες αρχές και οργανισμούς και συνέχισε να συνεργάζεται στενά με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, την Αρχή Προστασίας Δεδομένων, τη Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Ελληνικής Αστυνομίας, το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας, καθώς και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τη ΡΑΕ, για να επιλύσει το θέμα και να ελαχιστοποιήσει οποιεσδήποτε πιθανές συνέπειες.

Η κυβερνοεπίθεση ώθησε την Εταιρεία να εντατικοποιήσει τις προσπάθειες που ήδη βρίσκονταν σε εξέλιξη σχετικά με την ενίσχυση προληπτικών μέτρων ασφαλείας, επισπεύδοντας τη διαδικασία εφαρμογής του σχεδίου Επιχειρηματικού και Ψηφιακού Μετασχηματισμού (βλ. παράγραφο 9β. Ασφάλεια Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ICT)) με την ενσωμάτωσή του σε διάφορες δραστηριότητες που αποσκοπούν στη βελτίωση της εταιρικής στάσης σε θέματα ασφαλείας και της ανθεκτικότητάς της απέναντι στο ηλεκτρονικό έγκλημα.

9. Πίνακας - γραφήματα του Euribor με ιστορικά επιτόκια του Euribor 6 μηνών (euribor-rates.eu)

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ
& ΑΝΑΠΤΥΞΗ

5

A. Στρατηγικές προτεραιότητες

Ο ΔΕΣΦΑ λειτουργεί εντός του ελληνικού και ευρωπαϊκού κανονιστικού πλαισίου, παρέχοντας τις εμπορικές και τεχνικές υπηρεσίες του για την αποτελεσματική λειτουργία και ανάπτυξη της αγοράς ενέργειας στην Ελλάδα, με όραμα την ενίσχυση του κεντρικού ρόλου της Ελλάδας στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και την προώθηση της σταδιακής απεξάρτησης της οικονομίας από τον άνθρακα, στην οποία το φυσικό αέριο παίζει και θα συνεχίσει να παίζει σημαντικό ρόλο παρέχοντας ευελιξία και σταθερότητα σε ένα αυξανόμενο μερίδιο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Η Μακροπρόθεσμη Βιώσιμη **Επιχειρηματική Ανάπτυξη** που αποτέλεσε πυλώνα της στρατηγικής του ΔΕΣΦΑ για το 2022, αντικατοπτρίζεται στις εξής προτεραιότητες:

- Την εκτέλεση του Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ για το 2022-2031, εφαρμόζοντας βασικά έργα για την ενίσχυση του υφιστάμενου δικτύου, την κάλυψη νέων περιοχών και τη δημιουργία νέων δυναμικοτήτων εισόδου/εξόδου, ώστε να καταστεί δυνατή η σταδιακή απεξάρτηση από τον άνθρακα στην παραγωγή ενέργειας και να παγιωθεί η Ελλάδα ως νοτιοανατολικός κόμβος για το φυσικό αέριο και το ΥΦΑ.
- Την περαιτέρω ανάπτυξη της αγοράς ΥΦΑ μικρής κλίμακας (SSLNG) στην Ελλάδα, μέσω της κατασκευής ενός σταθμού φόρτωσης φορτηγών και της νέας προβλήτας μικρής κλίμακας στη Ρεβυθούσα για την επαναφόρτωση μικρών πλοίων, καθώς και μέσω στρατηγικών συνεργασιών για την ανάπτυξη του ΥΦΑ μικρής κλίμακας σε λιμένες. Οι εφαρμογές ΥΦΑ μικρής κλίμακας θα επιτρέψουν στο φυσικό αέριο να προσεγγίσει νέες αγορές, όπως τον ναυτιλιακό τομέα και τους εκτός δικτύου χρήστες
- Την ανάπτυξη ενός Σχεδίου Δράσης για το υδρογόνο (H2) προκειμένου να υποστηριχθεί η μακροπρόθεσμη στρατηγική σχετικά με την επίτευξη των στόχων απεξάρτησης από τον άνθρακα έως το 2050
- Την ανάληψη απαραίτητων ενεργειών για να επισπευσθεί η ανάπτυξη του κλάδου του βιομεθανίου στην Ελλάδα
- Τη διαρκώς επιτυχή λειτουργία και συντήρηση του ελληνικού τμήματος του αγωγού TAP και του τερματικού σταθμού επαναεριοποίησης KIPIC στο Κουβέιτ
- Την περαιτέρω επέκταση των ρυθμιζόμενων υπηρεσιών μέσω της παροχής νέων υπηρεσιών για χρήστες, νέων προϊόντων, νέων δυνατοτήτων
- Την ανάπτυξη της έννοιας της Εικονικής Υγροποίησης και του Εικονικού Αγωγού μέσω βασικών αρχών που θα συζητηθούν με παράγοντες της αγοράς
- Την ανάπτυξη της προσέγγισης και της μεθοδολογίας του προγράμματος μηδενικών εκπομπών, Net Zero master plan

και καθίσταται δυνατή μέσω:

- του συνεχούς επιχειρηματικού και ψηφιακού μετασχηματισμού
- του ορισμού του νέου κανονιστικού πλαισίου με βάση την παροχή κινήτρων
- της οριστικοποίησης της βελτιστοποιημένης οικονομικής κατάστασης με νέα εμπορικά δάνεια για την κάλυψη των αναγκών ενός πενταετούς προγράμματος κεφαλαιακών δαπανών και κεφαλαίου κίνησης
- της διαρκούς έρευνας και εφαρμογής προκειμένου οι ευκαιρίες να λάβουν οικονομική υποστήριξη στο πλαίσιο εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων
- της διαρκούς αναγνώρισης των αναγκών του συστήματος για την επιτυχή μετάβαση στο net zero με διαρκείς ενέργειες για τη μείωση των εκπομπών

B. Κανονιστικές εξελίξεις

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, παρακολουθεί και ρυθμίζει την άσκηση των δραστηριοτήτων του ΔΕΣΦΑ μέσα από το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη δραστηριότητα μεταφοράς και ΥΦΑ. Περίπου το 95% των δραστηριοτήτων του ΔΕΣΦΑ ρυθμίζονται μέσω των αποφάσεων της ΡΑΕ.

Κανονισμός βάσει κινήτρων

Τον Ιούνιο του 2022, ο ΔΕΣΦΑ υπέβαλε την πρότασή του για την αναθεώρηση του Κανονισμού Τιμολόγησης στη ΡΑΕ, που δημοσιεύτηκε για δημόσια διαβούλευση στις 4 Αυγούστου, μαζί με την κύρια πρόταση της ΡΑΕ. Η ρυθμιστική αρχή αναδημοσίευσε μια αναθεωρημένη έκδοση του Κανονισμού Τιμολόγησης για σύντομη διαβούλευση στις 9 Δεκεμβρίου 2022. Η ΡΑΕ ενέκρινε το Πλαίσιο Κανονισμού Τιμολόγησης τον Φεβρουάριο του 2023.

Το έτος 2023 εγκρίθηκε από τη ΡΑΕ σύμφωνα με το άρθρο 119 του Ν. 4951/2022 ως μονοετής ρυθμιστική περίοδος. Τα τιμολόγια του 2023 υπολογίστηκαν από τον ΔΕΣΦΑ αντικατοπτρίζοντας τον επί του παρόντος ισχύοντα Κανονισμό Τιμολόγησης βάσει επικαιροποιημένων ρυθμιστικών παραμέτρων και εγκρίθηκαν από τη ΡΑΕ δυνάμει της Απόφασης 498/2022.

Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης

Τον Οκτώβριο του 2021, ο ΔΕΣΦΑ δημοσίευσε στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης το προσχέδιο του Προγράμματος Ανάπτυξης 2022-2031. Μετά από το στάδιο δημόσιας διαβούλευσης, ο ΔΕΣΦΑ υπέβαλε την πρότασή του στη ΡΑΕ τον Νοέμβριο του 2021 ενώ η οριστική υποβολή ακολούθησε στις αρχές Ιανουαρίου του 2022. Το προτεινόμενο, σε αυτό το στάδιο, Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2022-2031 περιελάμβανε στρατηγικά έργα για την ανάπτυξη του δικτύου και την επέκταση της αγοράς φυσικού αερίου σε περιοχές όπου δεν υπάρχει, επί του παρόντος, δίκτυο αερίου.

Συνολικά 62 έργα προτάθηκαν από τον ΔΕΣΦΑ, με κεφαλαιουχικές δαπάνες περίπου 830 εκατ. ευρώ (αύξηση 53% σε σχέση με το ΔΠΑ 2021-2030), συμπεριλαμβανομένης της επέκτασης του αγωγού υψηλής πίεσης στα Ιωάννινα, των Μ/Ρ σταθμών για τη σύνδεση με Βέροια και Νάουσα, καθώς και έργων που έχουν σχέση με τις νέες εφαρμογές πληροφορικής που είναι κρίσιμες για την αδιάκοπη και ευέλικτη υποστήριξη της αγοράς και για την αναβάθμιση του συστήματος διαχείρισης έργων του ΔΕΣΦΑ. Υπογραμμίζεται ότι, στο πλαίσιο της δέσμευσής του για ενεργειακή μετάβαση, ο ΔΕΣΦΑ έχει προχωρήσει ήδη στην επικαιροποίηση του σχεδιασμού όλων των έργων προκειμένου να μπορεί να γίνει χρήση συγκεκριμένου ποσοστού μειγμάτων H₂ ή ακόμα και να είναι έτοιμα για 100% H₂. Η ΡΑΕ ενέκρινε τον Αύγουστο το Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΕΣΦΑ 2022-2031 (ΦΕΚ/Β 4545/29.8.2022, Β/5047/27.9.2022), συμπεριλαμβανομένων έργων αξίας περίπου 819 εκατ. ευρώ, που δεν περιλαμβάνει την επέκταση στα Ιωάννινα λόγω έλλειψης συναφούς κανονιστικού πλαισίου, ενώ περιλαμβάνει τις νέες κεφαλαιακές δαπάνες για τον Σταθμό Συμπίεσης Κομοτηνής συνολικού προϋπολογισμού 99 εκατ. ευρώ.

Ως αποτέλεσμα της κρίσης του φυσικού αερίου, η σημασία της διασφάλισης από το ΕΣΜΦΑ της διέλευσης εισαγωγών ΥΦΑ προς γειτονικές χώρες αυξήθηκε σημαντικά. Η θέση της Ελλάδας στο νότιο τμήμα της Ευρώπης με τις νέες διασυνδέσεις με χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης σε συνδυασμό με τη Ρεβυθούσα και τον νέο προγραμματισμένο τερματικό σταθμό ΥΦΑ, αναμένεται να οδηγήσει σε αύξηση της ζήτησης για εξαγωγές. Το επίπεδο των εξαγωγών που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2022 αναμένεται να συνεχιστεί ή ακόμα και να αυξηθεί. Μακροπρόθεσμα, αναμένεται ότι η Ελλάδα θα συνεχίσει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στις προσπάθειες της ΕΕ να μειώσει την εξάρτηση από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα, και να βελτιώνει τον ρόλο της ως αξιόπιστη πύλη για το φυσικό αέριο στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Αυτή η αλλαγή μοτίβου των ροών αερίου αύξησε την ανάγκη **βελτίωσης των δικτύων** μέσω έργων που θα ενισχύσουν τη δυνατότητα του ελληνικού συστήματος φυσικού αερίου να μεταφέρει ποσότητες αερίου (κυρίως ΥΦΑ) από την Ελλάδα προς τους βόρειους γείτονές της. Ταυτόχρονα, αυτές οι επενδύσεις θα διαδραματίσουν ρόλο στην ενεργειακή μετάβαση καθώς όλοι οι νέοι αγωγοί θα έχουν σχεδιαστεί και κατασκευαστεί ώστε να διασφαλίζουν πλήρη ετοιμότητα για μεταφορά H₂.

Οι επενδύσεις αυτές προσδιορίστηκαν από τον ΔΕΣΦΑ και συμπεριλήφθηκαν στην στρατηγική του και στα αντίστοιχα αναπτυξιακά προγράμματα.

Σε αυτό το πλαίσιο, αναγνωρίζοντας τη σημασία που έχει το να διασφαλιστεί ότι οι ποσότητες ΥΦΑ που θα επαναεριοποιηθούν στην υπό κατασκευή πλωτή μονάδα αποθήκευσης και επαναεριοποίησης του ΥΦΑ (FSRU) στην Αλεξανδρούπολη θα μπορούν να εξαχθούν στη Βουλγαρία μέσω του αγωγού ICGB, ο ΔΕΣΦΑ προσδιόρισε τεχνικές λύσεις και προχώρησε στην Τελική Επενδυτική Απόφαση σχετικά με τα έργα έτσι ώστε να διασφαλιστεί η λειτουργία του σημείου διασύνδεσης με τον αγωγό IGB από 01.01.2024.

ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ του ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ 2023 - 2032

Το κύριο ορόσημο του 2022 ήταν η Τελική Επενδυτική Απόφαση τον Νοέμβριο σχετικά με το έργο μεγάλης κλίμακας του σταθμού συμπίεσης στην Κομοτηνή, που θα διασφαλίσει μακροπρόθεσμα τη δυνατότητα εξαγωγής έως 5 bcm ετησίως από το FSRU Αλεξανδρούπολης στον ICGB.

Για να καλυφθούν οι ανάγκες του όλο και μεγαλύτερου ρόλου του ΕΣΜΦΑ ως συνδέσμου διέλευσης μεταξύ των ελληνικών τερματικών σταθμών εισαγωγής ΥΦΑ και του δικτύου μεταφοράς παρακείμενων χωρών, ενεργώντας έτσι ως φυσικός κόμβος για την περιοχή, ο ΔΕΣΦΑ πρότεινε πρόσφατα περαιτέρω αναβαθμίσεις στο ΕΣΜΦΑ, μέσω νέων έργων που συμπεριλαμβάνονται στο προσχέδιο του ΔΠΑ 2023-2032 (όπως τα: «Διπλασιασμός του κλάδου υψηλής πίεσης Καρπερή-Κομοτηνή» και «Διπλασιασμός του κλάδου υψηλής πίεσης Λιβαδειά-Πάτημα»).

ΥΦΑ μικρής κλίμακας: Φόρτωση φορτηγών, Μοντέλο Εικονικού Αγωγού και Εικονική Υγροποίηση

Η αεριοποίηση των νέων εκτός δικτύου περιοχών στην Ελλάδα ήταν στόχος δημόσιας πολιτικής τα τελευταία χρόνια με στόχο να βελτιωθούν οι οικονομικές συνθήκες στις εν λόγω περιοχές και να εκπληρωθούν οι στόχοι αειφορίας. Εντός του 2022, ο ΔΕΣΦΑ οριστικοποίησε το ρυθμιστικό πλαίσιο για την Υπηρεσία Φόρτωσης Φορτηγών (ΥΦΦ – TLS), μια νέα υπηρεσία που για πρώτη φορά θα επιτρέψει σε απομακρυσμένους χρήστες να χρησιμοποιήσουν ΥΦΑ, το οποίο θα παραδίδεται μέσω φορτηγών που φορτώνονται στον τερματικό σταθμό της Ρεβυθούσας. Η ολοκλήρωση του σταθμού φόρτωσης φορτηγών επιτεύχθηκε τον Ιούλιο και οι σχετικές τροποποιήσεις στον Κώδικα Δικτύου και στη Σύμβαση-Πλαίσιο για την ΥΦΦ εγκρίθηκαν από τη ΡΑΕ τον Αύγουστο του 2022.

Μετά από την προσωρινή απόφαση της ΡΑΕ (633/2021) σχετικά με την «Ανάπτυξη Απομακρυσμένου Δικτύου Διανομής με χρήση συμπιεσμένου/υγροποιημένου φυσικού αερίου (Σ/Υ ΦΑ)» που παρουσίασε τους ρυθμιστικούς στόχους και εισήγαγε την έννοια του εικονικού αγωγού για αμφότερες τις εφοδιαστικές αλυσίδες ΣΦΑ και ΥΦΑ, ο ΔΕΣΦΑ υπέβαλε προς εξέταση στη ΡΑΕ στα τέλη του 2022, μια πρόταση για την ανάπτυξη ενός μοντέλου εικονικού αγωγού, βάσει και της διεθνούς εμπειρίας, με τέτοιο τρόπο ώστε οι στόχοι δημόσιας πολιτικής και οι ρυθμιστικοί στόχοι που έθεσε η ΡΑΕ να εκπληρωθούν με τον πιο αποτελεσματικό και ολοκληρωμένο τρόπο, κατόπιν και της ολοκλήρωσης και λειτουργίας των εγκαταστάσεων φόρτωσης φορτηγών/ΥΦΑ μικρής κλίμακας στον τερματικό σταθμό ΥΦΑ της Ρεβυθούσας.

Κατά παρόμοιο τρόπο, ο ΔΕΣΦΑ ανέπτυξε επίσης και υπέβαλε προς εξέταση στη ΡΑΕ, ένα έγγραφο βασικών εννοιών για την υπηρεσία Εικονικής Υγροποίησης που θα μπορούσε να παρέχεται στον τερματικό σταθμό ΥΦΑ της Ρεβυθούσας με στόχο να προαχθεί η εξέλιξη και ο ανταγωνισμός στην αγορά ΥΦΑ μικρής κλίμακας.

Η Εικονική Υγροποίηση θα επέτρεπε την εικονική μετατροπή του φυσικού αερίου στο σύστημα

μεταφοράς σε ΥΦΑ στις δεξαμενές μιας μονάδας επανααεριοποίησης ΥΦΑ και μπορεί να προσφερθεί ως υπηρεσία σε χρήστες ΥΦΑ/ΥΦΦ/ΥΦΑ μικρής κλίμακας που μπορούν να αγοράσουν αέριο αντιστάθμισης στο χρηματιστήριο/ εικονικό σημείο συναλλαγών και να το μεταφέρουν στον τερματικό σταθμό ΥΦΑ μέσω μιας επιχείρησης εικονικής υγροποίησης.

Ανάπτυξη αγοράς χονδρικής

Η δημιουργία ενός ελληνικού κόμβου αερίου με προοπτικές ενός περιφερειακού κόμβου ήταν ο σταθερός στρατηγικός στόχος των ελληνικών κυβερνήσεων επί σειρά ετών, δεδομένων των ευνοϊκών θεμελιωδών συνθηκών για την καθιέρωση της Ελλάδας ως κέντρο αναφοράς στο πεδίο των εμπορικών συναλλαγών και της μεταφοράς για την περιοχή και τα στρατηγικά, γεωπολιτικά και οικονομικά οφέλη για τη χώρα και όλες τις εταιρείες που συμμετείχαν στο εγχείρημα, μέσω της ενοποίησης της αγοράς φυσικού αερίου και των αυξημένων διασυνοριακών συναλλαγών.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο ΔΕΣΦΑ εργάστηκε σταθερά και επίμονα για αρκετά χρόνια προκειμένου να εδραιώσει μια αγορά με αξιόπιστα σήματα τιμών (price signals) όπου θα υπάρχει ροή προς οποιαδήποτε κατεύθυνση σύμφωνα με αυτά τα σήματα (κόμβος). Αυτό απαιτεί τόσο οι φυσικές υποδομές αερίου όσο και οι υποδομές για συναλλαγές αερίου να λειτουργούν απρόσκοπτα. Εκτός από την ανάπτυξη των φυσικών υποδομών, ο ΔΕΣΦΑ συμμετείχε ενεργά και στην ανάπτυξη υποδομών εμπορίας μέσω του ρόλου του ως διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, αλλά και μέσω της συμμετοχής του στο Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας (HeEx).

Μετά από ένα έτος εντατικής προετοιμασίας, η Πλατφόρμα Συναλλαγών Φυσικού Αερίου εγκαινιάστηκε από το HeEx και τον ΔΕΣΦΑ στις 21 Μαρτίου 2022, εδραιώνοντας μια spot αγορά για το φυσικό αέριο στην Ελλάδα.

Αυτό το νέο εργαλείο επιτρέπει περισσότερες ευκαιρίες για εμπορία με διαφάνεια και απόλυτη ασφάλεια (μέσω εκκαθάρισης), καθώς και για ανάπτυξη αξιόπιστων βραχυπρόθεσμων δεικτών τιμών.

Ταυτόχρονα, οι λειτουργίες εξισορρόπησης του ΔΕΣΦΑ μεταφέρθηκαν πλήρως στην πλατφόρμα με τρόπο που βασίζεται απόλυτα στην αγορά, αυξάνοντας την αποδοτικότητα και στηρίζοντας τη ρευστότητα της αγοράς.

Ο ΔΕΣΦΑ εξετάζει την ανάπτυξη μιας spot αγοράς για το φυσικό αέριο ως πρώτο βήμα. Αναμένουμε μαζί με το HeEx την επέκταση του εργαλείου σε διάφορες κατευθύνσεις, μέσω της εισαγωγής νέων προϊόντων στην spot αγορά και εργαλείων διαχείρισης κινδύνων και παραγώγων. Επίσης, στο πλαίσιο της επιδίωξης απεξάρτησης του κλάδου της ενέργειας από τον άνθρακα έως το 2050 όπου οραματιζόμαστε μια αγορά για νέα αέρια (H2, βιομεθάνιο), οι επιτυχημένοι μηχανισμοί εμπορίας της αγοράς φυσικού αερίου θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν και στην αγορά αυτών των νέων αερίων.

Δοκιμές αγοράς (Market tests)

Κατά τη διάρκεια του 2022, ο ΔΕΣΦΑ διεξήγαγε μια διαδικασία Market Test για το έργο διασύνδεσης μεταξύ Ελλάδας και Βόρειας Μακεδονίας. Το Market Test είχε διαρθρωθεί σε μία δεσμευτική φάση και το χρονικό πλαίσιο υποβολής δεσμευτικών προσφορών ήταν από τον Ιούλιο του 2022 έως τα τέλη Σεπτεμβρίου 2022. Η αξιολόγηση των δεσμευτικών προσφορών ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2022. Η έκβαση του Market Test ήταν θετική. Οι αντίστοιχες συμβάσεις [συμβάσεις ARCA (Δέσμευσης μελλοντικής δυναμικότητας)] με τους συμμετέχοντες στη δοκιμή αγοράς συνήφθησαν επίσης πριν από το τέλος του έτους.

Παράλληλα, ο ΔΕΣΦΑ σε συνεργασία με τον TAP και τη Snam Rete Gas, ξεκίνησαν τη δεσμευτική φάση μιας διαδικασίας Market Test για την επέκταση του αγωγού TAP. Για τον ΔΕΣΦΑ, αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει την πιθανή επέκταση δυναμικότητας στο σημείο διασύνδεσης Νέας Μεσημβρίας. Το χρονικό διάστημα υποβολής δεσμευτικών προσφορών ξεκίνησε και ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2023.

Τέλος, ο ΔΕΣΦΑ συνέταξε επίσης την περιγραφή μιας ευρύτερης διαδικασίας Market Test που θα περιλαμβάνει ολόκληρο το ΕΣΜΦΑ. Τα κύρια σημεία αυτής της διαδικασίας παρουσιάστηκαν στους συμμετέχοντες της αγοράς κατά τη διάρκεια μιας Ημερίδας (Shipper's Day) τον Νοέμβριο του 2022. Το Market Test θα διαρθρωθεί σε δύο φάσεις, με την πρώτη μη δεσμευτική φάση να ακολουθείται από μία δεύτερη δεσμευτική. Η μη δεσμευτική φάση ξεκίνησε με την ανάρτηση στον ιστότοπο του ΔΕΣΦΑ μιας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για μη δεσμευτικές αιτήσεις μέσα στον Μάρτιο του 2023.

Γ. Η δέσμευσή μας για την ενεργειακή μετάβαση

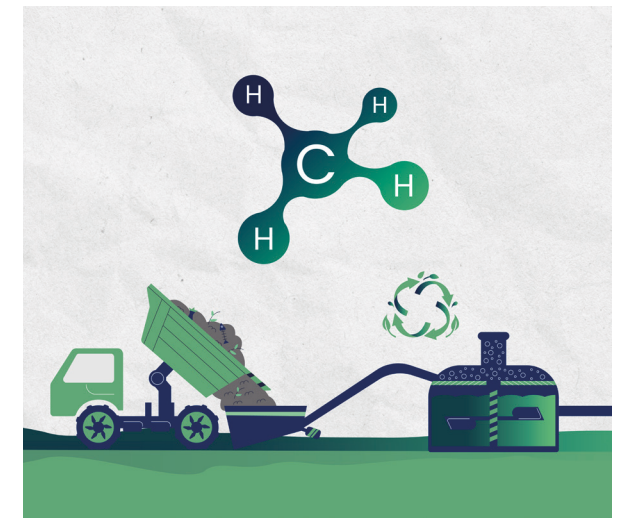
Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55% έως το 2030 θέτει την Ευρώπη σε μια πορεία υπευθυνότητας προς την επίτευξη ουδέτερου κλιματικού αποτυπώματος έως το 2050, προάγοντας παράλληλα άμεσες δράσεις και πολιτικές μετάβασης. Ένα νομοθετικό πλαίσιο αναπτύσσεται, μέσω σχετικών προτάσεων, για την απεξάρτηση της ευρωπαϊκής αγοράς φυσικού αερίου από τον άνθρακα μέσω ανανεώσιμων και με χαμηλές εκπομπές άνθρακα αερίων, όπως το βιομεθάνιο και το υδρογόνο, καθώς και για την επίτευξη μηδενικών εκπομπών.

Ταυτόχρονα, τα πρόσφατα γεγονότα οδήγησαν περαιτέρω την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να θεσπίσει το πρόγραμμα RePowerEU για την αύξηση της ανθεκτικότητας του ευρωπαϊκού ενεργειακού συστήματος βάσει δύο πυλώνων, ο ένας από τους οποίους αντικαθιστά τις προμήθειες ρωσικού φυσικού αερίου, μεταξύ άλλων μέσω μεγαλύτερων όγκων βιομεθανίου και μέσω της παραγωγής και των εισαγωγών ανανεώσιμου υδρογόνου.

Σε αυτό το πλαίσιο, κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους και με γνώμονα τη μακροπρόθεσμη στρατηγική του για την επίτευξη των στόχων απεξάρτησης από τον άνθρακα έως το 2050, ο ΔΕΣΦΑ προσδιόρισε τη θέση του σε σχέση με την προώθηση της ανάπτυξης και της διείσδυσης των πράσινων αερίων προκειμένου να υποστηριχθεί η ενεργειακή μετάβαση στην Ελλάδα. Καθώς τα πράσινα αέρια θα αντικαταστήσουν σταδιακά το φυσικό αέριο στο ενεργειακό μείγμα της χώρας, ο ΔΕΣΦΑ θα διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στις υπηρεσίες μεταφοράς και αποθήκευσης και για αυτά τα αέρια.

Βιομεθάνιο

Το βιομεθάνιο είναι μια υποσχόμενη λύση για να ανταποκριθούμε στην πρόκληση της μετάβασης σε ένα πράσινο ενεργειακό σύστημα με οικονομικό κόστος διατηρώντας ταυτόχρονα υψηλή ενεργειακή ασφάλεια. Ο ΔΕΣΦΑ, έχοντας δεσμευτεί στον στρατηγικό στόχο του για τη διερεύνηση προηγμένης τεχνολογίας λύσεων που να είναι και φιλικές για το περιβάλλον, και οι οποίες να μετριάζουν το αποτύπωμα των εκπομπών άνθρακα και μεθανίου, συνέστησε μια εξειδικευμένη ομάδα με στόχο την ανάπτυξη μιας πιλοτικής μονάδας παραγωγής βιομεθανίου για τις δικές του ανάγκες κατανάλωσης, δηλαδή για την κάλυψη μέρους των αναγκών του σε λειτουργικό αέριο.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι το πλαίσιο για τη μετατροπή βιοαερίου σε βιομεθάνιο βρίσκεται σε πολύ αρχικό στάδιο στην Ελλάδα, ο ΔΕΣΦΑ προχώρησε στις ακόλουθες ενέργειες:

- Εξέτασε το υπάρχον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο, αξιολόγησε τους πιθανούς ρόλους για την Εταιρεία και προσδιόρισε τις τεχνικές/αδειοδοτικές διατάξεις που είναι απαραίτητες για την εισαγωγή του βιομεθανίου στο ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο. Βάσει των αποτελεσμάτων της μελέτης, ο ΔΕΣΦΑ υπέβαλε τον Αύγουστο του 2022 στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ένα έγγραφο (Position Paper) που περιλαμβάνει i) προτάσεις για ένα πλαίσιο κινήτρων βάσει της εμπειρίας από τις δραστηριότητες βιοαερίου, καθώς και άλλες ευρωπαϊκές πρακτικές, ii) την προαναφερθείσα μελέτη, iii) πρόταση για να ληφθεί υπόψη στις Προδιαγραφές Ποιότητας Αερίου η εισαγωγή βιομεθανίου στο δίκτυο.
- Ο ΔΕΣΦΑ συνήψε επίσης μια συμφωνία συνεργασίας με τις κορυφαίες εταιρείες διαχείρισης αποβλήτων και ανάπτυξης βιοαερίου, Polyeco και Ergoplanning αντίστοιχα, προκειμένου να διεξαγάγει μια οικονομική και τεχνική μελέτη σκοπιμότητας για την ανάπτυξη μιας πιλοτικής μονάδας βιομεθανίου. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης, η Εταιρεία θα προχωρήσει σε μια σειρά ενεργειών το 2023 για να διευκολύνει την ωρίμανση του πιλοτικού έργου προς μια Τελική Επενδυτική Απόφαση.

Πράσινο υδρογόνο

H2 Master Plan

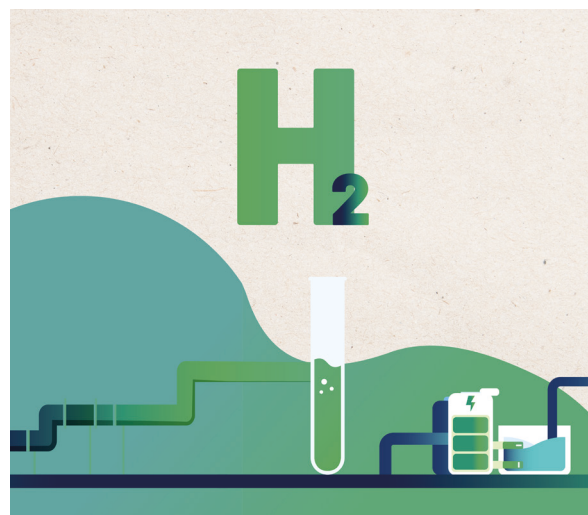
Κατά τη διάρκεια του 2022, ο ΔΕΣΦΑ κατέστρωσε ένα πρόγραμμα H2 (H2 Master Plan) ως το επόμενο βήμα της μακροπρόθεσμης στρατηγικής του και ως μέσο προσδιορισμού ενός χάρτη δράσεων (roadmap) για τη μετάβαση προς το υδρογόνο. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα δράσεων που εστιάζει συγκεκριμένα στον χρονικό ορίζοντα 2030-2050, και με παράλληλες ροές δραστηριοτήτων για τη λύση της πρόσμειξης υδρογόνου και για την ανάπτυξη έργων καθαρού υδρογόνου, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, μιας ανασκόπησης των απαιτούμενων υποδομών για τη μεταφορά H2, των ενεργειών/ του χάρτη δράσεων του ΔΕΣΦΑ και των επόμενων βημάτων προς την ανάπτυξη της αγοράς H2 στην ΕΕ και στην Ελλάδα.

Το Σχέδιο Δράσης του ΔΕΣΦΑ προβλέπει ότι η ανάπτυξη της αγοράς H2 στην Ελλάδα θα πραγματοποιηθεί σταδιακά, από πιλοτικά έργα και κοιλάδες σε συνδεδεμένους κόμβους φτάνοντας τελικά, σε ένα ολοκληρωμένο δίκτυο H2. Η πρόσμειξη H2 στις υπάρχουσες υποδομές φυσικού αερίου αναμένεται να είναι το πρώτο βήμα για την εκκίνηση της αγοράς και για την προετοιμασία του συστήματος του ΔΕΣΦΑ ως προς τις απαιτήσεις του νέου Gas Package. Ταυτόχρονα και καθώς αυξάνεται η παραγωγή πράσινου H2, ο ΔΕΣΦΑ σχεδιάζει να αναπτύξει ή να επαναπροσδιορίσει τη χρήση εξειδικευμένων υποδομών προκειμένου να υποστηριχθεί η μεταφορά καθαρού υδρογόνου όχι μόνο εντός Ελλάδας αλλά και σε άλλες χώρες, ως αναπόσπαστο μέρος του European Hydrogen Backbone.

Πρέπει να επισημανθεί ότι ο ΔΕΣΦΑ συνεργάζεται ήδη με μεγάλες εταιρείες ενέργειας για την ολοκλήρωση τουλάχιστον δύο μελετών σκοπιμότητας αναφορικά με την εισαγωγή υδρογόνου στο τρέχον σύστημα μεταφοράς αερίου (πρόσμειξη).

Ετοιμότητα H2 (H2 Readiness)

Κατά τη διάρκεια του 2022, ο ΔΕΣΦΑ ολοκλήρωσε μια μελέτη Αξιολόγησης Ετοιμότητας H2 του υπάρχοντος δικτύου φυσικού αερίου για προσμείξεις H2 έως 10%. Το πεδίο αυτής της ανάλυσης αφορούσε τη διεξαγωγή μιας λεπτομερούς εκτίμησης του ΕΣΜΦΑ προκειμένου να αξιολογηθεί η δυνατότητα μεταφοράς H2 αναμεμιγμένου με φυσικό αέριο και να παρασχεθεί μια τεχνική περιγραφή σχετικά με τις αλλαγές που θα χρειαστούν στο ως έχει σύστημα του ΔΕΣΦΑ ώστε να διευκολύνουν αυτή τη χρήση.

Η εκτίμηση για το δίκτυο αγωγών πραγματοποιήθηκε μέσω της διεξαγωγής τεχνικών αξιολογήσεων και σε συνεργασία με τους προμηθευτές των διαφορετικών εξαρτημάτων του συστήματος.

Τα παραδοτέα της μελέτης περιελάμβαναν μια περιεκτική Έκθεση Αξιολόγησης με ξεχωριστές συστάσεις αναφορικά με την ως έχει κατάσταση για να διευκολύνουν τις προσμείξεις H2, με κατηγοριοποίηση ανά τα κύρια στοιχεία που αποτελούν το σύστημα μεταφοράς, καθώς και μια λεπτομερή έκθεση Εκτίμησης Κόστους για την εφαρμογή αυτών των ενεργειών σε συγκεκριμένα στοιχεία, υποδεικνύοντας είτε απαιτούμενη τροποποίηση/αντικατάσταση είτε περαιτέρω έλεγχο.

Πρόταση για Σημαντικά Έργα Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος

Ο ΔΕΣΦΑ υπέβαλε μια πρόταση έργου στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τα Σημαντικά Έργα Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος (IPCEI) σχετικά με το H2, στο πλαίσιο του Regional Hubs and Their Links (RHATL). Η πρόταση προβλέπει την κατασκευή ενός περιφερειακού, ανοικτής πρόσβασης, δικτύου υδρογόνου υψηλής πίεσης στην Ελλάδα, που θα συνδέει τη ζήτηση με την προσφορά σε ολόκληρη τη χώρα. Θα εκτείνεται στο νότιο μέρος της Ελλάδας έως το σημείο διασύνδεσης με τον IGB και πιθανόν ακόμα πιο πέρα, στην περιοχή της Καβάλας όπου υπάρχουν εγκαταστάσεις αποθήκευσης και μερικές βιομηχανίες που χαρακτηρίζονται από εντατική χρήση H2. Το μήκος του θα είναι κατά προσέγγιση 540 χλμ., με παροχετευτικούς αγωγούς περίπου 220 χλμ. Μέσω των διασυνδέσεών του, αυτό το δίκτυο H2 θα είναι η αφετηρία του νοτιοανατολικού τμήματος της ευρωπαϊκής «ραχοκοκαλιάς» υδρογόνου (European Hydrogen Backbone).

Πρόταση για Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος

Ο ΔΕΣΦΑ, σε συντονισμό με την Bulgartransgaz, τον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς στη Βουλγαρία, υπέβαλε δύο προτάσεις για να αξιολογηθούν ως Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος (PCI). Το πρώτο έργο προβλέπει την προετοιμασία του τρέχοντος συστήματος μεταφοράς για τη λήψη προσμείξεων υδρογόνου («έργο SmartSwitch, ελληνικό σκέλος») έως 10% και αντιστοιχεί σε όλες τις απαραίτητες αναβαθμίσεις του υπάρχοντος συστήματος φυσικού αερίου, ενώ το δεύτερο αναφέρεται σε έναν νέο αγωγό 100% H2, παράλληλα με το υφιστάμενο δίκτυο, για τη μεταφορά καθαρού H2, τον “H2 Dedicated pipeline”.

Συμμετοχές

Ο ΔΕΣΦΑ εξακολουθεί να συμμετέχει:

- › Στην πρωτοβουλία European Hydrogen Backbone (EHB), μια ομάδα που αποτελείται επί του παρόντος από 23 ευρωπαϊκές εταιρείες υποδομών αερίου, οι οποίες συνεργάζονται για τον σχεδιασμό μιας πανευρωπαϊκής εξειδικευμένης υποδομής μεταφοράς υδρογόνου. Μέσω των ακόλουθων εκδηλώσεων και δημοσιεύσεων το 2022, η EHB εξελίχθηκε σε πανευρωπαϊκή «φωνή» για την οικονομία του υδρογόνου:
 - › Μελέτη σχετικά με πέντε πιθανούς διαδρόμους προμήθειας H2 για να επιτευχθούν οι επισπευσμένοι στόχοι της Ευρώπης για τη χρήση H2 έως το 2030. Ο ΔΕΣΦΑ είναι μέρος του Διαδρόμου E για τη μεταφορά ανανεώσιμου H2 από τη Νότια & Νοτιοανατολική Ευρώπη προς την Κεντρική Ευρώπη.
 - › Επικαιροποιημένοι χάρτες υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των τελευταίων εκτιμήσεων σκοπιμότητας και των προγραμματισμένων διασυνδέσεων H2
 - › Ημερίδα EHB, ένα συνεδριακό workshop που διερευνά το μέλλον των ευρωπαϊκών υποδομών H2. Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας EHB παρουσιάστηκαν οι δύο πιο πρόσφατες δημοσιεύσεις; οι επικαιροποιημένοι χάρτες υποδομών σύμφωνα με το όραμα της EHB, καθώς και οι διαπιστώσεις τους για τους πέντε προβλεπόμενους διαδρόμους που θα μπορούσαν να αναδυθούν στην Ευρώπη και να συνδέσουν την προσφορά H2 με τη ζήτηση, καθώς και να απαλλάξουν την τοπική βιομηχανία από τον άνθρακα.
- › Πρωτοβουλία Gas for Climate (GfC), μια ομάδα έντεκα ηγετικών ευρωπαϊκών εταιρειών μεταφοράς αερίου και τριών βιομηχανικών συνδέσμων ανανεώσιμων αερίων που αναλύουν τον ρόλο του ανανεώσιμου με χαμηλές εκπομπές άνθρακα φυσικού αερίου στο μελλοντικό, απαλλαγμένο από τον άνθρακα ενεργειακό σύστημα. Ο ΔΕΣΦΑ συνέβαλε στην προετοιμασία των ακόλουθων:
 - › Μιας μελέτης των βασικών στοιχείων που χρειάζονται για να διευκολυνθούν οι εισαγωγές H2 από χώρες εκτός ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης των μοντέλων λειτουργίας για την αποθήκευση H2.
 - › Ενός 10-step εγχειριδίου εφαρμογής που παρέχει υποστήριξη στα κράτη μέλη αναφορικά με τον σχεδιασμό και την επίτευξη των εθνικών στόχων βιομεθανίου.
 - › Μιας επικαιροποιημένης μελέτης δυνατοτήτων παραγωγής βιομεθανίου για τα κράτη μέλη της ΕΕ που αξιολογεί τη σκοπιμότητα του στόχου των 35 bcm για το 2030 στο πλαίσιο του προγράμματος REPowerEU και περιγράφει τις προοπτικές έως το 2050.

Ο ΔΕΣΦΑ συμμετείχε στις εργασίες ενώσεων όπως οι ENTSG, GIE, Hydrogen Europe, συμβάλλοντας στη σύνταξη εγγράφων θέσης (position papers) και εγγράφων που υποστηρίζουν τον ρόλο των υποδομών αερίου και των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου για την ενεργειακή μετάβαση προς μια απαλλαγμένη από τον άνθρακα οικονομία.

Συνέδριο H2

Στις 4 Ιουλίου 2022, ο ΔΕΣΦΑ και το Πανεπιστήμιο Πειραιώς διοργάνωσαν από κοινού ένα συνέδριο αφιερωμένο στο υδρογόνο με τίτλο «Αναπτύσσοντας την ελληνική αλυσίδα αξίας του υδρογόνου» (“Building up the Greek Hydrogen Value Chain”). Ήταν η πρώτη εκδήλωση αφιερωμένη στο υδρογόνο στην Ελλάδα, η οποία συγκέντρωσε βασικούς φορείς της αγοράς ενέργειας αριθμώντας πάνω από 150 συμμετέχοντες.

Με τις πρόσφατες εξελίξεις να υπαγορεύουν την επίσχευση της μετάβασης σε ένα πιο βιώσιμο ενεργειακό μέλλον, διακεκριμένοι ομιλητές από τον ελληνικό και ευρωπαϊκό κλάδο της ενέργειας, χρηματοπιστωτικά και τεχνικά ιδρύματα, εθνικές αρχές και ακαδημαϊκοί συζήτησαν τον ρόλο του H2 στο μελλοντικό ενεργειακό μείγμα της Ελλάδας, αναλύοντας όλες τις πτυχές για τη δημιουργία μιας αποτελεσματικής αλυσίδας αξίας H2, συμπεριλαμβανομένων έργων H2 στην ελληνική αγορά, της υπάρχουσας και μελλοντικής τεχνολογίας, της ανάπτυξης υποδομών H2, καθώς και της οικονομικής βιωσιμότητας και των ευκαιριών χρηματοδότησης για έργα H2. Οι συμμετέχοντες διεξήγαγαν έναν εποικοδομητικό διάλογο αναφορικά με τα επόμενα βήματα αναβάθμισης της ελληνικής αγοράς H2 στην πορεία για ένα πιο βιώσιμο ενεργειακό μέλλον.

Η πρωτοβουλία για τη δέσμευση, αξιοποίηση και αποθήκευση άνθρακα (CCUS)

Τα περισσότερα ολοκληρωμένα μοντέλα αξιολόγησης για το κλίμα καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι η Ενεργειακή Απόδοση και τα μέτρα που στοχεύουν στην πράσινη / χαμηλή σε εκπομπές άνθρακα ενέργεια δεν θα είναι αρκετά για να επιτευχθούν οι στόχοι της Συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή. Οι χώρες και οι οργανισμοί θα πρέπει να βρουν επιπλέον λύσεις για να γεφυρώσουν το χάσμα. Αναγνωρίζεται ότι οι λύσεις δέσμευσης, αξιοποίησης και αποθήκευσης άνθρακα (CCUS) έχουν συναφή ρόλο στην προώθηση της μετάβασης, συμπληρώνοντας την οικονομία του υδρογόνου και στηρίζοντας τη σταδιακή απομάκρυνση από τα ορυκτά καύσιμα.

Λόγω του αυξημένου ενδιαφέροντος για λύσεις CCUS στην Ελλάδα, ο ΔΕΣΦΑ αποφάσισε να διερευνήσει πιθανές ευκαιρίες συμμετοχής σε αυτή τη νέα πιθανή επιχειρηματική δραστηριότητα που έχει πολλά κοινά σημεία με τον κλάδο επαναεριοποίησης, μεταφοράς και αποθήκευσης φυσικού αερίου. Εάν αναπτυχθούν, οι λύσεις αυτές θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων απεξάρτησης της Ελλάδας και της ΕΕ από τον άνθρακα.

Το 2022, ο ΔΕΣΦΑ διεξήγαγε σχετική μελέτη διερευνώντας το πιθανό μέγεθος αυτής της νέας δραστηριότητας στην Ελλάδα, και συμπεραίνοντας ότι πρόκειται για μια επιχειρηματική ευκαιρία αξιόλογου μεγέθους, κατέληξε σε μια ελκυστική πρόταση αξίας (value proposition) για τη CCUS δραστηριότητα, με συμμετοχή βασικών ενδιαφερόμενων μερών. Επίσης, η μελέτη προτείνει έναν χάρτη δράσεων για τη σύσταση μιας κοινοπραξίας που θα αποσκοπεί στην περαιτέρω αξιολόγηση της σκοπιμότητας, προκειμένου να αναπτυχθεί ένα κοινό σημείο λογοδοσίας (point of accountability) στην αλυσίδα αξίας CCUS στην Ελλάδα. Η κοινοπραξία αυτή θα μπορούσε να επωφεληθεί των οικονομιών κλίμακας ενώ ταυτόχρονα θα μπορούσε να ενεργήσει ως ενορχηστρωτής από το αρχικό έως το τελικό στάδιο της συγκέντρωσης, μεταφοράς και αποθήκευσης του δεσμευμένου CO₂.

Πρόταση για Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος (PCI)

Σε συνέχεια των προαναφερθέντων, ο ΔΕΣΦΑ, σε συνεργασία με την Energean, υπέβαλε στην έκτη λίστα PCI, μια πρόταση έργου αναφορικά με την αλυσίδα αξίας της δέσμευσης, αξιοποίησης και αποθήκευσης άνθρακα. Οραματίστηκε το έργο αποθήκευσης CO₂ στον Πρίνο που θα αντιπροσωπεύει τον πρώτο κόμβο αποθήκευσης CO₂ βιομηχανικής/εμπορικής κλίμακας στη Μεσόγειο. Το έργο στοχεύει στη χρήση CO₂ που παράγεται από τοπικές και απομακρυσμένες πηγές εκπομπής ρύπων που είναι δύσκολο να μετριάσουν. Η συμβολή του ΔΕΣΦΑ στο έργο περιλαμβάνει την κατασκευή ενός εξειδικευμένου αγωγού CO₂ που θα συνδέει τις πηγές εκπομπών από την περιφέρεια Αττικής (συγκεκριμένα, από βιομηχανίες των κλάδων τσιμέντου και ραφινάρισματος που βρίσκονται πλησίον της Ελευσίνας και της Κορίνθου και θεωρείται δύσκολο να μετριάσουν τις εκπομπές τους). Ο αγωγός αυτός θα συγκεντρώνει τους όγκους σε έναν λιμένα πλησίον της Ελευσίνας, όπου το CO₂ θα υγροποιείται και θα αποθηκεύεται προσωρινά σε μια ειδική εγκατάσταση έως ότου φορτωθεί σε φορτηγά πλοία μεταφοράς CO₂ που θα το μεταφέρουν στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης του Πρίνου.

Η πορεία προς ένα μηδενικό αποτύπωμα άνθρακα

Η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου αποτελεί κρίσιμο θέμα για τον ΔΕΣΦΑ τα τελευταία χρόνια. Η μείωση υπαγορεύεται, πρώτον, από τα αιτήματα της υφιστάμενης ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας [Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 και Εθνικός Κλιματικός Νόμος Ν. 4936/2022] που προβλέπει έναν κλιματικό στόχο για το 2030 με μείωση τουλάχιστον 55% στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και μηδενικές εκπομπές έως το 2050 και, δεύτερον, από την πολιτική περιβάλλοντος της Εταιρείας που στοχεύει σε ένα μέλλον χωρίς άνθρακα.

Για αυτόν τον λόγο, ο ΔΕΣΦΑ δρομολόγησε το Net Zero Project, το οποίο περιλαμβάνει τη μεθοδολογία του Net Zero Master Plan για την ποσοτικοποίηση των εκπομπών, τον προσδιορισμό εργαλείων και ενεργειών που οδηγούν σε μείωση των εκπομπών και την ανάπτυξη ενός συστήματος παρακολούθησης. Ο ΔΕΣΦΑ χρησιμοποίησε ιστορικά δεδομένα λειτουργίας για να αναπτύξει ένα μοντέλο υπολογισμού εκπομπών και να προσδιορίσει το βασικό σενάριο. Στη συνέχεια, η Εταιρεία προσδιόρισε συγκεκριμένες ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθηθούν, βάσει της εξέτασης που διεξήγαγε σχετικά με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές και πρακτικές μείωσης των εκπομπών.

Αποτύπωμα άνθρακα

Για δωδέκατη συνεχή χρονιά, η Ομάδα της Διεύθυνσης Υγείας & Ασφάλειας, Φυσικής Ασφάλειας, Περιβάλλοντος & Ποιότητας (HSSEQ) διερεύνησε το αποτύπωμα άνθρακα του ΔΕΣΦΑ ως ποσότητα ισοδυνάμου CO₂ ανά ποσότητα μεταφερόμενου φυσικού αερίου και δημοσίευσε τη σχετική Έκθεση Αποτυπώματος Άνθρακα. Σύμφωνα με τον Εθνικό Κλιματικό Νόμο και το πρότυπο ISO 14064-1, η ανάλυση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για το έτος 2022 περιλαμβάνει τις άμεσες εκπομπές που προκύπτουν από τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις που ανήκουν ή ελέγχονται από τον ΔΕΣΦΑ, καθώς και τις έμμεσες εκπομπές από την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται στις εγκαταστάσεις της Εταιρείας. Στο πλαίσιο της συνεχούς βελτίωσης της μεθοδολογίας υπολογισμού του αποτυπώματος άνθρακα και προκειμένου να υπάρχει ευθυγράμμιση με το Πρωτόκολλο αερίων του θερμοκηπίου, υπολογίστηκαν επίσης οι εκπομπές από την αλυσίδα αξίας του ΔΕΣΦΑ.

Για το έτος 2022, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου του ΔΕΣΦΑ μειώθηκαν σε σχέση με το 2021 και τον μέσο όρο της προηγούμενης πενταετίας, αντίστοιχα, επιτυγχάνοντας τους στόχους της Εταιρείας. Στο πλαίσιο του Net Zero Master Plan, ο επόμενος υπολογισμός αποτυπώματος άνθρακα του ΔΕΣΦΑ θα εμφανίζει τις επιδόσεις κάθε έτους στην πορεία για την επίτευξη μηδενικών εκπομπών.

Δ. Έργα ανάπτυξης δικτύου

Το 2022, ολοκληρώθηκαν αρκετά σημαντικά έργα:

- › **Ο σταθμός φόρτωσης φορτηγών ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα.** Ο σταθμός, προσομοιώνοντας έναν εικονικό αγωγό, προσφέρει μια ευέλικτη λύση για την οδική μεταφορά σημαντικών ποσοτήτων ενέργειας σε περιοχές και χρήστες εκτός δικτύου μέσω της φόρτωσης ειδικά σχεδιασμένων φορτηγών ΥΦΑ". Είναι η πρώτη εγκατάσταση αυτού του είδους στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και καθιστά την Ελλάδα έναν κόμβο ανεφοδιασμού και διανομής για την ευρύτερη περιοχή ενώ ταυτόχρονα συμβάλλει στην ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού, παρέχοντας τη δυνατότητα ανεφοδιασμού και στις γειτονικές βαλκανικές χώρες που δεν διαθέτουν υποδομές ΥΦΑ μεγάλης κλίμακας. Το έργο συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα συγχρηματοδότησης ΣΕΣ 2014-2020 σε ποσοστό 54,72%.
Το έργο είναι το πρώτο βήμα προς τη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης εφοδιαστικής αλυσίδας ΥΦΑ μικρής κλίμακας στην Ελλάδα, καθώς ο ΔΕΣΦΑ σχεδιάζει επίσης να κατασκευάσει μια προβλήτα ΥΦΑ μικρής κλίμακας που θα επιτρέπει και τον ανεφοδιασμό των πλοίων με τη χρήση ΥΦΑ ως καυσίμου, καθώς και την προμήθεια ΥΦΑ σε δορυφορικούς σταθμούς.
- › **Η αναβάθμιση του Συστήματος Εποπτικού Ελέγχου και Απόκτησης Δεδομένων (SCADA) για τα κύρια και εφεδρικά κέντρα κατανομής.** Το νέο σύστημα παρέχει στον ΔΕΣΦΑ νέα εργαλεία για τη διαχείριση εικόνων γραφικών, βάσης δεδομένων, συναγερμών συστήματος, ιστορικών δεδομένων κ.τ.λ. Επίσης, βελτιώνει τη χρήση των δυνατοτήτων του συστήματος (φιλικό στον χρήστη, καλύτερη εμφάνιση παραμέτρων, ευκολία σχεδιασμού νέων γραφικών εικόνων κ.τ.λ.), βελτιώνει τη διαχείριση του ΕΣΜΦΑ στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού και ελληνικού κανονιστικού πλαισίου και διασφαλίζει την τηλεπαρουσία και τον απομακρυσμένο έλεγχο του ΕΣΜΦΑ και των επεκτάσεών του για την επόμενη δεκαετία. Το έργο συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα συγχρηματοδότησης ΣΕΣ 2014-2020 σε ποσοστό 51,35%.

- › **Η αναβάθμιση της φυσικής προστασίας των εγκαταστάσεων του ΔΕΦΑ / του Κέντρου ελέγχου φυσικής ασφάλειας.** Οι εγκαταστάσεις του ΕΣΦΑ θεωρούνται ευρωπαϊκές υποδομές ζωτικής σημασίας. Το έργο περιλαμβάνει την αναβάθμιση της φυσικής ασφάλειας όλων των υποδομών του ΔΕΣΦΑ χάρη στην ταχεία ανάπτυξη των τεχνολογικών εφαρμογών του κλάδου και τη δημιουργία ενός Κέντρου Ελέγχου Φυσικής Ασφάλειας που πληροί τις προϋποθέσεις της Οδηγίας 2008/114/ΕΚ σχετικά με την ασφάλεια κρίσιμων υποδομών, η οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το Προεδρικό Διάταγμα 39/2011. Στόχος είναι η πρόληψη, ο μετριασμός και η εξάλειψη απειλών κινδύνου (όπως κλοπή, δολιοφθορά, τρομοκρατία, ατυχήματα και φυσικά φαινόμενα).
- › **Διάφοροι Μετρητικοί και Ρυθμιστικοί Σταθμοί** για τον εφοδιασμό νέων περιοχών με φυσικό αέριο και για την εξασφάλιση πιθανής πρόσβασης σε νέους χρήστες. Οι σταθμοί μειώνουν και ρυθμίζουν την πίεση κατάντη, μετρούν την ποσότητα ενέργειας που μεταφέρεται από το σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου στα δίκτυα μέσης πίεσης ή σε καταναλωτές που συνδέονται απευθείας στο σύστημα μεταφοράς και προσθέτουν μια χαρακτηριστική μυρωδιά στο φυσικό αέριο έτσι ώστε να ανιχνεύεται άμεσα οποιαδήποτε πιθανή διαρροή αερίου. Συγκεκριμένα.
 - › Ο **Μ/Ρ Σταθμός Καβάλας** για τον εφοδιασμό της πόλης της Καβάλας και των κοντινών πόλεων του Παλαιού και της Ελευθερούπολης,
 - › Ο **Μ/Ρ Σταθμός Λιβαδειάς** για τον εφοδιασμό των οικιακών, εμπορικών και βιομηχανικών πελατών στην ευρύτερη περιοχή της Λιβαδειάς και
 - › Ο **Μ/Ρ Σταθμός Τρίπολης** για τον εφοδιασμό της πόλης της Τρίπολης.
- › **Διασύνδεση του αγωγού IGB με το ΕΣΦΑ στην Κομοτηνή.** Μια σύνδεση κλάδου 28" κατασκευάστηκε στην περιοχή του βανοστασίου Κομοτηνής για τη διασύνδεση του IGB με το ΕΣΦΑ, διευκολύνοντας τη διαφοροποίηση φυσικού αερίου στη Βουλγαρία, την Ελλάδα και τα Δυτικά Βαλκάνια. Το έργο περιελάμβανε την τροποποίηση του υφιστάμενου αγωγού 36" και την εγκατάσταση ενός Βανοστασίου 28", συμπεριλαμβανομένης μίας σύνδεσης παράκαμψης 4". Η ολοκλήρωση των εργασιών έγινε τον Μάιο του 2022.
- › **Η κατασκευή του προσωρινού Μετρητικού/Ρυθμιστικού (Μ/Ρ) σταθμού στην περιοχή της Μεγαλόπολης ολοκληρώθηκε στις αρχές του Ιανουαρίου 2022.**

Κατά τη διάρκεια του 2022, σημειώθηκε σημαντική πρόοδος σε αρκετά

έργα σταθμών συμπίεσης (ΣΣ):

- › Ο **σταθμός συμπίεσης στην Αμπελιά**. Το έργο θα βελτιώσει την αποδοτικότητα του ΕΣΦΑ και θα διασφαλίσει την υδραυλική σταθερότητα, καθώς θα αυξάνονται σταδιακά οι τεχνικές δυναμικότητες του σταθμού ΕΣΦΑ στο νότιο τμήμα της Ελλάδας που συγκεντρώνει το μεγαλύτερο μέρος της ζήτησης. Κατά τη διάρκεια του 2022, το έργο βρισκόταν στο στάδιο ολοκλήρωσης του μεγαλύτερου μέρους του Λεπτομερούς Σχεδιασμού (Detailed Engineering), καθώς και κρίσιμων παραγγελιών προμήθειας (αεροστρόβιλος, συμπιεστές φυσικού αερίου). Το έργο συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα συγχρηματοδότησης ΣΕΣ 2014-2020 σε ποσοστό 50,5%.
- › Ο **σταθμός συμπίεσης (booster) στη Νέα Μεσημβρία**. Το έργο θα επιτρέψει την πλήρη αμφίδρομη ροή στη διασύνδεση μεταξύ ΕΣΦΑ και ΤΑΡ και θα αυξήσει την αποδοτικότητα και την αποτελεσματική λειτουργία του ΕΣΦΑ. Η σύμβαση για τη Μελέτη-Προμήθεια-Κατασκευή υπογράφηκε στις 4 Ιουλίου 2022. Το έργο βρίσκεται στο στάδιο λεπτομερούς σχεδιασμού. Η παραγγελία του συμπιεστή έγινε στα τέλη 2022, καθώς πρόκειται για κρίσιμο στοιχείο με μεγάλο χρόνο παράδοσης.
- › Η **αναβάθμιση του σταθμού συμπίεσης Νέας Μεσημβρίας**: Το έργο θεωρείται απαραίτητο, καθώς θα συμβάλει στο να υπαναχωρήσει η συμφόρηση στη ροή αερίου από τον βορρά στον νότο αυξάνοντας και εξασφαλίζοντας την τεχνική δυναμικότητα φυσικής αντίστροφης ροής (από τον νότο στον βορρά), ενώ θα βελτιώσει την αποτελεσματικότητα του ΕΣΦΑ και θα διασφαλίσει την ομαλή λειτουργία του. Ο κύριος εξοπλισμός αεροσυμπιεστή με στρόβιλο έφτασε στο εργοτάξιο τον Μάρτιο του 2022 και οι εργασίες κατασκευής για το κτίριο ολοκληρώθηκαν. Τον Μάρτιο του 2022, το Υπουργείο αξιολόγησε το Τεχνικό Δελτίο για τη συγχρηματοδότηση του έργου και ενέκρινε τη χρηματοδότησή του από τη ΣΕΣ 2014-2020 σε ποσοστό 46,9%.
- › Ο **σταθμός συμπίεσης απαερίων (BOG) στον τερματικό σταθμό ΥΦΑ**. Στο πλαίσιο των περιβαλλοντικών στόχων του ΔΕΣΦΑ, το έργο αυτό συμβάλλει στη μείωση απωλειών ΥΦΑ και, επομένως, στη μείωση των εκπομπών, εγκαθιστώντας έναν νέο σταθμό συμπίεσης για τα παραγόμενα απαέρια ώστε να αυξηθεί η πίεση και να εισαχθούν στο ΕΣΦΑ. Η σύμβαση για τη Μελέτη-Προμήθεια-Κατασκευή είναι σε εξέλιξη. Επίσης, το Υπουργείο έχει εγκρίνει τη χρηματοδότηση του έργου από τη ΣΕΣ 2014-2020 σε ποσοστό 60%.

- › **Σταθμός συμπίεσης Κομοτηνής**. Στόχος του έργου είναι η αύξηση της πίεσης του φυσικού αερίου στον κλάδο Ανατολικής/Κεντρικής Ελλάδας (Κήποι-Καρπερή), η αντιμετώπιση της μεταβολής της δυναμικής της ελληνικής και περιφερειακής αγοράς φυσικού αερίου λόγω της λειτουργίας του αγωγού IGB και του νέου τερματικού σταθμού FSRU Αλεξανδρούπολης, καθώς και το αυξημένο ενδιαφέρον για ροές ΥΦΑ από το ελληνικό ΕΣΦΑ προς την περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Κατά τη διάρκεια του 2022, το έργο βρισκόταν στο στάδιο ωρίμανσης/ αδειοδότησης/ απόκτησης γης/ υποβολής προσφορών και, εν τέλει, κατασκευής. Τον Νοέμβριο, το ΔΣ του ΔΕΣΦΑ ενέκρινε την Τελική Επενδυτική Απόφαση και τις αναθέσεις για τις συμβάσεις προμήθειας και Μελέτης-Προμήθειας-Κατασκευής. Το Υπουργείο Ενέργειας ενέκρινε την Ανανέωση Περιβαλλοντικών Όρων τον Δεκέμβριο.
- › Επιπλέον, προτάθηκε μια **ενδιάμεση προσωρινή τεχνική λύση**, η οποία εγκρίθηκε από τη ΡΑΕ το 2022, προκειμένου να υπάρχει δυνατότητα μεταφοράς φυσικού αερίου από το FSRU Αλεξανδρούπολης στον αγωγό IGB με ελάχιστη πίεση παροχής 60 barg στην Κομοτηνή, μέχρι τη λειτουργία του σταθμού συμπίεσης. Η τεχνική λύση περιλαμβάνει την εφαρμογή των ακόλουθων έργων:
 - › Ρυθμιστικός σταθμός Κομοτηνής για τον έλεγχο ροής/πίεσης του ΕΣΜΦΑ σε κάθε πλευρά του LVS Κομοτηνής
 - › ο Σύνδεση της νέας μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της Θερμοηλεκτρικής έως το ΕΣΜΦΑ δυτικά του LVS Κομοτηνής (αγωγός από τον μετρητικό σταθμό έως το δίκτυο 24")
 - › ο Κατασκευή σύνδεσης LVS και Hot-tapping για τη νέα μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της Θερμοηλεκτρικής, δυτικά του LVS Κομοτηνής

Κατά τη διάρκεια του 2022, ο ΔΕΣΦΑ ανέλαβε επίσης διάφορα έργα σύνδεσης για αιτούντες-χρήστες:

- › Τη **σύνδεση της μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της Θερμοηλεκτρικής με το ΕΣΜΦΑ**. Η Μελέτη-Προμήθεια-Κατασκευή για τη σύνδεση της μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της ΤΕΡΝΑ με το ΕΣΜΦΑ υπογράφηκε στις 4 Νοεμβρίου 2022. Το έργο βρίσκεται στο στάδιο λεπτομερούς σχεδιασμού.
- › Τη **Σύνδεση με το FSRU Αλεξανδρούπολης**. Η σύμβαση για τη Μελέτη-Προμήθεια-Κατασκευή υπογράφηκε στις 16 Νοεμβρίου 2022.

- Τη **σύνδεση του FSRU της Διώρυγα Gas με το ΕΣΦΑ**. Το Έργο Σύνδεσης περιλαμβάνει έναν νέο Μετρητικό/Ρυθμιστικό (M/P) Σταθμό όπου θα καταλήγει ο αγωγός φυσικού αερίου που σχεδιάζει να κατασκευάσει η Διώρυγα Gas. Αυτός ο νέος M/P Σταθμός θα βρίσκεται πλησίον των υφιστάμενων M/P Σταθμών για την προμήθεια του διυλιστηρίου της MOTOR OIL HELLAS (ΜΟΗ) και της μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της Κόρινθος Power ΑΕ στην περιοχή των Αγίων Θεοδώρων Κορινθίας. Η ωρίμανση του έργου έχει ολοκληρωθεί. Η τροποποίηση της απόφασης έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων εκδόθηκε στις 4 Οκτωβρίου 2022 και το Αρχείο Αίτησης για την Άδεια Εγκατάστασης υποβλήθηκε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για έγκριση στις 21 Νοεμβρίου.

Περαιτέρω, το 2022, ο ΔΕΣΦΑ προχώρησε στο στάδιο εφαρμογής για το έργο **«Αγωγός Υψηλής Πίεσης προς τη Δυτική Μακεδονία»**, το οποίο είναι μεγάλης σημασίας, καθώς θα εφοδιάζει τις εγκαταστάσεις τηλεθέρμανσης για αρκετές πόλεις και θα καλύπτει λοιπή κατανάλωση στην περιοχή μέσω της διασύνδεσης με άλλα έργα. Το έργο αφορά την επέκταση του υφιστάμενου ΕΣΦΑ μέσω ενός νέου κλάδου αγωγού μέχρι την περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και θα παρέχει στήριξη στην πολιτική απεξάρτησης από τον άνθρακα που θέσπισε η Ελληνική Δημοκρατία. Ο αγωγός θα κατασκευαστεί έτσι ώστε να είναι συμβατός για τη μεταφορά H₂ σε ποσοστό έως και 100%. Ως εκ τούτου, σε συνδυασμό με τα έργα παραγωγής υδρογόνου στην περιοχή, θα προχωρήσει σε ενέργειες προσαρμογής για μεταφορά H₂. Κατά τη διάρκεια του 2022, το έργο βρισκόταν στο στάδιο αδειοδότησης/ απόκτησης γης/ υποβολής προσφορών και, εν τέλει, εισήλθε στο στάδιο κατασκευής. Η έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων εκδόθηκε τον Μάιο. Η Πράξη Εγκατάστασης εκδόθηκε τον Ιούνιο. Η συμβατική ανάθεση της προμήθειας χαλυβδοσωλήνων υπογράφηκε τον Ιανουάριο και δύο παραγγελίες για χαλυβδοσωλήνες υποβλήθηκαν το 2022. Η Σύμβαση για τη Μελέτη-Προμήθεια-Κατασκευή υπογράφηκε τον Νοέμβριο και ένα Μνημόνιο Συνεννόησης με τις αρμόδιες αρχαιολογικές αρχές υπογράφηκε στα τέλη του 2022.

Επίσης, ο ΔΕΣΦΑ συμμετέχει ενεργά στο **άνοιγμα της αγοράς ΥΦΑ μικρής κλίμακας**, με σημαντικά περιβαλλοντικά οφέλη. Σε αυτό το πλαίσιο, το 2022, ο ΔΕΣΦΑ δρομολόγησε τα ακόλουθα έργα ΥΦΑ μικρής κλίμακας:

- Προσωρινός εφοδιασμός του Άσπρου μέσω ΥΦΑ μικρής κλίμακας
- Προσωρινός εφοδιασμός της Νάουσας μέσω εγκαταστάσεων ΥΦΑ μικρής κλίμακας
- Εφοδιασμός της Καλαμάτας μέσω εγκαταστάσεων ΥΦΑ μικρής κλίμακας

Με αυτές τις επενδύσεις, ο ΔΕΣΦΑ θα αναλάβει την ευθύνη για την εγκατάσταση ενός ολοκληρωμένου σταθμού ΥΦΑ μικρής κλίμακας, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, επαναεριοποίησης, θέρμανσης, μέτρησης, ρύθμισης και έλεγχου εξ αποστάσεως. Η υλοποίηση θα πραγματοποιηθεί με αρθρωτές δεξαμενές μικρού μεγέθους και μονάδες αεριοποίησης που είναι εύκολο να μετεγκατασταθούν, μεγιστοποιώντας κατά αυτόν τον τρόπο πιθανές συνέργειες και ελαχιστοποιώντας το σχετικό κόστος.

Ε. Νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες και συμμετοχές

Το FRSU Αλεξανδρούπολης

Τον Ιανουάριο του 2022, ο ΔΕΣΦΑ υποστήριξε ως μέτοχος την Τελική Επενδυτική Απόφαση για το έργο «Ανάπτυξη, κατασκευή, χρηματοδότηση και λειτουργία μιας πλωτής αποθηκευτικής μονάδας επαναεριοποίησης για ΥΦΑ, και παράκτιων και υπεράκτιων εγκαταστάσεων στα ανοιχτά της ακτής της Αλεξανδρούπολης, Βόρειας Ελλάδας» από την Gastrade (το «FSRU Αλεξανδρούπολης»).

Το FSRU Αλεξανδρούπολης είναι ένα έργο στρατηγικής σημασίας για την Ελλάδα και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, καθώς δημιουργεί μια νέα ενεργειακή πύλη, προσφέρει διαφοροποίηση πηγών και διαδρομών εφοδιασμού στην Ελλάδα, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία, τη Σερβία, τη Βόρεια Μακεδονία και την ευρύτερη περιοχή, βελτιώνοντας την ασφάλεια εφοδιασμού και την ενεργειακή ρευστότητα στην περιοχή και προωθώντας τον ανταγωνισμό προς όφελος των τελικών χρηστών. Το έργο περιλαμβάνει το FSRU και τις μόνιμες υποδομές (σύστημα πρόσδεσης, αγωγός, κ.τ.λ.) που συνδέουν το FSRU με το ΕΣΦΑ. Το FSRU θα βρίσκεται περίπου 17,6 χλμ. νοτιοδυτικά της πόλης της Αλεξανδρούπολης σε απόσταση περίπου 5,4 ναυτικών μιλίων (10 χλμ.) από την πλησιέστερη ακτή και θα έχει δυναμικότητα αποθήκευσης ΥΦΑ 153.500 m³, ονομαστική δυναμικότητα επαναεριοποίησης και εξαγωγής 5,5 bcm ετησίως και ανώτατη τεχνική δυναμικότητα επαναεριοποίησης και εξαγωγής 8,3 bcm ετησίως. Η εμπορική λειτουργία του FSRU Αλεξανδρούπολης αναμένεται στα τέλη του 2023.

Αποθήκη φυσικού αερίου στη Νότια Καβάλα

Ο ΔΕΣΦΑ, από κοινού με τη ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, συνέστησαν την κοινοπραξία ΔΕΣΦΑ - ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (51%-49%) και συμμετείχαν στη διαδικασία διαγωνισμού που διεξάγεται από το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) για την ανάθεση της Σύμβασης Παραχώρησης για τη Χρήση, Ανάπτυξη και Λειτουργία Υπόγειας Εγκατάστασης Αποθήκευσης φυσικού αερίου στη Νότια Καβάλα και έλαβαν προέγκριση τον Μάρτιο του 2020 για να συνεχίσουν στο επόμενο στάδιο του διαγωνισμού.

Το ΤΑΙΠΕΔ ξεκίνησε το δεύτερο στάδιο του διαγωνισμού τον Ιανουάριο του 2022 μέσω επίσημου αιτήματος για την υποβολή δεσμευτικών προσφορών. Η προθεσμία υποβολής προσφορών αναβλήθηκε για το πρώτο τρίμηνο του 2023, εν μέσω των προκλήσεων στην παγκόσμια αγορά ενέργειας με τη ρωσο-ουκρανική κρίση και των ανησυχιών που εκφράστηκαν σχετικά με τη βιωσιμότητα του έργου και την ελκυστικότητά του για τους επενδυτές μετά την έκδοση του Κανονισμού Τιμολόγησης Υπόγειας Αποθήκευσης (απόφαση 453/2022). Ο ΔΕΣΦΑ ως ηγετικό μέλος της Κοινοπραξίας παρακολούθησε στενά τη διαδικασία και εξέφρασε τη δέσμευσή του στην υποστήριξη της επιτυχίας του έργου παρέχοντας εποικοδομητικά σχόλια κατά περίπτωση και υπογραμμίζοντας τη στρατηγική σημασία του έργου για τη χώρα, καθώς είναι η μοναδική αποδεδειγμένη δυνητική εγκατάσταση αποθήκευσης φυσικού αερίου στην Ελλάδα, που έγινε ακόμη πιο επίκαιρη μετά την εφαρμογή των εθνικών υποχρεώσεων αποθήκευσης.

**ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ
ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ**

6

Σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, ο ΔΕΣΦΑ παρέχει υπηρεσίες υπό ρυθμιζόμενους, προκαθορισμένους όρους, προϋποθέσεις και τιμές που εγκρίνονται από τη ΡΑΕ (δηλ. ρυθμιζόμενες υπηρεσίες) και μη ρυθμιζόμενες υπηρεσίες υπό όρους, προϋποθέσεις και τιμές που συμφωνούνται με τους πελάτες του.

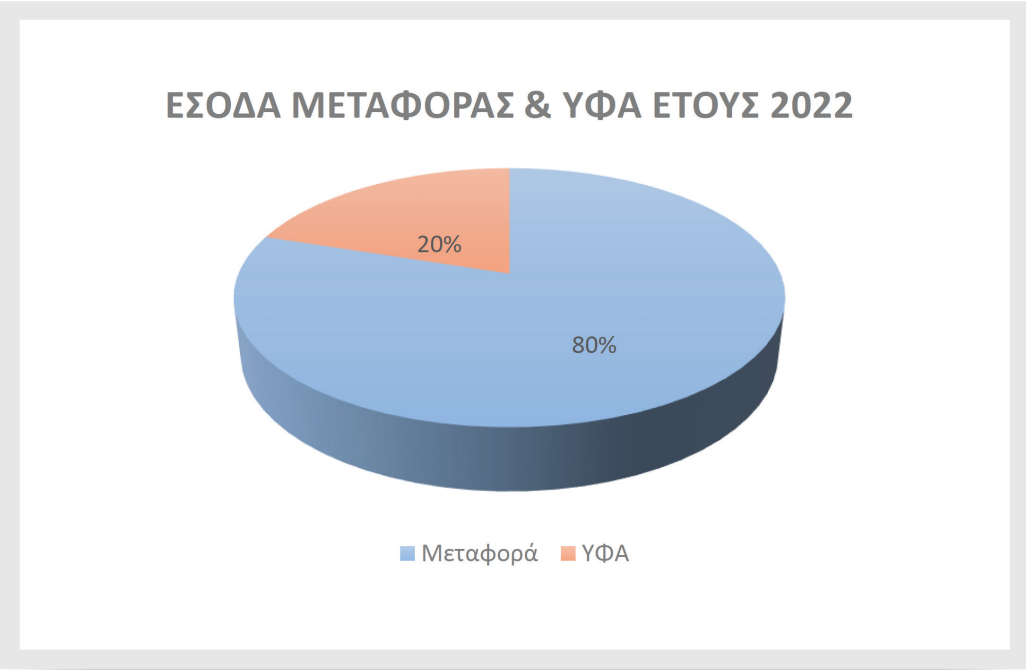
Επιπλέον, ο ΔΕΣΦΑ εκτελεί δραστηριότητες ουδέτερου κέρδους που αφορούν στην εξισορρόπηση του ΕΣΜΦΑ και της ασφάλειας εφοδιασμού της ελληνικής αγοράς φυσικού αερίου.

A. Ρυθμιζόμενες δραστηριότητες

Οι ρυθμιζόμενες δραστηριότητες περιλαμβάνουν τη χρήση του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου, καθώς και επικουρικές και επιπρόσθετες υπηρεσίες όπως προβλέπονται στον Κώδικα Δικτύου, συμπεριλαμβανομένης της εξισορρόπησης του ΕΣΜΦΑ.

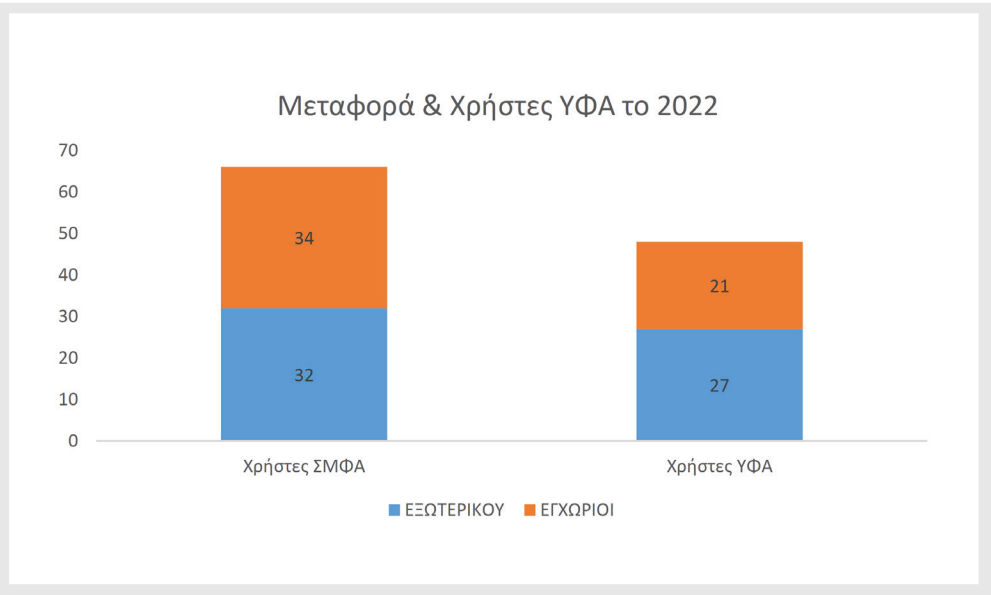
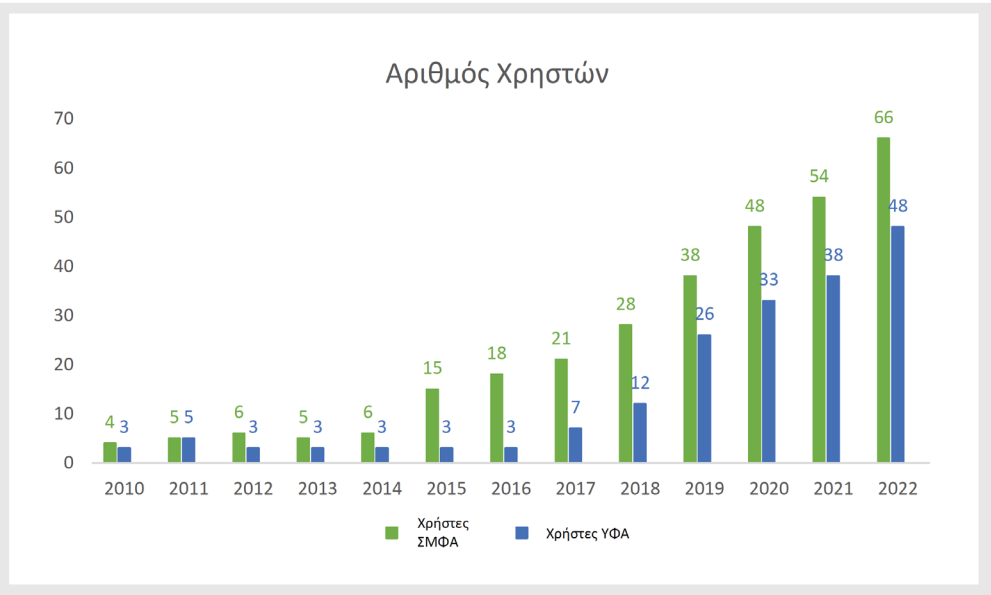
Χρήση του ΕΣΦΑ: Σύστημα Μεταφοράς & Εγκαταστάσεις ΥΦΑ

Οι κύριες ρυθμιζόμενες υπηρεσίες περιλαμβάνουν την παροχή Πρόσβασης Τρίτων στο ΕΣΜΦΑ και τις Εγκαταστάσεις ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα και είναι οι κύριες πηγές εσόδων του ΔΕΣΦΑ.

Εξέλιξη των χρηστών ρυθμιζόμενων υπηρεσιών

Το 2022, ο ΔΕΣΦΑ επέκτεινε την παροχή ρυθμιζόμενων υπηρεσιών (Μεταφορά Φυσικού Αερίου και Επαναεριοποίηση ΥΦΑ) σε σημαντικό αριθμό νέων χρηστών, πολλοί εκ των οποίων είναι ξένες (ΕΕ) εταιρείες, όπως απεικονίζεται στα ακόλουθα γραφήματα.

Ανασκόπηση όγκων αγοράς και συναλλαγές στο εικονικό σημείο συναλλαγών

Μια ανασκόπηση των ποσοτήτων που κατανεμήθηκαν¹⁰ στα σημεία εισόδου και εξόδου του ΕΣΜΦΑ το 2022 παρέχεται στο γράφημα παρακάτω. Στα σημαντικά σημεία περιλαμβάνονται τα εξής:

- Η εγχώρια ζήτηση μειώθηκε κατά περίπου 19% σε σχέση με το 2021, κυρίως λόγω της μειωμένης κατανάλωσης για τους βιομηχανικούς καταναλωτές και για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.
- Οι εξαγωγές στη Βουλγαρία αυξήθηκαν σημαντικά σε σχέση με το 2021 (+289%), καθώς οι περικοπές των παραδόσεων ρωσικού αερίου στη Βουλγαρία μετέτρεψαν την Ελλάδα σε μία από τις κύριες πηγές εφοδιασμού της.
- Οι εισαγωγές φυσικού αερίου από τα σημεία εισόδου των αγωγών μειώθηκαν συνολικά λόγω της μείωσης των εισαγωγών από Βουλγαρία και Τουρκία. Ωστόσο, οι εισαγωγές από τον TAP στο σημείο εισόδου Νέας Μεσημβρίας αυξήθηκαν σημαντικά (+18%).
- Οι εισαγωγές ΥΦΑ υπερδιπλασιάστηκαν έναντι του 2021 λόγω του ότι οι φορτωτές αναζητούσαν τη διαφοροποίηση από το ρωσικό φυσικό αέριο και λόγω των ανταγωνιστικών τιμών του ΥΦΑ σε σχέση με το φυσικό αέριο που προέρχεται από αγωγούς, το οποίο τιμολογούνταν κυρίως βάσει του δείκτη τιμών του κόμβου TTF που ήταν αρκετά ευμετάβλητος κατά τη διάρκεια του 2022.

Επιπρόσθετα, ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τα βασικά δεδομένα σχετικά με τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στο εικονικό σημείο συναλλαγών (VTP) το 2022. Περιλαμβάνει εξωχρηματιστηριακές συναλλαγές (OTC) μεταξύ φορτωτών αλλά και ανώνυμες συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στη νεοσυσταθείσα Πλατφόρμα Συναλλαγών Φυσικού Αερίου:

Δεδομένα συναλλαγών στο VTP 2022 [TWh]	
Συνολικός όγκος αγοράς (Εισαγωγές στο ΕΣΜΦΑ)	86,16
Εξωχρηματιστηριακές (Διμερείς) Συναλλαγές στο VTP	56,88
Συναλλαγές στην πλατφόρμα συναλλαγών	2,89
Συνολικές συναλλαγές στο VTP	59,77
Churn Ratio (λόγος Συναλλαγών στο VTP / όγκου αγοράς)	69%

Ανασκόπηση κατανομής ποσοτήτων στα σημεία εισόδου και εξόδου του ΕΣΜΦΑ το 2022

10. Σημείωση: Οι κατανεμμένες ποσότητες είναι εμπορικά δεδομένα που μπορεί να διαφέρουν από τις φυσικές ροές για τα σημεία που χρησιμοποιούνται για τις εισαγωγές και τις εξαγωγές

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ 2022

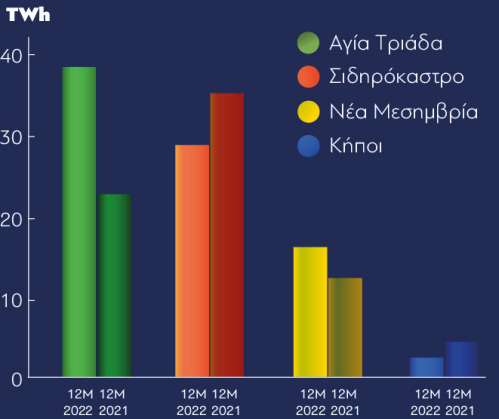

	Εγχώρια Κατανάλωση Φ.Α.	Εξαγωγές Φ.Α.* *Από το Σημείο Εισόδου-Εξόδου Σιδηρόκαστρο	Σύνολο Ζήτησης:
12Μ 2022	56,64 TWh (-19,04%)	29,54 TWh (+288,68%)	86,18 TWh (+11,11%)

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ Φ.Α.

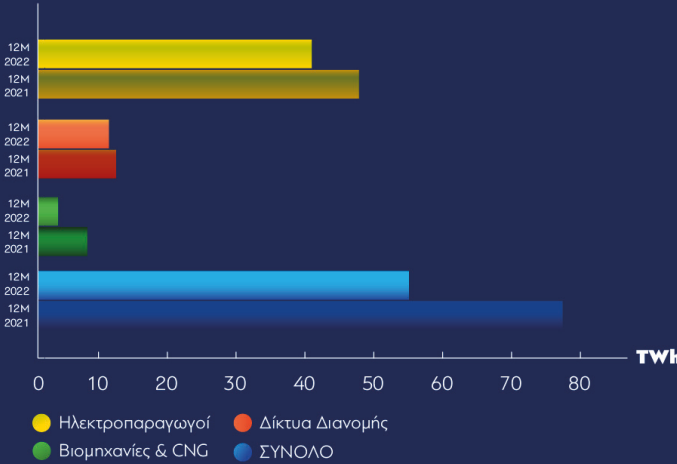
	Αγία Τριάδα	Σιδηρόκαστρο	Νέα Μεσημβρία	Κήποι
12Μ 2022	38,08 TWh (+54,04%)	29,59 TWh (-16,34%)	16,06 TWh (+18,00%)	2,43 TWh (-39,72%)
12Μ 2021	24,72 TWh	35,37 TWh	13,61 TWh	4,02 TWh

Σύνολο Εισαγωγών: 86,16 TWh
(+10,83%)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΕΛΑΤΩΝ
[Εγχώρια Κατανάλωση]

	TWh (12Μ 2022)	bnNm ³
Ηλεκτροπαραγωγοί	41,66 (-13,26%)	3,59
Δίκτυα Διανομής	12,18 (-7,32%)	1,05
Βιομηχανίες & CNG	2,80 (-68,08%)	0,24
ΣΥΝΟΛΟ	56,64 (-19,04%)	4,88

ΔΕΞΑΜΕΝΟΠΛΟΙΑ ΥΦΑ
Σύνολο Δεξαμενόπλοιων: 78 / +122,86%

ΧΩΡΑ	TWh (12Μ 2022)	Μεταβολή (12Μ 2021)
Η.Π.Α.	20,10	+63,55%
Αλγερία	5,43	+0,54%
Αίγυπτος	4,93	+337,39%
Νιγηρία	2,93	-
Νορβηγία	2,13	-
Ρωσία	2,03	-
Ομάν	1,03	-
ΣΥΝΟΛΟ	39,19	+59,91%

Χώρες από τις οποίες εισήχθησαν ποσότητες άνω της 1 TWh

Λοιπές πηγές εσόδων στο πλαίσιο ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων

Πώληση ηλεκτρικής ενέργειας

Ο ΔΕΣΦΑ τιμολογεί έσοδα για την πώληση στον ΔΑΠΕΕΠ ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται στη μονάδα Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) της εγκατάστασης ΥΦΑ στη νήσο Ρεβυθούσα. Το 2022, οι πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας ήταν σημαντικά χαμηλότερες σε σχέση με το 2021, λόγω της σπάνιας λειτουργίας της μονάδας ΣΗΘΥΑ.

Αέριο εξισορρόπησης και αέριο λειτουργίας του ΕΣΜΦΑ

(δραστηριότητες ουδέτερου κέρδους)

Τα έσοδα και τα έξοδα που προκύπτουν από αυτή τη δραστηριότητα συμψηφίζονται και δεν έχουν ως αποτέλεσμα κέρδη ή ζημίες για τον Διαχειριστή.

Η προμήθεια αερίου λειτουργίας για αυτές τις δραστηριότητες πραγματοποιείται κατόπιν διεθνούς διαγωνισμού, καθώς και μέσω της πλατφόρμας εξισορρόπησης (έως 20.03.2022) και ακολούθως της Πλατφόρμας Συναλλαγών ΦΑ. Περίπου το 94% (με βάση τον όγκο) των συνολικών αγορών αερίου εξισορρόπησης το 2022 πραγματοποιήθηκαν μέσω της Πλατφόρμας Εξισορρόπησης και της Πλατφόρμας Συναλλαγών (έναντι 92% το 2021), ενώ οι υπόλοιπες πραγματοποιήθηκαν με χρήση των Υπηρεσιών Εξισορρόπησης (έγχυση επαναεριοποιημένου ΥΦΑ για σκοπούς εξισορρόπησης από τη Ρεβυθούσα).

Ασφάλεια εφοδιασμού στην αγορά φυσικού αερίου (δραστηριότητες ουδέτερου κέρδους)

Το τέλος ασφάλειας εφοδιασμού καταβάλλεται από τους καταναλωτές φυσικού αερίου με σκοπό τη χρηματοδότηση μέτρων που προστατεύουν την ασφάλεια εφοδιασμού της χώρας και εν τέλει τον αδιάκοπο εφοδιασμό με φυσικό αέριο των προστατευμένων πελατών (δηλ. νοικοκυριά και κρίσιμες εγκαταστάσεις όπως νοσοκομεία, σχολεία) σε περίπτωση έκτακτων καταστάσεων.

Ο ΔΕΣΦΑ είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση του Λογαριασμού Ασφάλειας Εφοδιασμού και για την τήρηση μητρώου διακοπόμενων μεγάλων βιομηχανικών πελατών που συνδέονται με το ΕΣΜΦΑ. Οι κινήσεις και το υπόλοιπο του εν λόγω λογαριασμού δημοσιεύονται στον ιστότοπο του ΔΕΣΦΑ ενώ σχετική αναφορά συντάσσεται και υποβάλλεται στη ΡΑΕ κάθε τρίμηνο. Από αυτόν τον λογαριασμό, ο ΔΕΣΦΑ θα αποζημιώνει τους δικαιούχους, όπως προβλέπεται στο Σχέδιο Προληπτικής Δράσης. Τα έσοδα και το κόστος αυτής της δραστηριότητας που καταχωρούνται ξεχωριστά δεν επηρέασαν σημαντικά τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της Εταιρείας το 2022, καθώς το ποσό μονάδας του τέλους ασφάλειας εφοδιασμού για κάθε κατηγορία κατανάλωσης φυσικού αερίου ήταν μηδενικό.

Πρόσθετες Υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στα ρυθμιζόμενα έσοδα και έξοδα

Σύμφωνα με την επιστολή της ΡΑΕ με αριθμ. πρωτ. Ο-62313/13.10.2015 και τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές για τον λογιστικό διαχωρισμό των εταιρειών φυσικού αερίου», τα έσοδα (και τα έξοδα) από ορισμένες δραστηριότητες θεωρούνται έσοδα (και κόστη) από ρυθμιζόμενες δραστηριότητες Μεταφοράς και χρήσης Εγκαταστάσεων ΥΦΑ, αντίστοιχα, όπως ενδεικτικά για το Σύστημα Μεταφοράς: υπηρεσίες όσμησης ΦΑ, υπηρεσίες στους συνοριακούς μετρητικούς σταθμούς, και για τις Εγκαταστάσεις ΥΦΑ υπηρεσίες όπως: υπηρεσίες παροχής υγρού αζώτου και υπηρεσίες ψύξης για πλοία ΥΦΑ. Η ΡΑΕ εξέδωσε τον Μάιο του 2019, την 4η Αναθεώρηση του Κανονισμού Τιμολόγησης διαχωρίζοντας τις προαναφερθείσες υπηρεσίες σε δύο κατηγορίες: α) Υπηρεσίες Μη Μεταφοράς, οι οποίες αφορούν τις ρυθμιζόμενες υπηρεσίες εκτός από τις υπηρεσίες μεταφοράς και τις υπηρεσίες που ρυθμίζονται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 312/2014 σε σχέση με το σύστημα μεταφοράς και β) τις Πρόσθετες υπηρεσίες ΥΦΑ, οι οποίες αφορούν τις υπηρεσίες που σχετίζονται με την Εγκατάσταση ΥΦΑ.

B. Μη ρυθμιζόμενες εμπορικές δραστηριότητες

Ο ΔΕΣΦΑ εξακολούθησε να τηρεί τη δέσμευσή του για την παροχή μη ρυθμιζόμενων υπηρεσιών στους πελάτες του το 2022. Αυτές οι δραστηριότητες περιλαμβάνουν κυρίως την παροχή τεχνικών υπηρεσιών σε τρίτες εταιρείες, όπως υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης σε εταιρείες διανομής αερίου, τεχνική εξέταση των μελετών για τις εσωτερικές εγκαταστάσεις φυσικού αερίου, υπηρεσίες λειτουργίας και συντήρησης σε συστήματα μέσης και χαμηλής πίεσης και σε τερματικούς σταθμούς ΥΦΑ, υπηρεσίες τεχνολογίας πληροφοριών, πιστοποίηση συγκολλητών πολυαιθυλενίου και λοιπές συμβουλευτικές υπηρεσίες. Κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους, τα έσοδα από εμπορικές πρόσθετες και μη ρυθμιζόμενες υπηρεσίες αυξήθηκαν σημαντικά κατά 65% (έναντι του 2021), κάτι που οφείλεται κυρίως στη λειτουργία και συντήρηση του τερματικού σταθμού εισαγωγής ΥΦΑ στο Αλ Ζουρ από τον ΔΕΣΦΑ. Η αύξηση αυτή είναι ενδεικτική της ανάπτυξης του ΔΕΣΦΑ στην παροχή μη ρυθμιζόμενων υπηρεσιών, διαφοροποιώντας τις ροές εσόδων και τους πελάτες του.

Λειτουργία και συντήρηση του τερματικού σταθμού ΥΦΑ στο Αλ Ζουρ του Κουβέιτ

Στον ΔΕΣΦΑ ανατέθηκε η λειτουργία και συντήρηση του τερματικού σταθμού εισαγωγής ΥΦΑ στο Αλ Ζουρ το 2020. Το στάδιο εξοικείωσης του έργου ξεκίνησε στις 24/5/2021 και ολοκληρώθηκε στις 30/4/2022. Την 1/5/2022 ξεκίνησε το 1ο στάδιο λειτουργίας και συντήρησης του έργου. Ο ΔΕΣΦΑ ανέλαβε την πλήρη ευθύνη για τη λειτουργία και συντήρηση στον τερματικό σταθμό εισαγωγής ΥΦΑ στο Αλ Ζουρ και παρά την πολυσύνθετη φύση του έργου και τις απρόβλεπτες προκλήσεις που υπήρξαν, η Εταιρεία κατόρθωσε να εξασφαλίσει τη λειτουργία του τερματικού σταθμού με τεχνικά αποτελεσματικό τρόπο.

Ο ΔΕΣΦΑ κατόρθωσε να κινητοποιήσει επιτυχώς σχεδόν 150 εργαζόμενους, επιλέγοντας τους καταλληλότερους υποψηφίους που πληρούν τις προϋποθέσεις της KIPIC και κατόρθωσε να λάβει εξαιρετική βαθμολογία στους κύριους δείκτες επιδόσεων που συμφωνήθηκαν με την KIPIC, επιτυγχάνοντας επιχειρησιακή αριστεία στον τερματικό σταθμό εισαγωγής ΥΦΑ.

Η ομάδα του ΔΕΣΦΑ στο Κουβέιτ δέχθηκε 125 πλοία με φορτίο ΥΦΑ από την έναρξη* της λειτουργίας του τερματικού σταθμού εισαγωγής ΥΦΑ, με τη συνολική μεταφερθείσα ποσότητα ΥΦΑ να ανέρχεται σε 18.301.480 m³. Η συνολική εξαγωγή φυσικού αερίου από την έναρξη λειτουργίας ανέρχεται σε 390.442 BBTU.

	2022	Από την έναρξη	
Πλοία			
Εισαγωγή ΥΦΑ	12.805.173	18.301.480	m³
Εξαγωγή αερίου	281.947	390.442	BBTU

Δεδομένα λειτουργίας τερματικού σταθμού εισαγωγής ΥΦΑ στο Αλ Ζουρ

* Από την έναρξη λειτουργίας έως τον Δεκέμβριο 2022

Στο μέλλον, ο ΔΕΣΦΑ θα εξακολουθεί να αναζητά ευκαιρίες για να αναπτύξει τις μη ρυθμιζόμενες δραστηριότητές του με στόχο την αύξηση της κερδοφορίας τους μέσω οικονομιών κλίμακας, να ενισχύει τη φήμη της επωνυμίας του, να ενισχύει την ανταγωνιστικότητά του και να υιοθετεί καινοτόμες λύσεις σε περιφερειακούς τομείς, εξετάζοντας ταυτόχρονα τα οφέλη για το κοινό και τον τομέα ενέργειας συνολικά.

Γ. Άλλες σημαντικές εμπορικές δραστηριότητες

Καθημερινές εμπορικές δραστηριότητες

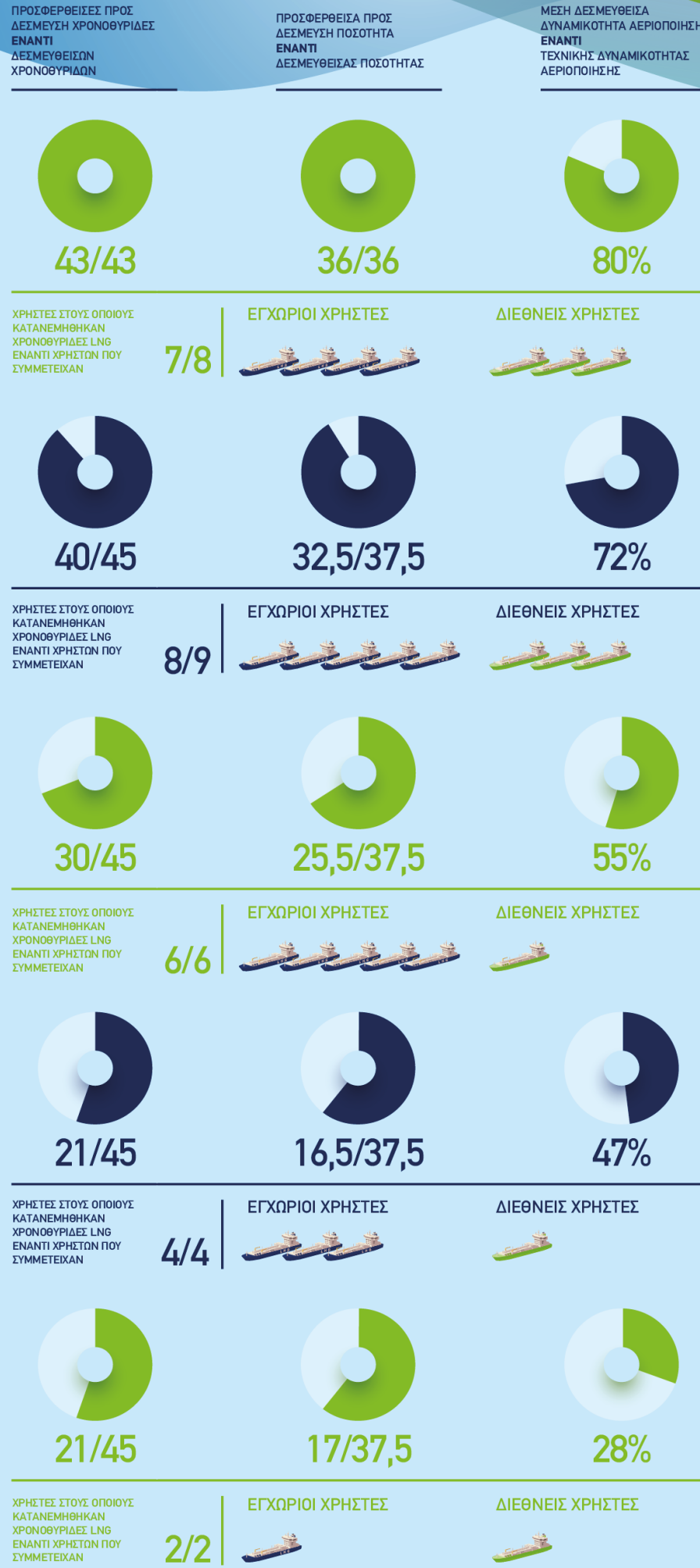
Το 2022, ο ΔΕΣΦΑ υποστήριξε ενεργά και διευκόλυνε τη δραστηριότητα των χρηστών. Αναλυτικότερα:

- ▶ Παρείχε υποστήριξη, εκπαίδευση και διευκρινίσεις σε πιθανούς χρήστες, ιδίως από χώρες του εξωτερικού, σχετικά με το κανονιστικό πλαίσιο.
- ▶ Διαχειρίστηκε την κύρια και δευτερεύουσα μεταφορά ΦΑ και την αγορά ΥΦΑ.
- ▶ Διαχειρίστηκε τις δηλώσεις/επαναδηλώσεις των χρηστών, τις επιβεβαιωμένες ποσότητες, τις συναλλαγές στα εικονικά σημεία συναλλαγών, τις ενδεικτικές κατανομές, την ανταλλαγή δεδομένων με γειτονικούς Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ) και Διαχειριστές Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ) μέσω Ηλεκτρονικών Πληροφοριακών Συστημάτων.
- ▶ Εμπορεύθηκε φυσικό αέριο στην πλατφόρμα συναλλαγών (HenEx) για την αγοραπωλησία αερίου εξισορρόπησης, όπου ήταν απαραίτητο.
- ▶ Διεξήγαγε δύο market tests για την επέκταση του ΕΣΜΦΑ σε σχέση με την αύξηση δυναμικότητας στο σημείο διασύνδεσης Νέας Μεσημβρίας και την υλοποίηση της διασύνδεσης Ελλάδας-Βόρειας Μακεδονίας στην ελληνική πλευρά, και με τις δύο δοκιμές να ολοκληρώνονται με επιτυχία οδηγώντας στην υπογραφή των σχετικών συμφωνιών σύνδεσης.
- ▶ Δύο συμφωνίες σύνδεσης υπογράφηκαν για τη σύνδεση μιας μονάδας FSRU και μιας μονάδας συνδυασμένου κύκλου (CCGT) με το ΕΣΜΦΑ.
- ▶ Απέστειλε εκθέσεις σε υπουργεία, στη ΡΑΕ, σε τελωνειακές αρχές, και στην Ελληνική Στατιστική Αρχή.

Έργα ειδικού ενδιαφέροντος

- Οι εμπορικές δραστηριότητες του ΔΕΣΦΑ συμμετείχαν επίσης σε διάφορα έργα ειδικού ενδιαφέροντος όπως:
- Μετά το τέλος των Δημοπρασιών ΥΦΑ για τα έτη 2023-2027, κατανεμήθηκαν οι χρονοθυρίδες εκφόρτωσης ΥΦΑ για όλα τα δημοπρατούμενα έτη (2023-2027).
 - Σχεδόν το σύνολο της δυναμικότητας που προσφέρεται μέσω ανταγωνιζομένων δημοπρασιών μεταξύ του σημείου διασύνδεσης Νέας Μεσημβρίας και του σημείου εισόδου Κήπων (ελληνοτουρκικά σύνορα) και το 24% της δυναμικότητας που προσφέρεται υπό όρους (τύπου «bFZK», που σημαίνει Υπό όρους Ελευθέρας Κατανεμητέας Δυναμικότητας) για το σημείο διασύνδεσης Νέας Μεσημβρίας κατανεμήθηκαν, επιλύοντας ως εκ τούτου, από εμπορική σκοπιά, τις περιπτώσεις συμφόρησης του συστήματος.
 - Η Πλατφόρμα Συναλλαγών Φυσικού Αερίου που χειρίζεται η HEnEx τέθηκε σε λειτουργία τον Μάρτιο του 2022. Υπήρξε πλήρης ενσωμάτωση με τα εμπορικά συστήματα του ΔΕΣΦΑ για την έγκαιρη ανταλλαγή δεδομένων εμπορίας και διεξάχθηκαν έγκαιρα πριν από την έναρξη λειτουργίας όλες οι απαιτούμενες δοκιμές, τα σενάρια και τα dry runs, σε συνδυασμό με την τυπική διαδικασία της καταχώρησης του ΔΕΣΦΑ ως συμμετέχοντος στο πλαίσιο της εμπορίας αερίου εξισορρόπησης.
 - Μετά την ανάθεση του ρόλου του Υπεύθυνου Πρόβλεψης για τη Ζώνη Εξισορρόπησης ΕΣΜΦΑ στον ΔΕΣΦΑ από τη ΡΑΕ, η διαδικασία επιλογής για την ανάθεση της ανάπτυξης συστήματος ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο του 2022. Η συνεργασία με τους Διαχειριστές Συστημάτων Διανομής είναι επίσης συνεχής και αποσκοπεί στην ανάπτυξη και δοκιμή των απαιτούμενων διεπαφών ανάμεσα στις πλατφόρμες πληροφοριών τους και στο σύστημα του Υπεύθυνου Πρόβλεψης.
 - Σύμφωνα με τις διατάξεις του Σχεδίου Προληπτικής Δράσης για το 2022 όπως εγκρίθηκε από τη ΡΑΕ, ο ΔΕΣΦΑ συνέταξε δύο πρότυπες συμβάσεις με σκοπό α) την αποζημίωση των προμηθευτών που υποχρεούνται σε αποθήκευση φυσικού αερίου σε υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης γειτονικών χωρών κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου, β) την αποζημίωση των παραγωγών ενέργειας που υποχρεούνται σε διατήρηση εποχικών αποθεμάτων ασφαλείας σε ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα (αξιοποιώντας τη διευρυμένη δυναμικότητα αποθήκευσης χάρη στη ναύλωση της πλωτής μονάδας αποθήκευσης). Το κόστος και των δύο συμφωνιών προβλέπεται να καλυφθεί από το Τέλος Ασφάλειας Εφοδιασμού.

ΔΕΣΦΑ
ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΕΣ LNG

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ
ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ**

7

Βασικά στοιχεία και ανάλυση

Τα λειτουργικά κέρδη του ΔΕΣΦΑ για το 2022 αυξήθηκαν κατά 26,3 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2021.

- Τα έσοδα αυξήθηκαν κατά 75,6 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω της αύξησης των ρυθμιζόμενων εσόδων κατά 69,2 εκατ. ευρώ που οφείλεται κατά κύριο λόγο α) στη ανισορροπία των φορτωτών (shippers) (εξισορρόπηση), β) στις λειτουργικές ανάγκες του δικτύου (ιδιοκατανάλωση και απώλειες), γ) στις υψηλότερες δεσμεύσεις εξαγωγών προς Βουλγαρία, δ) στη μίσθωση και τον ανεφοδιασμό της πλωτής μονάδας αποθήκευσης (FSU), ε) στη νέα μεταχείριση (pass-through) του κόστους ενέργειας από 1η Ιουλίου 2022. Τα μη ρυθμιζόμενα έσοδα αυξήθηκαν κατά 6,4 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω των υπηρεσιών του έργου KIPIC, καθώς η σύμβαση υπηρεσιών λειτουργίας και συντήρησης με την KIPIC ξεκίνησε στα τέλη Μαΐου. Τα λοιπά έσοδα περιλαμβάνουν διάφορα στοιχεία, όπως τα τέλη σύνδεσης και τους αντιλογισμούς των προβλέψεων για νομικές διαφορές.
- Το συνολικό κόστος των πωλήσεων και των λειτουργικών εξόδων αυξήθηκε κατά 82,3 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω: α) του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας (λόγω των υψηλότερων τιμών ανά kWh σε σχέση με το 2021) και β) των απωλειών της ιδιοκατανάλωσης φυσικού αερίου (λόγω των υψηλότερων τιμών φυσικού αερίου το 2022). Τα λοιπά έξοδα περιλαμβάνουν διάφορα στοιχεία, συμπεριλαμβανομένου του κόστους των νομικών διαφορών.
- Μέχρι το 2022 η Εταιρεία συνήψε συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων (Interest rate swap agreements) προκειμένου να αντισταθμίσει το μερίδιο του νέου χρέους μεταβλητού επιτοκίου, οι επιπτώσεις του οποίου απεικονίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα.

Ποσά σε χιλιάδες €	1/1/2022 -31/12/2022	1/1/2021 -31/12/2021
Έσοδα	278.337	202.697
Κόστος πωλήσεων	(192.678)	(117.605)
Μεικτά κέρδη	85.659	85.092
Λοιπά έσοδα	44.681	11.857
	130.339	96.949
Έξοδα διοίκησης	(21.315)	(18.573)
Έξοδα διάθεσης	(1.284)	(945)
Λοιπά έξοδα	(6.283)	(2.181)
Απόσβεση επιχορηγήσεων παγίων στοιχείων	11.211	11.159
Λειτουργικά κέρδη	112.667	86.410
Χρηματοοικονομικά έξοδα – καθαρά	(6.416)	(6.803)
Κέρδη προ φόρων εισοδήματος	106.252	79.607
Φόρος Εισοδήματος	(24.645)	(16.472)
Κέρδη για τη χρήση	81.607	63.135
Λοιπά συνολικά έσοδα		
Κέρδη/Ζημίες από αντιστάθμιση ταμειακών ροών	8.700	0
Αναλογιστικές (ζημίες)/κέρδη των δεσμεύσεων παροχών κατά την έξοδο από την υπηρεσία	516	(282)
Αναβαλλόμενοι φόροι σε σχέση με αυτά τα στοιχεία	(2.027)	63
Λοιπές συνολικές (ζημίες)/έσοδα χρήσης, καθαρά από φόρους	7.188	(219)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα για τη χρήση	88.795	62.916

Ο ισολογισμός της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2022 παρουσιάζεται ακολούθως:

Ποσά σε χιλιάδες €	31/12/2022	31/12/2021
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	1.198.479	1.136.216
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	17.372	13.581
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	14.968	14.938
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	350	350
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	8.267	320
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	9.231	0
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	1.248.666	1.165.404
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Αποθέματα	31.607	20.395
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	91.236	60.310
Φορολογικό περιουσιακό στοιχείο	0	2.304
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	201.357	102.724
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	117	0
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	0	0
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	324.316	185.733
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.572.983	1.351.137

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ίδια Κεφάλαια

Μετοχικό κεφάλαιο	491.265	564.069
Αποθεματικά	52.046	41.111
Κέρδη εις νέον	300.109	222.250
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	843.420	827.430

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Δεσμεύσεις παροχών προσωπικού	3.440	3.993
Δανειακές υποχρεώσεις	231.025	126.042
Υποχρεώσεις από μισθώματα	7.144	5.660
Προβλέψεις	1.918	18.860
Κρατικές επιχορηγήσεις	215.343	219.086
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	148	145
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	37.375	26.754

Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων

	496.393	400.540
--	----------------	----------------

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	195.547	95.065
Δανειακές υποχρεώσεις	13.445	14.278
Υποχρεώσεις από μισθώματα	1.365	1.009
Υποχρεώσεις από παράγωγα	633	0
Κρατικές επιχορηγήσεις	11.134	11.205
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις εισοδήματος	8.221	0
Λοιποί φόροι πληρωτέοι	2.825	1.609

Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων

	233.170	123.167
--	----------------	----------------

ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

	1.572.983	1.351.137
--	------------------	------------------

Ειδικότερες εξελίξεις στον ισολογισμό είναι οι εξής:

- › Τα αποθέματα ήταν υψηλότερα το 2022 λόγω της αύξησης στην τιμή του φυσικού αερίου,
- › πραγματοποιήθηκε μείωση κεφαλαίου το 2022,
- › το υψηλότερο επίπεδο εμπορικών υποχρεώσεων αντικατοπτρίζει ένα υψηλό ποσό εγγυήσεων σε μετρητά προς χρήστες και
- › έγινε η πρώτη ανάληψη 120 εκατ. ευρώ από το Κοινό Ομολογιακό Δάνειο που υπογράφηκε το 2021 με τις τέσσερις ελληνικές συστημικές τράπεζες.

Οι αντίστοιχοι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες είναι:

Δείκτες		2022	2021
Συντελεστής δανειακής επιβάρυνσης	= (Συνολικό χρέος) / (Συνολικό χρέος + Σύνολο ιδίων κεφαλαίων)	22,47%	14,50%
Απόδοση ιδίων κεφαλαίων	= (Κέρδη μετά από φόρους)/ (Σύνολο ιδίων κεφαλαίων)	9,68%	7,63%
Απόδοση Στοιχείων Ενεργητικού	= (Κέρδη μετά από φόρους)/ (Σύνολο ενεργητικού)	5,19%	4,67%
Δείκτης ρευστότητας	= (Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία)/ (Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις)	1,39	1,51

ΜΟΝΤΕΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

8

Α. Σχέδιο επιχειρηματικού και ψηφιακού μετασχηματισμού

Ο ΔΕΣΦΑ εξακολούθησε να επενδύει στον εκσυγχρονισμό του λειτουργικού περιβάλλοντός του μέσω έργων επιχειρησιακού και ψηφιακού μετασχηματισμού που εστίασαν στις εταιρικές και σε επιλεγμένες επιχειρηματικές λειτουργίες του. Το σχέδιο Επιχειρησιακού Μετασχηματισμού 2022 σχεδιάστηκε με στόχο την ανάπτυξη της συνεχούς βελτίωσης της Εταιρείας, εστιάζοντας στους ακόλουθους βασικούς στόχους:

Σχεδιασμός του οργανισμού	
Αναδιάρθρωση του οργανισμού με βάση τα δεδομένα της αγοράς και τις καθορισμένες απαιτήσεις επιχειρησιακής λειτουργίας και αναφοράς που στοχεύουν στην αύξηση της αποδοτικότητας και τη διευκόλυνση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων	
Αναθεώρηση και επανασχεδιασμός του μοντέλου λειτουργίας	
Αναβάθμιση του μοντέλου λειτουργίας σε επιλεγμένους εταιρικούς τομείς μέσα από την εισαγωγή νέων μεθόδων και εργαλείων, με στόχο τη βελτίωση των υπηρεσιών τόσο για τους βασικούς τομείς όσο και για το σύνολο του οργανισμού	
Επανασχεδιασμός των επιχειρησιακών διαδικασιών	
Ανάπτυξη του Πλαισίου Εταιρικού Συστήματος της εταιρείας, καθορισμός των απαιτήσεων σχεδιασμού σχετικά με την τεκμηρίωση του οργανισμού και έκδοση/επικαιροποίηση διαδικασιών κατά προτεραιότητα	
Ορισμός μοντέλου υπηρεσιών ΤΠΕ	
Καθορισμός του πλαισίου λειτουργίας ΤΠΕ της εταιρείας και λήψη πολλών πρωτοβουλιών με στόχο τον ψηφιακό μετασχηματισμό του οργανισμού	

Στο πλαίσιο των παραπάνω πυλώνων, πάνω από δεκαπέντε (15) πρωτοβουλίες επιχειρησιακού μετασχηματισμού υλοποιήθηκαν το 2022 αποσκοπώντας στη βελτίωση των επιχειρησιακών διαδικασιών, του επιχειρησιακού μοντέλου, του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων και της κουλτούρας της Εταιρείας. Μερικές από τις πιο σημαντικές πρωτοβουλίες περιλάμβαναν τον επανασχεδιασμό των διαδικασιών προμηθειών, συμπεριλαμβανομένης της εστίασης σε πρακτικές προέγκρισης προμηθευτών, τη θέσπιση μιας ταμειακής πολιτικής, τη συνεχή κάλυψη του Πλαισίου Εταιρικού Συστήματος του ΔΕΣΦΑ (συμπεριλαμβανομένων πολιτικών, διαδικασιών και λειτουργικών πλαισίων που καθορίζουν τους νέους τρόπους εργασίας στην Εταιρεία), σε συνδυασμό με πρωτοβουλίες που στοχεύουν στο να διασφαλίσουν τη συμμόρφωση και προσαρμογή του μοντέλου λειτουργίας του

ΔΕΣΦΑ στα διεθνή πρότυπα ποιότητας (δηλ. Κώδικας Δεοντολογίας, Πολιτικές καταγγελίας δυσλειτουργιών και καταπολέμησης της διαφθοράς, διαδικασίες ΓΚΠΔ, κ.ά.).

Επιπροσθέτως, πολυάριθμες πρωτοβουλίες ψηφιακού μετασχηματισμού σε πολλούς τομείς όπως στη Λειτουργία, το Ανθρώπινο Δυναμικό, τις Οικονομικές Υπηρεσίες, την Εμπορία, την Πληροφορική και άλλες ολοκληρώθηκαν με στόχο:

- Τον αυτοματισμό στις διαδικασίες των βασικών Λειτουργιών της Εταιρείας προκειμένου να αυξηθεί η αποδοτικότητα και η παραγωγικότητα της
- Την παροχή καλά δομημένων λειτουργικών, διαχειριστικών και εκτελεστικών αναφορών για τον σχεδιασμό και την αποδοτικότητα της Εφοδιαστικής Αλυσίδας
- Την εργασία σε ένα ασφαλές και ανθεκτικό περιβάλλον που διασφαλίζει την ασφάλεια δεδομένων και το επιθυμητό αποτέλεσμα από τις επιχειρησιακές λειτουργίες
- Την εδραίωση ενός νέου πλαισίου διακυβέρνησης της ΤΠΕ προκειμένου να βελτιωθεί η αποδοτικότητα και η δυνατότητα ανταπόκρισης στις επιχειρησιακές ανάγκες και προσδοκίες

Ειδικότερα, επιτεύχθηκαν τα ακόλουθα ορόσημα:

Σχετικά με τη διαχείριση των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων	Σχετικά με τη διαχείριση των δεδομένων
- Νέο σύστημα προγραμματισμού προμηθειών - Πραγματοποιήθηκε ο σχεδιασμός του νέου εμπορικού συστήματος και ξεκίνησε η διαδικασία επιλογής προμηθευτών - Πραγματοποιήθηκε ο σχεδιασμός και ξεκίνησε η υλοποίηση του νέου συστήματος ES	- Σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε το νέο σύστημα διαχείρισης τιμολόγησης προμηθευτών - Σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε η πρωτοβουλία για την αξιολόγηση της κυβερνοασφάλειας υπό τις νέες συνθήκες - Επιλέχθηκε και υλοποιήθηκε το νέο Enterprise System Bus
Σχετικά με τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων	Σχετικά με την επιχειρησιακή ευφυΐα και επικοινωνία
- Νέο σύστημα τεκμηρίωσης περιουσιακών στοιχείων (OpenText) - Νέο γραμμικό σύστημα διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων (SAP) - Νέο σύστημα διαχείρισης προσωπικού (GeoCall) - Νέο σύστημα αδειών εργασίας (Sphera) - Νέα ενοποίηση συστημάτων (SAP Cloud Integration)	- Σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε το σύστημα παρακολούθησης απόδοσης της εφοδιαστικής αλυσίδας - Ξεκίνησε η υλοποίηση της νέας ιστοσελίδας (ως αρχή η φάση σχεδιασμού)

B. Ασφάλεια των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών

Με την αυξανόμενη εξάρτηση από τις ψηφιακές τεχνολογίες σε όλες τις επιχειρηματικές διαδικασίες, η σημασία της ασφάλειας των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών αυξάνεται διαρκώς αναφορικά με τη λειτουργία κρίσιμων υποδομών, όπως αποδείχθηκε στην περίπτωση της κυβερνοεπίθεσης που δέχτηκε ο ΔΕΣΦΑ τον Αύγουστο του 2022. Υπάρχουν αρκετοί λόγοι που αιτιολογούν τη ζωτική σημασία της ασφάλειας των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνίας για τις λειτουργίες του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ΦΑ:

- › Η προστασία απέναντι στις κυβερνοεπιθέσεις που μπορεί να οδηγήσουν σε διακοπή των λειτουργιών φυσικού αερίου, οικονομικές ζημιές και φθορές στις υποδομές. Οι απειλές κυβερνοασφάλειας ενδέχεται να προέρχονται από διάφορες πηγές, όπως από άλλα κράτη, εγκληματικές οργανώσεις και χακτιβιστές.
- › Η διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους διεθνείς και εθνικούς κανονισμούς συμπεριλαμβανομένης της Οδηγίας της ΕΕ για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών (Οδηγία NIS)¹¹. Η συμμόρφωση με αυτούς τους κανονισμούς είναι απαραίτητη προκειμένου να διασφαλιστούν οι ασφαλείς και αξιόπιστες λειτουργίες του ΔΣΜ.
- › Η προστασία ευαίσθητων δεδομένων που συλλέγονται και αποθηκεύονται κατά τη λειτουργία των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων των πελατών, των χρηματοοικονομικών δεδομένων και των λειτουργικών δεδομένων. Τα δεδομένα αυτά πρέπει να προστατεύονται από τη μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση και την κλοπή.
- › Η διασφάλιση της συνέχειας των δραστηριοτήτων για να αποφευχθούν οι διακοπές σε λειτουργίες κρίσιμων υποδομών, κάτι που μπορεί να έχει σοβαρότατες συνέπειες. Πρέπει να εφαρμόζονται μέτρα ασφάλειας των πληροφοριών για να διασφαλιστεί η συνέχεια των δραστηριοτήτων σε περίπτωση κυβερνοεπίθεσης ή άλλης διατάραξης.

Για την επίτευξη των ως άνω, ο ΔΕΣΦΑ δρομολόγησε το 2020 ένα επενδυτικό πρόγραμμα το οποίο θα ολοκληρωθεί το 2023. Η επένδυση, η οποία αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος επιχειρηματικού και ψηφιακού μετασχηματισμού, χωρίστηκε σε δύο σκέλη.

- › Την αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε το 2021 και την υλοποίηση των καθορισμένων βελτιώσεων στην ικανότητα συνέχειας των δραστηριοτήτων ΤΠΕ του ΔΕΣΦΑ που ξεκίνησε το 2022 και θα ολοκληρωθεί το 2023 λόγω της εκτενούς τροποποίησης στην τεχνολογική αρχιτεκτονική.
- › Την αξιολόγηση και τον επανασχεδιασμό της στάσης του ΔΕΣΦΑ σε θέματα κυβερνοασφάλειας που ολοκληρώθηκε το 2022, την επικαιροποίηση του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας των Πληροφοριών που σχεδιάστηκε το 2022 και η εφαρμογή του οποίου προγραμματίζεται εντός του 2023, και την τεχνολογική θωράκιση του περιβάλλοντος ασφάλειας της Τεχνολογίας Πληροφοριών (IT) και της Τεχνολογίας Λειτουργιών (OT) που ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2022 και σχεδιάζεται να ολοκληρωθεί έως τον Σεπτέμβριο του 2023.

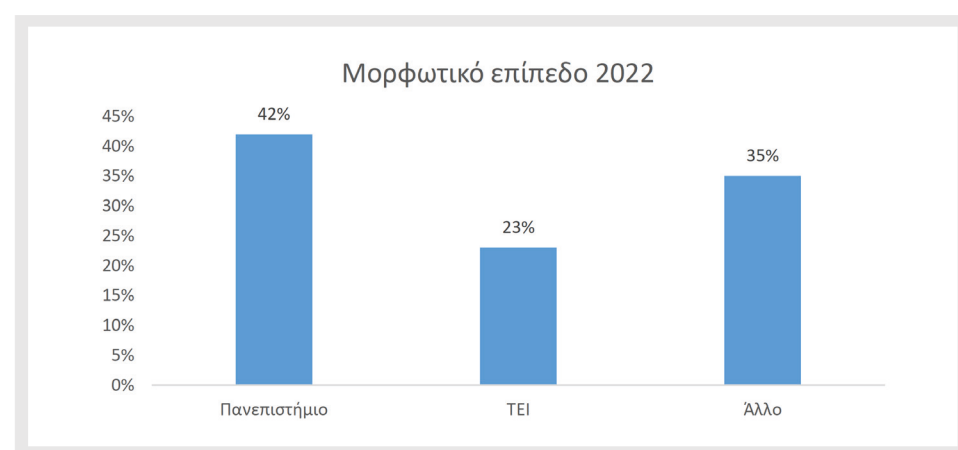
Στόχος του επενδυτικού προγράμματος είναι να βελτιωθεί η ανθεκτικότητα του ΔΕΣΦΑ στον κυβερνοχώρο, δηλ. η δυνατότητα πρόβλεψης, αντοχής, ανάκαμψης και προσαρμογής σε αντίξοες συνθήκες, επιθέσεις ή διαρροές σε συστήματα που χρησιμοποιούν ή βασίζονται σε πόρους του κυβερνοχώρου. Ο στόχος επιδιώκεται με ενέργειες που αποσκοπούν στο να τροποποιηθεί η τεχνολογία πληροφοριών και, εν μέρει, η τεχνολογική αρχιτεκτονική της τεχνολογίας λειτουργιών, οι διαδικασίες λειτουργίας των ΤΠΕ και οι σχετικές δομές, ειδικότερα μέσω της εφαρμογής μεθοδολογιών ασφάλειας βάσει σχεδιασμού (Security-by-Design) και ασφάλειας εξ ορισμού (Security-by-Default) και της τροποποίησης της διασύνδεσης με τα περιβάλλοντα OT/IT σύμφωνα με τα πρότυπα του Enterprise-Control System Integration (ISA-95).

Μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης, ο ΔΕΣΦΑ σκοπεύει να εφαρμόσει ένα πλαίσιο ασφάλειας πληροφοριών και να υποβάλει αίτηση πιστοποίησης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 27001. Επιπλέον, ο ΔΕΣΦΑ θα εφαρμόσει και ένα Σύστημα Διαχείρισης Συνέχειας Δραστηριοτήτων (Business Continuity Management System) σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO/IEC 22301:2019.

11. Στις 16 Ιανουαρίου 2023, η Οδηγία (ΕΕ) 2022/2555 (γνωστή ως NIS2) τέθηκε σε ισχύ αντικαθιστώντας την Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 (Οδηγία NIS). Η NIS2 βελτιώνει το υφιστάμενο καθεστώς ηλεκτρονικής ασφάλειας και διακυβέρνησης στην ΕΕ. Τα κράτη μέλη έχουν 21 μήνες στη διάθεσή τους για τη μεταφορά της Οδηγίας NIS2 στο εθνικό νομοθετικό τους πλαίσιο

Γ. Διαχείριση και ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού

Στα τέλη του 2022, η Εταιρεία απασχολούσε συνολικά 563 άτομα διαφορετικού μορφωτικού επιπέδου, αντιπροσωπεύοντας ένα ευρύ φάσμα γνώσεων και δεξιοτήτων σχετικών με τις εργασίες και τηρώντας παράλληλα τη δέσμευσή της για την παροχή ίσων ευκαιριών στους εργαζομένους ανεξαρτήτως φύλου, θρησκείας ή άλλων παραγόντων. Η εκπροσώπηση γυναικών σε διευθυντικές θέσεις ανερχόταν στο 30% των συνολικών θέσεων της Εταιρείας.

Ο ΔΕΣΦΑ εξακολούθησε να επενδύει στο ανθρώπινο δυναμικό του το 2022 μέσω σημαντικών επιτευγμάτων και πρωτοβουλιών, όπως ενδεικτικά η δημιουργία του νέου Συστήματος Διαχείρισης της Απόδοσης, η εφαρμογή εκπαιδευτικών σεμιναρίων και συμβουλευτικής σε θέματα ηγεσίας, το πρόγραμμα καθοδήγησης, η πρωτοβουλία για τον μετασχηματισμό της κουλτούρας, καθώς και ο σχεδιασμός του «Διετούς εκπαιδευτικού προγράμματος» που πρόκειται να ξεκινήσει στις αρχές του 2023.

Η νέα Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΣΣΕ) του ΔΕΣΦΑ, η οποία συμφωνήθηκε με το σωματείο και υπογράφηκε το 2021, έχει τεθεί σε εφαρμογή και έχει μεγάλη σημασία για την Εταιρεία όσον αφορά την αξία των σχέσεων της διοίκησης με τους εργαζομένους, αλλά και την πορεία προς μια κουλτούρα βασισμένη στην απόδοση σε ολόκληρο τον οργανισμό.

Επίσης, προκειμένου να αντιμετωπίσει τη ραγδαία αύξηση του πληθωρισμού και λαμβάνοντας υπόψη τις αντίξοες και έκτακτες οικονομικές συνθήκες που επικρατούσαν το 2022 σε διεθνές επίπεδο, μετά από παραγωγική συζήτηση με το σωματείο, η Εταιρεία αποφάσισε να χορηγήσει ένα εφάπαξ ποσό για τη στήριξη των εργαζομένων κατά τη διάρκεια του 2022.

Κατά τη διάρκεια του 2022, ο ΔΕΣΦΑ ξεκίνησε τον Μετασχηματισμό της Κουλτούρας στο πλαίσιο του ευρύτερου σχεδίου μετασχηματισμού της Εταιρείας. Ο ΔΕΣΦΑ εστιάζει στον προσδιορισμό της καλύτερης δυνατής κουλτούρας για το επιχειρηματικό μοντέλο που εφαρμόζει, καθώς και στην αντιμετώπιση των σχετικών προκλήσεων σε πολλά επίπεδα προκειμένου η κουλτούρα της Εταιρείας να υποστηρίζει τη μακροπρόθεσμη στρατηγική και το όραμά της. Ο σχεδιασμός της κουλτούρας και οι αρχές της, με τη συμμετοχή της Ομάδας Διοίκησης, διαχέεται στο επόμενο επίπεδο ξεκινώντας από την κορυφή της ιεραρχίας προς τη βάση και μετατρέπεται σταδιακά σε *modus operandi*.

Η δημιουργία του νέου Συστήματος Διαχείρισης της Απόδοσης είναι ακόμα ένα σημαντικό βήμα που προάγει τη δίκαιη αξιολόγηση βάσει καθορισμένων σχεδιασμένων αρχών ευθυγράμμισης με τους στόχους, τις αξίες και τη στρατηγική του ΔΕΣΦΑ το οποίο ανταποκρίνεται στην κουλτούρα του οργανισμού. Οι αρμοδιότητες του πλαισίου προήλθαν από τις αξίες της Εταιρείας, διαμορφώνοντας μια ξεκάθαρη διαδικασία διαχείρισης της απόδοσης που υιοθετεί και ενισχύει μια κουλτούρα συνεχούς ανατροφοδότησης, οδηγώντας περαιτέρω στο σχέδιο ανάπτυξης των εργαζομένων. Το τελευταίο συνδέει με τη σειρά του τους στόχους της Εταιρείας με τους στόχους ανάπτυξης των εργαζομένων βάσει των δυνατών τους σημείων υποστηρίζοντας το πλαίσιο διαχείρισης της απόδοσης σε διάφορες πτυχές του, όπως την παροχή κινήτρων στους εργαζόμενους.

Η ανάπτυξη ηγετικών ικανοτήτων εκλαμβάνεται ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα καθώς η απόδοση της ομάδας αποτελεί δομικό στοιχείο της επιτυχίας. Ο ΔΕΣΦΑ ενισχύει διαρκώς την Ομάδα Διοίκησης μέσω σεμιναρίων συμβουλευτικής της ομάδας ηγεσίας σε θέματα όπως η συνεργασία και η αποτελεσματικότητα της ομάδας, καθώς επίσης στηρίζει και τους διευθυντές που προΐστανται του ανθρώπινου δυναμικού με εκπαιδευτικά σεμινάρια ανάπτυξης στελεχών τα οποία εστιάζουν σε θέματα ηγεσίας/συμβουλευτικής.

Το 2022 και για πρώτη φορά διεξήχθη μια Έρευνα Δέσμευσης των Εργαζομένων σε ολόκληρη την Εταιρεία, η οποία αποσκοπούσε στην καταγραφή της γνώμης των εργαζομένων απέναντι σε διάφορα θέματα, και τα αποτελέσματα θα χρησιμοποιηθούν ως οδηγός για μελλοντικές ενέργειες και πρωτοβουλίες.

Οι σχέσεις της Εταιρείας με τους εργαζομένους είναι εξαιρετικές. Η Διοίκηση σέβεται τις φιλοδοξίες των εργαζομένων του ΔΕΣΦΑ και συμβάλλει στην ανάπτυξη των ταλέντων τους για την επίτευξη καλύτερων επιδόσεων του οργανισμού. Ο διάλογος μεταξύ των δύο μερών είναι ανοιχτός και παραγωγικός και βασίζεται σε κοινές επιχειρηματικές αξίες και στόχους.

Δ. Πλαίσιο για την ποιότητα, την υγεία, τη φυσική ασφάλεια, τη γενικότερη ασφάλεια και το περιβάλλον

Συστήματα διαχείρισης ποιότητας, υγείας, ασφάλειας και περιβάλλοντος

Ο ΔΕΣΦΑ, βάσει των πολιτικών της Εταιρείας και σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας, θέτει την υγεία και την ασφάλεια του ανθρώπινου δυναμικού, την προστασία του περιβάλλοντος, την ασφάλεια του κοινού και την ποιότητα των υπηρεσιών ως προτεραιότητες για τη βιώσιμη ανάπτυξη και είναι προσηλωμένος στην επίτευξή τους μέσω της θέσπισης και συνεχούς βελτίωσης ενός Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας, Υγείας, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος (ΠΥΑΠ).

Η πολιτική ΠΥΑΠ του ΔΕΣΦΑ είναι ο θεμέλιος λίθος όλων των πιστοποιημένων συστημάτων διαχείρισης που εφαρμόζει η Εταιρεία. Ήδη από το 2007, ο ΔΕΣΦΑ ανέπτυξε και πιστοποίησε συστήματα για τη διαχείριση ποιότητας κατά ISO 9001, τη διαχείριση περιβάλλοντος κατά ISO 14001 και τη διαχείριση υγείας και ασφάλειας κατά ISO 45001, καλύπτοντας όλες τις εγκαταστάσεις και δραστηριότητες μέσα από τη διαχείριση όλων ως ένα Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης. Επιπλέον, λειτουργεί ένα διαπιστευμένο κατά ISO 17025 εργαστήριο για σκοπούς πιστοποίησης εξοπλισμού και μετρήσεων πεδίου.

Το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης υποστηρίζεται από διάφορες διαδικασίες, πλαίσια και οδηγίες λειτουργίας, ενώ η διαχείρισή του γίνεται μέσω ενός ηλεκτρονικού συστήματος και με τη συνεργασία εκπροσώπων ΠΥΑΠ σε όλες τις εγκαταστάσεις και ενός δικτύου εξωτερικών συνεργατών.

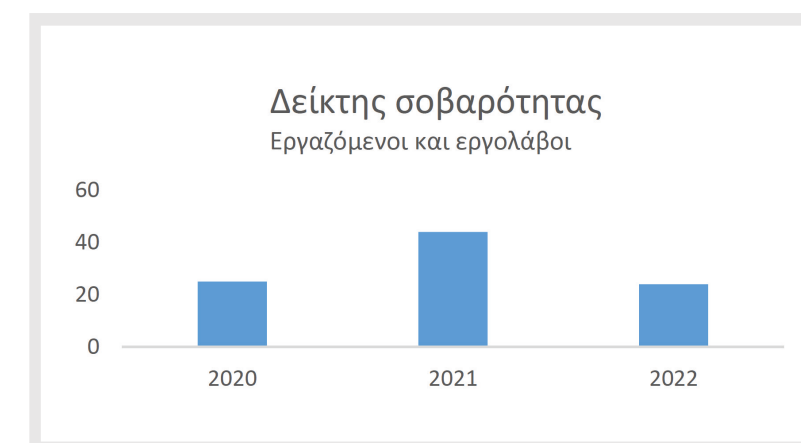
Παρακολούθηση και Επίδοση ΠΥΑΠ

Η συνεχής βελτίωση αποτελεί σταθερή αξία του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης ΠΥΑΠ. Ωστόσο, «δεν είναι δυνατόν να βελτιωθεί κάτι που δεν έχει μετρηθεί». Για αυτόν τον λόγο, τέθηκε σε εφαρμογή ένας μηχανισμός συγκέντρωσης όλων των απαραίτητων δεδομένων για τον σχηματισμό και τον υπολογισμό ειδικά επιλεγμένων κύριων δεικτών επιδόσεων (ΚΔΕ - KPIs). Με βάση αυτούς τους δείκτες, θέτονται στόχοι για να μετρηθεί η επάρκεια και η αποτελεσματικότητα του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης ΠΥΑΠ.

Ο συνθετότερος κύριος δείκτης επιδόσεων αναφορικά με την υγεία και την ασφάλεια είναι ο δείκτης συχνότητας που απεικονίζει τον αριθμό εργατικών ατυχημάτων ανά 1 εκατ. ανθρωπόωρες. Το 2022 σημειώθηκε ένα ατύχημα που χαρακτηρίστηκε ως «γλίστρημα και παραπάτημα» (slip & trip), το οποίο προκάλεσε την απουσία από την εργασία για τουλάχιστον μία ημέρα, όπως και το 2021. Οι αυξημένες ώρες προσωπικού που καταγράφηκαν για το προσωπικό και τους εργολάβους μας οδήγησαν σε μείωση του σχετικού δείκτη από 0,9 σε 0,8.

Στον ΔΕΣΦΑ παρακολουθούμε επίσης μια άλλη πτυχή των ατυχημάτων παρέχοντας έτσι μια πιο ολιστική προσέγγιση του θέματος, μέσω του Δείκτη Σοβαρότητας (μέσος αριθμός ημερών που χάνονται ανά εργατικό ατύχημα), ο οποίος ανέρχεται σε 24 το 2022 και είναι μειωμένος σε σχέση με τον δείκτη του 2021 (44).

Αναφορικά με την επίδοση σε θέματα περιβάλλοντος, ο ΔΕΣΦΑ δημοσιεύει ετησίως την Έκθεση Αποτυπώματος Άνθρακα που περιλαμβάνει όλες τις πτυχές και τους σχετικούς ΚΔΕ.

Όλες οι εγκαταστάσεις εκδίδουν μηνιαίες εκθέσεις ΠΥΑΠ, ενώ μια ομάδα ελεγκτών πραγματοποιεί συχνές επιτόπιες επισκέψεις και τα σχετικά ευρήματα καταγράφονται και παρακολουθούνται. Ασκήσεις προγραμματίζονται και διεξάγονται συχνά σε όλες τις εγκαταστάσεις της Εταιρείας βάσει καθορισμένων σεναρίων. Κάθε άσκηση αξιολογείται και όλα τα χρήσιμα διδάγματα καταγράφονται και κοινοποιούνται.

Η εκπαίδευση σε θέματα ΠΥΑΠ παρέχεται σε ένα πλαίσιο ανάπτυξης ικανοτήτων και βάσει του συστήματος διαχείρισης ικανοτήτων ΠΥΑΠ, με στόχο να βελτιώσει την κουλτούρα σε θέματα ΠΥΑΠ και να βοηθήσει τους νεοπροσληφθέντες να εξοικειωθούν με τις διαδικασίες μας. Κατά τη διάρκεια του 2022, αυτό το σύστημα πιστοποιήθηκε από έναν ανεξάρτητο φορέα πιστοποίησης. Στους επιπρόσθετους μηχανισμούς παρακολούθησης περιλαμβάνεται η διεξαγωγή επιθεωρήσεων και ελέγχων, η διερεύνηση και ανάλυση των βαθύτερων αιτίων όλων των περιστατικών και ατυχημάτων και η διεξαγωγή tool-box-talks πριν από την έναρξη όλων των επιτόπιων δραστηριοτήτων. Όλα τα παραπάνω εξετάζονται στην τριμηνιαία ανασκόπηση της Διοίκησης σύμφωνα με τις απαιτήσεις των διεθνών προτύπων.

Προκειμένου να αυξήσει την ευαισθητοποίηση σε θέματα υγείας, ασφάλειας και περιβάλλοντος (ΥΑΠ), ο ΔΕΣΦΑ σχεδιάζει και διεξάγει μια σειρά δραστηριοτήτων (μερικές εξ' αυτών σε ετήσια βάση) όπως η Ημέρα ΥΑΠ (το 2022, η ημέρα γιορτάστηκε με σχετικές πρωτοβουλίες σε όλες τις εγκαταστάσεις του ΔΕΣΦΑ με τη συμμετοχή πάνω από 100 εργαζομένων) και το Πρωτάθλημα ΥΑΠ (υποβολή ιδεών από το προσωπικό για τη δημιουργία ενός ασφαλέστερου χώρου εργασίας και μιας πιο «πράσινης» καθημερινότητας και τη γενικότερη ανάπτυξη μιας εταιρικής κουλτούρας σε θέματα ΥΑΠ), καθώς και ορισμένες στοχευμένες πρωτοβουλίες, όπως μεταξύ άλλων η πιστοποίηση προσωπικού για την παροχή πρώτων βοηθειών (το 2022 διοργανώθηκε η πρωτοβουλία «Πιστοποιημένοι Πάροχοι Πρώτων Βοηθειών» σε όλους τους χώρους της Εταιρείας με τη συμμετοχή 69 εργαζομένων, οι οποίοι πρόκειται να στελεχώσουν τις ομάδες πρώτων βοηθειών στις αντίστοιχες μονάδες τους).

Οι επιδόσεις ΠΥΑΠ του ΔΕΣΦΑ πληρούν τα υψηλότερα πρότυπα στην Ελλάδα. Αυτό είναι φανερό από τη συμμετοχή του σε σχετικούς διαγωνισμούς. Από το 2013, ο ΔΕΣΦΑ έχει λάβει περισσότερα από 35 βραβεία από φορείς σχετικούς με την ΥΑΠ για τις επιδόσεις και την καινοτομία που έχει επιδείξει στις ακόλουθες κατηγορίες: Κλάδος της ενέργειας, εκπομπές, ευαισθητοποίηση, ετοιμότητα, συμμετοχή προσωπικού, διαχείριση ικανοτήτων, διαχείριση αποβλήτων, πρωτοβουλίες ΥΑΠ κ.ά. Επίσης, το 2022 ο ΔΕΣΦΑ κέρδισε τη διάκριση «OGMP Yearly Gold Standard».

Ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 στη δραστηριότητα του ΔΕΣΦΑ

Η πανδημία COVID-19 συνεχίστηκε κατά τη διάρκεια του 2022 και ο ΔΕΣΦΑ έλαβε διάφορα μέτρα για την προστασία των εργαζομένων του και τη διασφάλιση της συνέχειας των δραστηριοτήτων.

Ο ΔΕΣΦΑ διατήρησε το καθεστώς τηλεργασίας για τους εργαζομένους, ενώ βρισκόταν σε λειτουργία και η τηλεφωνική γραμμή υποστήριξης ΠΑΥΠ. Επίσης, συχνή ήταν και η κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με τυχόν επικαιροποιήσεις των επίσημων οδηγιών αναφορικά με την κοινωνική αποστασιοποίηση, την κατ'οίκον εργασία και την πρόσβαση τρίτων. Όλα τα μέτρα που

λήφθηκαν περιλήφθηκαν στο Σχέδιο Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης που καταρτίστηκε το 2020 και το οποίο επικαιροποιείται με βάση τις εκάστοτε συνθήκες. Ειδικότερα για το προσωπικό λειτουργιών ζωτικής σημασίας όπως η εκφόρτωση, αποθήκευση και επαναεριοποίηση ΥΦΑ, η κατανομή ΦΑ, η συμπίεση ΦΑ και η μεταφορά, καταρτίστηκαν ειδικές οδηγίες και μέτρα. Η Εταιρεία παρακολουθεί την κατάσταση και λαμβάνει μέτρα όποτε χρειάζεται. Έως το τέλος του έτους η κατάσταση ομαλοποιήθηκε και η κυβέρνηση πραγματοποίησε άρση σχεδόν όλων των επιβαλλόμενων μέτρων.

Σύστημα εμπορίας εκπομπών

Ο ΔΕΣΦΑ συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Διαχείρισης και Παρακολούθησης Εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου (ETS). Για τον σκοπό αυτό, κατά τη διάρκεια του 2022, η Εταιρεία:

- Παρακολουθούσε σε καθημερινή βάση τις σχετικές παραμέτρους για τον υπολογισμό του CO₂ για κάθε ροή πηγής και πηγή εκπομπών και υπέβαλε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας μια έκθεση εξακριβωμένων εκπομπών, μια σχετική δήλωση δεδομένων δραστηριοτήτων και μια έκθεση βελτίωσης ανά εγκατάσταση.
- Υποβλήθηκε επιτυχώς στις ετήσιες επιθεωρήσεις εξακρίβωσης εκπομπών για τον τερματικό σταθμό ΥΦΑ και τη μονάδα συμπίεσης στη Νέα Μεσημβρία από έναν ανεξάρτητο φορέα εξακρίβωσης και διατηρήθηκε στην κατηγορία συμμόρφωσης Α του Ευρωπαϊκού Μητρώου Ρυπογόνων Εκπομπών.
- Προχώρησε στην αγορά δικαιωμάτων εκπομπών για να ικανοποιήσει τις νομοθετικές απαιτήσεις. Η μεσοσταθμική τιμή αγοράς των δικαιωμάτων εκπομπών ήταν 76,17 €/ΕΥΑ, δηλαδή 5,9% χαμηλότερη από τη μέση τιμή του έτους. Όσον αφορά τις εταιρικές (ιδίες) εκπομπές CO₂, προκειμένου να διαχειριστεί τις διακυμάνσεις των τιμών ο ΔΕΣΦΑ θα συνεχίζει να εφαρμόζει την εγκεκριμένη πολιτική αγοράς δικαιωμάτων εκπομπών, ώστε να διασφαλίσει την αποδοχή της ΡΑΕ για τα σχετικά έξοδα.

Φυσική ασφάλεια

Ο ΔΕΣΦΑ έχει θέσει ως στόχο τον μετριασμό των υφιστάμενων απειλών σε ένα αποδεκτό επίπεδο και την προστασία του ανθρώπινου δυναμικού, της ιδιοκτησίας και των υλικών περιουσιακών στοιχείων από οποιαδήποτε ανθρωπογενή κακόβουλη ενέργεια. Οι κύριες εγκαταστάσεις παρακολουθούνται ηλεκτρονικά με σύγχρονα συστήματα τηλεοράσεων κλειστού κυκλώματος που ελέγχονται και παρακολουθούνται σε τοπικό και κεντρικό επίπεδο στο νεοσυσταθέν Κέντρο Ελέγχου Φυσικής Ασφάλειας, πάντοτε σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ).

Η συνεχής εκπαίδευση και επιβεβαίωση της επάρκειας του προσωπικού φυσικής ασφάλειας διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα του συστήματος διαχείρισης φυσικής ασφάλειας. Η συμμόρφωση και η αποδοτικότητα των προαναφερθέντων συνιστούν αντικείμενο παρακολούθησης και τακτικών μετρήσεων μέσω κύριων δεικτών επιδόσεων.

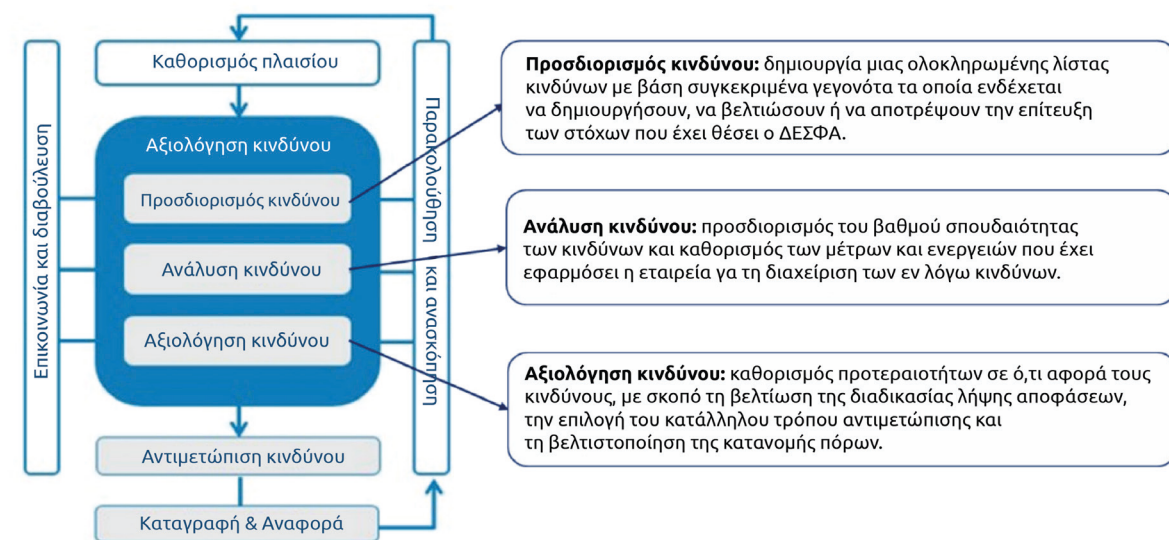
**ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ**

9

Το Πλαίσιο Εταιρικού Συστήματος συμβάλλει στον προσδιορισμό και την εφαρμογή του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων που αποτελείται από τη Διαχείριση Εταιρικών Κινδύνων, τη Συμμόρφωση και τον Εσωτερικό Έλεγχο.

A. Δίκτυο διαχείρισης εταιρικών κινδύνων

Ο ΔΕΣΦΑ συνέστησε τη μονάδα Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων (ERM) για τη διαχείριση των κινδύνων σε εταιρικό επίπεδο. Το 2022 η μονάδα ERM ενώθηκε σε μια ενιαία λειτουργία με τη Δεοντολογία & Συμμόρφωση, με στόχο την ολιστική προσέγγιση της διαχείρισης κινδύνων και την παρακολούθηση του περιβάλλοντος ελέγχου.

Διαχείριση εταιρικών κινδύνων και πλαίσιο αξιολόγησης κινδύνων του ΔΕΣΦΑ

Η λειτουργία ERM εφαρμόζει τη μεθοδολογία ERM σύμφωνα με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές (δηλ. το πλαίσιο COSO ERM, το πρότυπο ISO 31000:2018 «Διαχείριση της Διακινδύνευσης – Κατευθυντήριες οδηγίες»).

Το 2022, η λειτουργία ERM, στο πλαίσιο του εσωτερικού συμβουλευτικού της ρόλου, παρέixe συνεχή υποστήριξη στη διοίκηση του ΔΕΣΦΑ σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης των κινδύνων και ευκαιριών για τον ΔΕΣΦΑ στο πλαίσιο της κρίσης στην Ουκρανία, της αντιμετώπισης της κυβερνοεπίθεσης και της ανάπτυξης της «Κυβερνοασφάλειας και αξιολόγησης των κινδύνων τεχνολογίας των πληροφοριών του ΔΕΣΦΑ», και της αξιολόγησης αντίκτυπου από τον προσδιορισμό των κλιματικών κινδύνων και ευκαιριών σε σχέση με το Έργο Μηδενικών Εκπομπών (NetZero).

B. Στοιχεία κινδύνου & Διαχείριση των κινδύνων

Παράγοντες κινδύνου αγοράς

Η εξέλιξη της ζήτησης και η κρίση Ρωσίας/Ουκρανίας

Τα τελευταία χρόνια, μια σειρά έκτακτων γεγονότων σε συνδυασμό με την ανταπόκριση της αγοράς σε αυτά, η οποία ήταν δύσκολο να προβλεφθεί, δυσχεραίνουν ολοένα και περισσότερο την πρόβλεψη ζήτησης. Μετά από το ξέσπασμα της πανδημίας COVID-19 και μέχρι την επιστροφή στην κανονικότητα, η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία προκάλεσε απότομη αύξηση στις τιμές ενέργειας και σημαντική μεταβλητότητα στις αγορές ενέργειας. Και οι δύο συνέπειες είχαν σημαντικό αντίκτυπο στην εξέλιξη της ζήτησης ΦΑ στην Ελλάδα, με τη ζήτηση για εξαγωγές να παρουσιάζει σημαντική αύξηση και τη ζήτηση για εγχώρια κατανάλωση γενική μείωση.

Ταυτόχρονα, η ΕΕ θέσπισε έκτακτα μέτρα (Κανονισμός για την εθελοντική μείωση της ζήτησης φυσικού αερίου κατά 15% και το σχέδιο REPowerEU) ως απάντηση στην κρίση και με στόχο την ταχύτερη πράσινη μετάβαση. Αυτή η επιτακτική ανάγκη μετασχηματισμού του ενεργειακού συστήματος της Ευρώπης, θέτοντας τέλος στην εξάρτηση της ΕΕ από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα και, ταυτόχρονα, αντιμετωπίζοντας την κλιματική κρίση, δημιουργεί μεγάλη αβεβαιότητα στον προγραμματισμό του ελληνικού κλάδου της ενέργειας και της ζήτησης φυσικού αερίου για τα επόμενα έτη.

Βάσει της τρέχουσας κατάστασης της κρίσης δεν υπάρχει κίνδυνος διακοπής της λειτουργίας και η Εταιρεία διαθέτει επαρκή ρευστότητα για τη συνέχιση της λειτουργίας της κατά τη χρήση 2023. Επιπλέον, η ΡΑΕ με την Απόφαση 63/2022, ενέκρινε την πρόταση του ΔΕΣΦΑ σχετικά με την παροχή επιπλέον δυναμικότητας σε ένα ή περισσότερα σημεία εισόδου ΕΣΜΦΑ σε περίπτωση κρίσης επιπέδου 2 ή 3, ως μέτρο για τον περιορισμό των συνεπειών των περιορισμών ή και της διακοπής των εισαγωγών φυσικού αερίου, μέσω άλλου σημείου εισόδου ΕΣΜΦΑ. Επίσης, μέσω της εφαρμογής, το 2022, της προσωρινής αύξησης στη δυναμικότητα αποθήκευσης του τερματικού σταθμού ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα, ο ΔΕΣΦΑ αύξησε σημαντικά την ετήσια παραγωγή του τερματικού σταθμού ενισχύοντας περαιτέρω τη θέση του αναφορικά με την ασφάλεια εφοδιασμού.

Τιμές καυσίμων

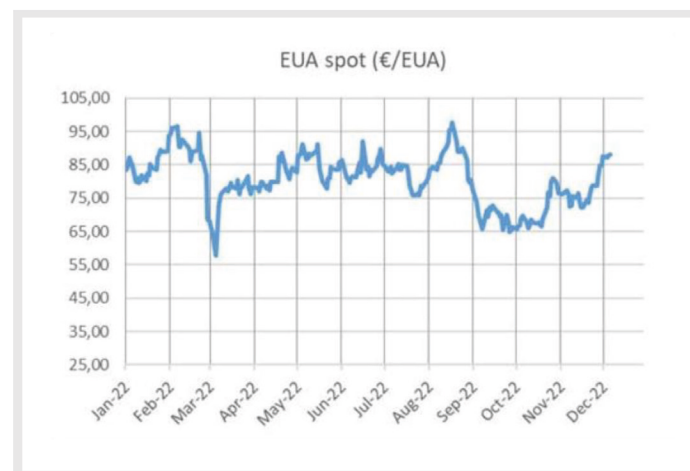
Οι ευρωπαϊκές τιμές φυσικού αερίου παρουσίασαν μεγάλη αύξηση κατά την τελευταία διετία, επηρεάζοντας και την ελληνική χονδρική αγορά φυσικού αερίου. Η μέση τιμή εισαγωγής φυσικού αερίου στην Ελλάδα αυξήθηκε σημαντικά, ενώ ο αντίκτυπος αυτής της αύξησης είναι ιδιαίτερα εμφανής στην πτώση της κατανάλωσης για την κατηγορία των μεγάλων βιομηχανιών. Σύμφωνα με τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές για τις τιμές φυσικού αερίου της S&P, οι τιμές ΦΑ στην Ευρώπη αναμένεται να παραμείνουν γύρω στα 60-70 €/MWh με υψηλή και αξιοσημείωτη εποχική μεταβλητότητα. Η μονιμότητα των υψηλών επιπέδων τιμών μπορεί να επηρεάσει την εγχώρια ζήτηση σε μεσοπρόθεσμη βάση.

Τιμές CO₂

Η μέση ετήσια τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών για το 2022 ήταν 80,92 €/EUA, μια αύξηση 52% σε σχέση με τη μέση τιμή για το 2021 (53,19 €/EUA) λόγω της αυξημένης χρήσης ορυκτών καυσίμων για την ηλεκτροπαραγωγή, γεγονός που οφειλόταν στην ενεργειακή κρίση η οποία αύξησε τη ζήτηση για δικαιώματα εκπομπών. Οι διεθνείς αναλύσεις προβλέπουν χαμηλότερη μέση τιμή για το 2023 (70-80 €/EUA). Ωστόσο, όπως μας έδειξε η τελευταία διετία, είναι αρκετά δύσκολο να προβλεφθούν οι τιμές στην αγορά ενέργειας.

Σύμφωνα με την τεχνική ανάλυση της χρηματιστηριακής αγοράς CO₂ και των ιστορικών δεδομένων από χρηματιστηριακούς πράκτορες, η τιμή το 2023 επηρεάζεται σε κάποιον βαθμό από την εξέλιξη του χειμώνα (τις καιρικές συνθήκες) και την ένταση της παραγωγής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Επιπλέον, η τιμή του φυσικού αερίου και η κρίση στην Ουκρανία εμφανίζονται να έχουν μικρότερο αντίκτυπο στην αγορά σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα κατά τη διάρκεια του 2023. Προκειμένου να διαχειριστεί τυχόν διακυμάνσεις στην τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών, ο ΔΕΣΦΑ θα συνεχίσει να εφαρμόζει την εγκεκριμένη πολιτική αγοράς δικαιωμάτων εκπομπών έτσι ώστε να συμμορφώνεται με τις νομοθετικές απαιτήσεις και να διασφαλίσει την αποδοχή του σχετικού κόστους από τη ΠΑΕ.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη διακύμανση των δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ (EUA) στη spot αγορά για το 2022.

Κίνδυνος εξέλιξης μακροοικονομικών παραμέτρων**Χρηματοοικονομικός κίνδυνος**

Κίνδυνος επιτοκίου: Ο κίνδυνος επιτοκίου προκύπτει από τις αυξήσεις των επιτοκίων στις μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις κυμαινόμενου επιτοκίου. Στις 31.12.2022, υπήρχαν μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις τόσο σταθερού όσο και κυμαινόμενου επιτοκίου. Για να μετριάσει την έκθεση από την αύξηση των επιτοκίων, η Εταιρεία είτε εκδίδει χρεωστικούς τίτλους/συνάπτει δανειακές συμβάσεις βάσει σταθερού επιτοκίου είτε χρησιμοποιεί συνήθη χρηματοοικονομικά μέσα της αγοράς, όπως οι συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων. Στις 31.12.2022 το τμήμα σταθερού επιτοκίου του συνολικού χαρτοφυλακίου απαιτήσεων της Εταιρείας ανερχόταν σε 87,8% (216 εκατ./246 εκατ.) και είναι σύμφωνο με την εσωτερική της στρατηγική.

Συναλλαγματικός κίνδυνος: Γενικά, το μεγαλύτερο μέρος των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της Εταιρείας εκφράζονται σε ευρώ, ενώ σχεδόν το σύνολο των συναλλαγών της εκτελούνται επίσης σε ευρώ. Η Εταιρεία αντιμετώπισε ορισμένους συναλλαγματικούς κινδύνους εντός του 2022, ως αποτέλεσμα συμβατικών υποχρεώσεων εκφρασμένων σε USD, οι οποίες σχετιζόνταν με την πλωτή δεξαμενή αποθήκευσης φυσικού αερίου (FSU). Υπήρχε πλήρης (100%) κάλυψη αυτού του κινδύνου μέσω ενός συνδυασμού spot συναλλαγών σε δολάρια ΗΠΑ, καθώς και μέσω συνήθων χρηματοοικονομικών μέσων της αγοράς, όπως οι προθεσμιακές συμβάσεις σε δολάρια ΗΠΑ. Επίσης, καθώς η Εταιρεία επεκτείνει σταδιακά τις υπηρεσίες της εκτός Ευρωζώνης, αναπτύσσει πολιτικές για τον έλεγχο της έκθεσης στον κίνδυνο και προχωρά σε ενέργειες σύμφωνα με την εσωτερική πολιτική της.

Τραπεζικός κίνδυνος: Λόγω του μεγάλου ύψους των καταθέσεων (201,4 εκατ. ευρώ στις 31/12/2022 χωρίς τον λογαριασμό ασφάλειας εφοδιασμού), η Εταιρεία βρίσκεται εκτεθειμένη στον αντισυμβαλλόμενο (σε σχέση με τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία τηρούνται οι καταθέσεις), ιδίως στον ενδεχόμενο κίνδυνο κεφαλαιακής ανεπάρκειας των τραπεζών όπου τηρούνται οι καταθέσεις. Ο κίνδυνος αντιμετωπίζεται με κατανομή των καταθέσεων σε όλα τα τραπεζικά ιδρύματα στην Ελλάδα που έχουν ολοκληρώσει την ανακεφαλαιοποίησή τους και έχουν αποδεκτά επίπεδα οικονομικής αξιοπιστίας (συστημικές τράπεζες).

Δανειακός κίνδυνος: Ο δανειακός κίνδυνος για την Εταιρεία είναι μικρός. Ο δείκτης μόχλευσης της Εταιρείας, δηλ. ο λόγος του συνόλου των δανείων προς το άθροισμα του συνόλου των δανείων και του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων, στις 31/12/2022 ήταν ίσος με 22,5% (έναντι 14,5% στα τέλη του 2021).

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος για την Εταιρεία είναι μικρός. Οι πληρωμές πελατών προς την Εταιρεία πραγματοποιούνται βάσει των συμφωνημένων όρων πίστωσης των αντίστοιχων τιμολογίων εντός του επόμενου μήνα. Οι πληρωμές της Εταιρείας προς τους προμηθευτές της πραγματοποιούνται γενικά 45 ημέρες μετά την έκδοση του αντίστοιχου τιμολογίου, εκτός από την προμήθεια αερίου για σκοπούς εξισορρόπησης και την προμήθεια αερίου λειτουργίας, για τις οποίες ακολουθούνται οι αντίστοιχες προθεσμίες, παρόμοιες με αυτές που ορίζει ο ΔΕΣΦΑ για τους πελάτες του. Γενικά, οι κίνδυνοι είσπραξης των απαιτήσεων της Εταιρείας είναι μικροί, εκτός από συγκεκριμένα αμφισβητούμενα ιστορικά τιμολόγια, τα οποία αμφισβητήθηκαν από τους αντισυμβαλλόμενους και έχουν κινηθεί νομικές διαδικασίες σχετικά με αυτά.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα μέσω της διαθεσιμότητας επαρκών ταμειακών διαθέσιμων και πιστωτικών ορίων. Για τον σκοπό αυτό, υπάρχει αντίστοιχη πρόβλεψη στον Κανονισμό Τιμολόγησης (Άρθρο 4 παρ. 6 του Κανονισμού Τιμολόγησης), καθώς και στον Κανονισμό που αφορά την Πολιτική Διαχείρισης Διαθεσίμων της Εταιρείας. Τα ταμειακά διαθέσιμα που διατηρεί ο ΔΕΣΦΑ υπερκαλύπτουν αυτή την απαίτηση.

Σχετικά με τη διαχείριση του Λογαριασμού Ασφάλειας Εφοδιασμού, η Εταιρεία, σε συνεργασία με τη ΡΑΕ, έχει θεσπίσει τις κατάλληλες ασφαλιστικές δικλείδες ώστε να αποτρέπεται οποιοσδήποτε κίνδυνος ρευστότητας σε σχέση με αυτή τη δραστηριότητα (παρά τη σημαντική αύξηση σε μέγεθος των ενεργειών στο Σχέδιο Προληπτικής Δράσης του 2022).

Άλλοι κίνδυνοι σχετικοί με τη δραστηριότητα ή τον κλάδο στον οποίο αναπτύσσεται η Εταιρεία

Κανονιστικός κίνδυνος

Ο κανονιστικός κίνδυνος για τον ΔΕΣΦΑ συνδέεται με την πιθανή παρέμβαση και καθοδήγηση της διαδικασίας χάραξης πολιτικών και κανονισμών με τρόπο που δεν ευθυγραμμίζεται πλήρως με τα συμφέροντα του ΔΕΣΦΑ και της αγοράς φυσικού αερίου. Ειδικότερα, αποφάσεις της ΡΑΕ, ευρωπαϊκοί και εθνικοί κανονισμοί και, γενικότερα, οποιαδήποτε αλλαγή στο κανονιστικό πλαίσιο του κλάδου της ενέργειας, θα μπορούσαν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις αποφάσεις, τα αποτελέσματα, τη χρηματοοικονομική σταθερότητα και σε πιθανά νέα πεδία επιχειρηματικής δραστηριότητας της Εταιρείας.

Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη τον ειδικό ρυθμιζόμενο χαρακτήρα της επιχειρηματικής δραστηριότητας του ΔΕΣΦΑ και το πλαίσιο στο οποίο λειτουργεί, οι αλλαγές στο κανονιστικό πλαίσιο αναφορικά με τα κριτήρια προσδιορισμού των τιμών έχουν ιδιαίτερη σημασία. Προκειμένου να μετριαστεί αυτός ο κίνδυνος, ο ΔΕΣΦΑ διατηρεί την εκ των προτέρων δέσμευσή του και έναν συνεχή και εποικοδομητικό διάλογο με τη ρυθμιστική αρχή και άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο για να παρακολουθεί στενά τις αποφάσεις και να συμμετέχει στη διαδικασία θέσπισης των κανονισμών.

Κίνδυνος εκτέλεσης έργου

Ο κίνδυνος έργου είναι οποιοδήποτε γεγονός έχει τη δυνατότητα να θέσει σε κίνδυνο την έκβαση ενός έργου, όπως αυτό έχει εγκριθεί στο Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης.

Τα τελευταία χρόνια, το προσωπικό του ΔΕΣΦΑ έχει διαχειριστεί και ολοκληρώσει επιτυχώς έναν σημαντικό αριθμό ιδιαίτερα σύνθετων και μεγάλης κλίμακας έργων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ο ΔΕΣΦΑ βρίσκεται σε στενή συνεργασία και επικοινωνία με τις αρμόδιες αρχές και τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς και όλα τα έργα του ΔΠΑ παρακολουθούνται και αναφέρονται στη ΡΑΕ βάσει προϋπολογισμού και χρονοδιαγράμματος, ακολουθώντας τις διαδικασίες Διαχείρισης Έργου του ΔΕΣΦΑ που βασίζονται στα πρότυπα PMBOK και¹² PMI.

Κίνδυνος κυβερνοασφάλειας

Ο κίνδυνος κυβερνοασφάλειας στον ΔΕΣΦΑ συνδέεται με την έκθεση σε κακόβουλες ενέργειες, την παραβίαση των συστημάτων ελέγχου μέσω περιστατικών ομηρίας δεδομένων και την καταστροφή ή τη μη διαθεσιμότητα των συστημάτων πληροφοριών που μπορεί να οδηγήσει στην αδυναμία προστασίας της ακεραιότητας του ηλεκτρονικού συστήματος πληροφοριών και των δεδομένων.

Για να περιορίσει τον κίνδυνο κυβερνοασφάλειας, ο ΔΕΣΦΑ ενέτεινε τις προσπάθειές του για την ενίσχυση προληπτικών μέτρων (συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων στο πρόγραμμα επιχειρηματικού και ψηφιακού μετασχηματισμού), με σκοπό την περαιτέρω βελτίωση της στάσης του σε θέματα εταιρικής ασφάλειας και των ικανοτήτων του όσον αφορά την ανθεκτικότητα απέναντι στο ηλεκτρονικό έγκλημα.

12. PMBOK - Project Management Body of Knowledge (οδηγός βασικών γνώσεων στη διαχείριση έργων), το διεθνώς αναγνωρισμένο πρότυπο του Οργανισμού Διαχείρισης Έργων (Project Management Institute/PMI)

Κίνδυνος ατυχήματος

Ο ΔΕΣΦΑ έχει θέσει ως στόχο την ύπαρξη μηδενικών ατυχημάτων. Για να επιτύχει αυτόν τον στόχο, η Εταιρεία έχει θεσπίσει διάφορα μέτρα προκειμένου να μειώσει τον κίνδυνο ατυχημάτων. Ξεκινώντας από το στάδιο του σχεδιασμού στο οποίο υιοθετεί αυστηρά πρότυπα ασφαλείας, ο ΔΕΣΦΑ συμμορφώνεται με τις προδιαγραφές κατά τη διάρκεια της κατασκευής και εφαρμόζει διαδικασίες προληπτικού ελέγχου και παρακολούθησης. Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας, ειδικοί Υγείας και Ασφάλειας επισκέπτονται συχνά κάθε μονάδα ενώ διοργανώνονται τακτικά και ενέργειες για την αύξηση της ευαισθητοποίησης και την εκπαίδευση του προσωπικού. Αξιολογήσεις των κινδύνων Υγείας και Ασφάλειας διεξάγονται και επανεξετάζονται συχνά και για δραστηριότητες ζωτικής σημασίας ή υψηλού κινδύνου.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας ευαισθητοποίησης σε θέματα Υγείας, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος (ΥΑΠ) του ΔΕΣΦΑ και με στόχο τη μείωση του κινδύνου των ατυχημάτων, ο ΔΕΣΦΑ διεξάγει επίσης μια σειρά πρωτοβουλιών στοχεύοντας στην προώθηση πρωτοβουλιών και ενός τρόπου σκέψης που εστιάζει σε θέματα ΥΑΠ.

Κίνδυνοι που συνδέονται με προμηθευτές και τους κανόνες της μεταξύ τους συνεργασίας

Οι κανόνες συνεργασίας με τους βασικούς προμηθευτές του ΔΕΣΦΑ ορίζονται από διμερείς συμβάσεις και είναι σύμφωνοι με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο που ισχύει για τον ΔΕΣΦΑ. Δεν υπάρχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τους προμηθευτές ή άλλες παραβάσεις σε σχέση με τις συμβάσεις που έχουν υπογραφεί.

Επίσης δεν υπάρχουν προμηθευτές η διακοπή της συνεργασίας με τους οποίους θα έθετε σε κίνδυνο τη λειτουργία της Εταιρείας, ενώ η Εταιρεία διατηρεί επαρκές απόθεμα υλικών σε περίπτωση προσωρινής καθυστέρησης εφοδιασμού από τους προμηθευτές.

Ο ΔΕΣΦΑ ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο ή/και την πιθανή ζημία λόγω απωλειών αποθέματος φυσικού αερίου εξαιτίας φυσικών καταστροφών ή άλλων αιτιών (τρομοκρατικές ενέργειες, αθέλητες ενέργειες τρίτων) μέσω ασφαλιστήριων συμβολαίων.

Γ. Συμμόρφωση

Το 2022, ο ΔΕΣΦΑ εκμεταλλεύτηκε την πρόοδο που σημειώθηκε κατά τη διάρκεια του 2021 για να βελτιώσει περαιτέρω το περιβάλλον εσωτερικού ελέγχου, αξιοποιώντας και την ανασκόπηση διαδικασιών/ οδηγιών λειτουργίας σε επίπεδο Συμμόρφωσης.

Πρώτον, αναγνωρίζοντας τη σημασία της εκπαίδευσης και της ευαισθητοποίησης για τον μετασχηματισμό της κουλτούρας της Εταιρείας και του ανθρώπινου δυναμικού της, ο ΔΕΣΦΑ παρείχε εκπαιδευτικά σεμινάρια για τον Κώδικα Δεοντολογίας, την Πολιτική κατά της Διαφθοράς και την Πολιτική Καταγγελίας Δυσλειτουργιών της Εταιρείας σε όλο το προσωπικό. Επιπρόσθετα, δρομολογήθηκαν πρωτοβουλίες «Ευαισθητοποίησης σχετικά με τη συμμόρφωση» αναφορικά με τις αλλαγές στη νομοθεσία που επηρεάζουν τις αντίστοιχες επιχειρηματικές μονάδες. Κατά τη διάρκεια του έτους, η Εταιρεία ανέπτυξε ένα Μοντέλο κατά της Διαφθοράς. Στη συνέχεια, στο πλαίσιο της διαχείρισης τρίτων, ο ΔΕΣΦΑ υιοθέτησε το εργαλείο Δέουσας Επιμέλειας και Συμμόρφωσης (ερωτηματολόγια με βάση τους κινδύνους) που πρέπει να χρησιμοποιείται με τους προμηθευτές, τους πελάτες, τους επιχειρηματικούς εταίρους και, τέλος, με τους δικαιούχους επιχορηγήσεων και δωρεών. Άλλο ένα ψηφιακό εργαλείο αναπτύχθηκε για την πιο αποτελεσματική αναφορά και παρακολούθηση των δώρων.

Στο πλαίσιο της προστασίας των δεδομένων, το 2022 σηματοδότησε τη χρονιά που οριστικοποιήθηκε το Πλαίσιο Προστασίας Δεδομένων. Επιπρόσθετα, έγιναν σημαντικά βήματα για την αποτελεσματική διαχείριση τρίτων σε σχέση με την προστασία των δεδομένων, εν μέρει χάρη στην παράδοση του Ερωτηματολογίου Αξιολόγησης των Εκτελούντων την Επεξεργασία που θα ενσωματωθεί στις διαδικασίες προμήθειας. Κατά τη διάρκεια του έτους, ο ΔΕΣΦΑ προχώρησε επίσης στην παρακολούθηση της επεξεργασίας δεδομένων και τη διαχείριση αιτημάτων από φυσικά πρόσωπα σε σχέση με τα προσωπικά δεδομένα τους μέσω της πλατφόρμας OneTrust, η οποία διαμορφώθηκε και προσαρμόστηκε στις ανάγκες της Εταιρείας με στόχο την πλήρη ένταξη της το 2023. Τέλος, ο ΔΕΣΦΑ παρείχε εκπαίδευση σχετικά με την προστασία των δεδομένων και την ασφάλεια των πληροφοριών σε όλο το προσωπικό του ΔΕΣΦΑ, προσπαθώντας να διατηρήσει την ευαισθητοποίηση σε υψηλά επίπεδα και να ρίξει φως στις έννοιες και τις αρχές του ΓΚΠΔ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων - GDPR) και της εφαρμοσιμότητάς τους στο

Δ. Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου

Πέραν των προαναφερθέντων, το 2022, ο ΔΕΣΦΑ ενίσχυσε και τις δυνατότητες εσωτερικού ελέγχου του και διεξήγαγε εκτενείς ελέγχους βάσει των κινδύνων για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας του συστήματος και των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου σύμφωνα με τη μεθοδολογία που περιλαμβάνεται στον Χάρτη Εσωτερικού Ελέγχου. Οι δραστηριότητες περιλάμβαναν την ανάπτυξη και την εκτέλεση του Σχεδίου Ελέγχου.

Οι δραστηριότητες εκτελέστηκαν διασφαλίζοντας τη διατήρηση των προϋποθέσεων ανεξαρτησίας και αυτονομίας, καθώς και δέουσας επαγγελματικής επιμέλειας, αντικειμενικότητας και ικανότητας, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου (Πρότυπα ΕΕΕ) και τον Κώδικα Δεοντολογίας ΕΕΕ.

**ΘΕΜΑΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (ESG)
ΣΤΟΝ ΔΕΣΦΑ**

10

Α. Στρατηγική σε θέματα περιβάλλοντος, κοινωνίας και διακυβέρνησης (ESG)

Δημοσιοποίηση πληροφοριών ESG

Μετά την κατάρτιση της Στρατηγικής ESG του ΔΕΣΦΑ το 2021, στόχος της Εταιρείας ήταν να δημιουργήσει τη βάση για μια Έκθεση ESG σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα¹³ για τις μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες, παρουσιάζοντας στοιχεία σχετικά με την προσέγγιση της διοίκησης και τις επιδόσεις σε ουσιώδη θέματα βιωσιμότητας που έχουν σχέση με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του ΔΕΣΦΑ. Σκοπός είναι το παρόν έγγραφο να αποτελέσει ένα σημείο αναφοράς και πρότυπο για τη σύνταξη της Έκθεσης ESG 2022 του ΔΕΣΦΑ.

Το 2022, πραγματοποιήθηκε μια έρευνα ESG μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών του ΔΕΣΦΑ με στόχο τη χαρτογράφηση και κατανόηση των πραγματικών και ενδεχόμενων, θετικών και αρνητικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητες της Εταιρείας στο περιβάλλον, την κοινωνία, την οικονομία και τη διακυβέρνηση. Σε συνέχεια της αξιολόγησης, προσδιορίστηκαν 23 ουσιώδη ζητήματα για τα οποία διεξήχθη ανάλυση σημαντικότητας προκειμένου να προσδιοριστούν οι πραγματικές και ενδεχόμενες, θετικές και αρνητικές επιπτώσεις. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται μια κατηγοριοποίηση αυτών των επιπτώσεων βάσει της φύσης τους.

Πυλώνας	Ουσιώδη θέματα	ΣΒΑ Ηνωμένων Εθνών
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου	
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, ανθεκτικότητα και μετάβαση/ Καινοτομία	
ΚΟΙΝΩΝΙΑ	Εργασιακές πρακτικές / Δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι και συλλογικές διαπραγματεύσεις	
ΚΟΙΝΩΝΙΑ	Υγεία και ασφάλεια στην εργασία / Ακεραιότητα περιουσιακών στοιχείων και διαχείριση κρίσεων περιστατικών	
ΚΟΙΝΩΝΙΑ	Τοπικές κοινότητες / Δικαιώματα γης	
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	Επιχειρηματική συμπεριφορά	
	Οικονομικές επιπτώσεις	
	Ιδιωτικότητα	

Έπειτα από τις παραπάνω διαδικασίες, το πρότυπο έκθεσης ESG εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2022.

13. Πρότυπα GRI 2021 και GRI 11 Κλάδος Πετρελαίου & Φυσικού Αερίου 2021, Οδηγός Δημοσιοποίησης Πληροφοριών ESG του Χρηματιστηρίου Αθηνών για το 2022; Πρότυπο SASB «Πετρέλαιο και Φυσικό Αέριο - Midstream 2018», Χρηματοοικονομικές Πληροφορίες που σχετίζονται με το Κλίμα, Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών

Πολιτική βιωσιμότητας

Τον Οκτώβριο του 2022, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε την Πολιτική Βιωσιμότητας του ΔΕΣΦΑ που συνοψίζει τους βασικούς πυλώνες της στρατηγικής ESG της Εταιρείας , εκφράζει την εταιρική ταυτότητα και κοινοποιεί την προσέγγιση της βιωσιμότητας, τις δεσμεύσεις και τις ενέργειες της Εταιρείας για θέματα που σχετίζονται με το περιβάλλον, την κοινωνία και τη διακυβέρνηση (ESG). Ο ΔΕΣΦΑ θεωρεί ότι η βιωσιμότητα συνιστά μια κατευθυντήρια αρχή για τον προσδιορισμό στρατηγικών και επιχειρησιακών επιλογών και ένα πολύτιμο εργαλείο για να προχωρήσει πέρα από τις απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου.

Περιβαλλοντική προσέγγιση

Η δέσμευση του ΔΕΣΦΑ για το περιβάλλον αντανακλάται στην εφαρμογή του Συστήματος Διαχείρισης του Περιβάλλοντος, καλύπτοντας όλες τις δραστηριότητες και τις μονάδες του με βάση το διεθνές πρότυπο ISO 14001:2015 και κοινοποιώντας στα ενδιαφερόμενα μέρη την Πολιτική Περιβάλλοντος, Υγείας, Ασφάλειας & Ποιότητας.

Ο ΔΕΣΦΑ υιοθετεί μια ολιστική προσέγγιση αναφορικά με το περιβάλλον, δεσμευόμενος όχι μόνο να καταπολεμήσει την κλιματική αλλαγή αλλά και να υιοθετήσει τις βέλτιστες πρακτικές για τη διατήρηση και βελτίωση των περιοχών όπου δραστηριοποιείται, μετριάζοντας τις επιπτώσεις των λειτουργιών του στο περιβάλλον, καθώς και τις επιπτώσεις των λειτουργιών των ενδιαφερόμενων μερών που συμμετέχουν σε ολόκληρο το φάσμα της αλυσίδας αξίας. Αυτό αντανακλάται και στους στόχους της Εταιρείας αναφορικά με τη μείωση των εκπομπών μεθανίου (CH4), την ενεργειακή απόδοση, τη νέα επιχειρηματική ανάπτυξη πράσινων αερίων και την καινοτομία, τη διαχείριση αποβλήτων και την ανακύκλωση.

Κοινωνική προσέγγιση

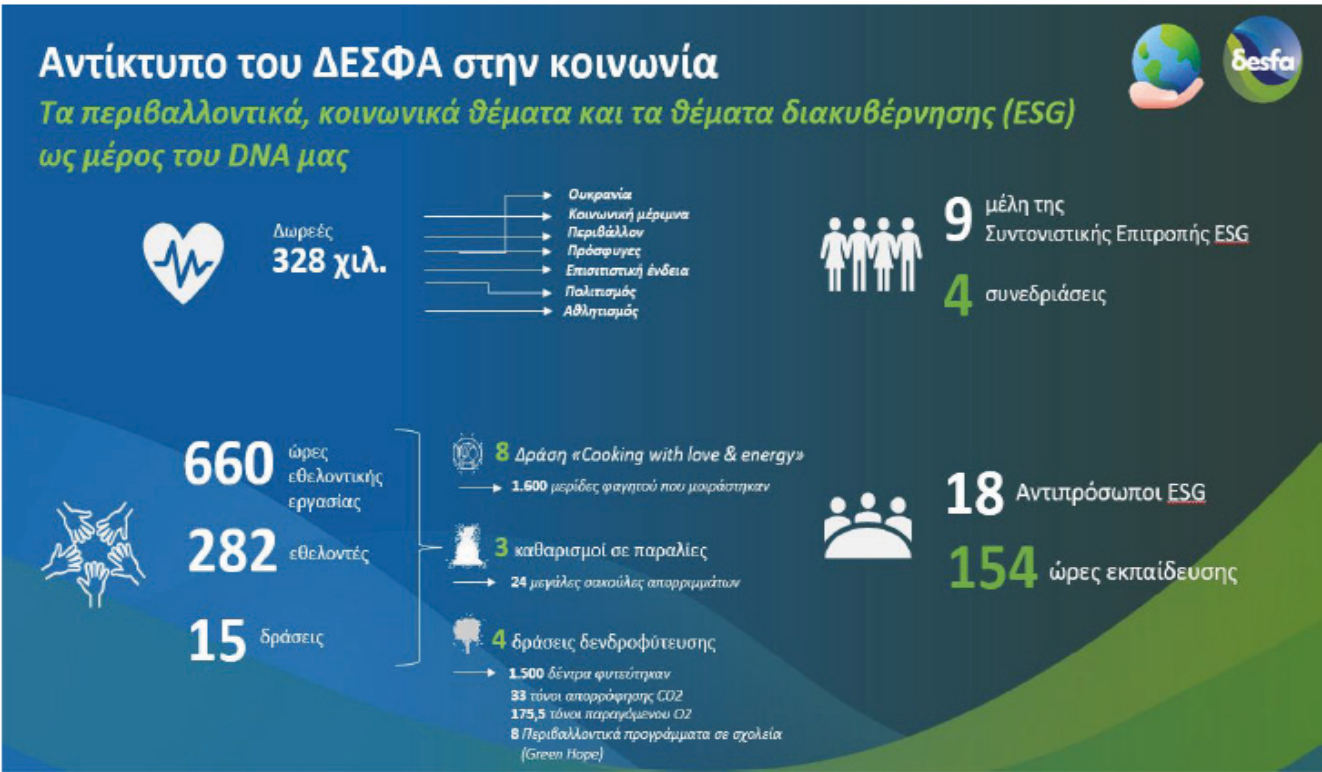
Στο πλαίσιο των προαναφερθέντων, ο ΔΕΣΦΑ αναγνωρίζει τους εργαζόμενους, τις τοπικές κοινότητες, τους πελάτες και τους προμηθευτές ως βασικά ενδιαφερόμενα μέρη και στόχος του είναι να συνεισφέρει στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των τοπικών κοινοτήτων μέσω βιώσιμων μοντέλων κοινωνικής δράσης. Η Εταιρεία δεσμεύεται να προωθήσει έργα που προάγουν περαιτέρω την ανάπτυξη και την ευημερία, δίνοντας έμφαση στις τοπικές κοινότητες και στις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού, καθώς και στην ανάπτυξη της περιοχής όπου ο ΔΕΣΦΑ διεξάγει τις δραστηριότητές του και αναπτύσσει τα σχέδιά του. Στόχος είναι πάντοτε η παροχή υπηρεσιών ύψιστης ποιότητας στους πελάτες με την επίτευξη της μέγιστης ικανοποίησης και την ταυτόχρονη διαχείριση του δικτύου φυσικού αερίου με αξιόπιστο και κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο.

Προσέγγιση διακυβέρνησης

Η κατάλληλη διακυβέρνηση της Εταιρείας θεωρείται ουσιώδους σημασίας, με ιδιαίτερη έμφαση στη δεοντολογία, τη συμμόρφωση, την αξιοπιστία των υπηρεσιών και την αποδοτικότητα, καθώς και στην ανάπτυξη ενός συστήματος διαχείρισης κινδύνων που θα διασφαλίζει τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Εταιρείας. Ο ΔΕΣΦΑ εξετάζει τις τάσεις της αγοράς, την επικαιροποίηση των κανονισμών και τα στρατηγικά σχέδια των μετόχων του διατηρώντας μια επικαιροποιημένη πολιτική με μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

B. Πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

Ο ΔΕΣΦΑ διεξήγαγε μια σειρά πρωτοβουλιών μέσω χορηγιών, δωρεών και ενεργειών εθελοντισμού προκειμένου να ενισχύσει το θετικό του αποτύπωμα στις τοπικές κοινότητες με τις οποίες συνεργάζεται, να καταπολεμήσει την κλιματική αλλαγή και να παρέχει ίσες ευκαιρίες στο ανθρώπινο δυναμικό του σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της εταιρικής στρατηγικής ESG και τις αρχές της διαδικασίας Δωρεών και Χορηγιών της Εταιρείας. Τοποθετώντας το θέμα του εθελοντισμού στο επίκεντρο της εταιρικής κουλτούρας μας, το 2022 ο ΔΕΣΦΑ διεξήγαγε μια σειρά ενεργειών παρέχοντας την ευκαιρία στους εργαζόμενους να προσφέρουν τις δεξιότητες και τον χρόνο τους και να συμμετάσχουν σε ουσιαστικές ενέργειες οι οποίες έχουν μεγάλο αντίκτυπο στη ζωή των ανθρώπων που έχουν ανάγκη και στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

Πέρυσι, οι πρωτοβουλίες εστίασαν στους μετανάστες, την επισιτιστική ένδεια, την κοινωνική φροντίδα και τη φροντίδα του περιβάλλοντος, την καινοτομία, τον αθλητισμό και τον πολιτισμό, δίνοντας έμφαση και σε πρωτοβουλίες σε σχέση με την Ουκρανία.

Επισιτιστική ένδεια

Ο ΔΕΣΦΑ εφοδίασε με τρόφιμα το Κοινωνικό Παντοπωλείο Σαλαμίνας και συνέχισε την αξιολογη συνεργασία του με την ΜΚΟ “The Love Van”, με μια σειρά γευμάτων για τους άστεγους στο κέντρο της Αθήνας, όπου 120 εθελοντές προσέφεραν περίπου 1.600 μερίδες φαγητού, αφιερώνοντας 300 ώρες εθελοντισμού καθ’ όλη τη διάρκεια του έτους.

Κοινωνική φροντίδα και φροντίδα του περιβάλλοντος

Ο ΔΕΣΦΑ συνέχισε να υποστηρίζει το Χαμόγελο του Παιδιού και το Ελληνικό Παιδικό Χωριό στο Φίλυρο και στήριξε επίσης οργανισμούς που εστιάζουν σε παιδιά με ειδικές ανάγκες.

Επίσης, η Εταιρεία παρείχε υποστήριξη στις εκπαιδευτικές ανάγκες σχολείων και δημοτικών οργανισμών μέσω της δωρεάς refurbished υπολογιστών. Επιπλέον, δίνοντας έμφαση στην ενίσχυση των δεσμών της με τις τοπικές κοινότητες, η Εταιρεία υποστήριξε τις τοπικές αρχές στα Φάρσαλα και την Ελευσίνα με την αγορά του απαραίτητου εξοπλισμού για τις λειτουργικές τους ανάγκες.

Επίσης, οι εθελοντές συμμετείχαν σε μια αποστολή της ΜΚΟ +πλεύση στις νήσους Ερείκουσσα, Οθωνοί και Μαθράκι, στηρίζοντας την παροχή ιατρικών υπηρεσιών στους κατοίκους των απομονωμένων νησιών που έχουν ανάγκη, δωρίζοντας παράλληλα τις απαραίτητες ιατρικές προμήθειες και συμμετέχοντας σε δύο καθαρισμούς παραλιών. Στη συνέχεια, σε συνεργασία με τις ΜΚΟ We4All και Save Your Hood, ο ΔΕΣΦΑ διεξήγαγε δένδροφυτεύσεις και καθαρισμούς παραλιών, ενώ με την We4All διεξήγαγε σε οχτώ σχολεία τα περιβαλλοντικά προγράμματα «Πράσινο Μέλλον» και «Πράσινη Ελπίδα» που περιλάμβαναν την εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση για το περιβάλλον σε μαθητές δημοτικού και γυμνασίου σε συνδυασμό με μια δραστηριότητα δένδροφύτευσης. Οι παραπάνω ενέργειες κατεστησαν τον ΔΕΣΦΑ σε «Προστάτη της Γης» το 2022 από «Φύλακα» το 2021. Και οδήγησαν στην απορρόφηση 33.000 κιλών CO₂ και στην αποδέσμευση 175.500 κιλών O₂ κατά τη διάρκεια του έτους.

Το φθινόπωρο του 2022, ο ΔΕΣΦΑ, σε συνεργασία με το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, υλοποίησε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την ανάπτυξη δεξιοτήτων που σχετίζονται με την προστασία και την πυρόσβεση των δασών, με τη συμμετοχή περίπου 60 συμμετεχόντων.

Καινοτομία

Με στόχο την υποστήριξη και την προώθηση της καινοτομίας, ο ΔΕΣΦΑ στήριξε οικονομικά την Ακαδημία Ρομποτικής και Καινοτομίας The Inventors παρέχοντας εκπαιδευτικό υλικό για να χρησιμοποιηθεί σε καινοτόμα μοντέλα διδασκαλίας, συνδέοντας τη θεωρητική γνώση με πρακτικές δραστηριότητες.

Αθλητισμός

Το περασμένο έτος, ο ΔΕΣΦΑ επέλεξε να στηρίξει αθλητικές πρωτοβουλίες που προάγουν τις ίσες ευκαιρίες, τη συμπερίληψη και την ευημερία ατόμων με αναπηρίες, όπως το σωματείο Special Olympics Ελλάς στο Λουτράκι, και πρωτοβουλίες που προωθούν τις τοπικές κοινότητες και οικονομίες, όπως τη διοργάνωση του 9ου Rally Greece Offroad στην περιοχή του Άργους Ορεστικού και το Lepanto Formula Kite European Championships στη Ναύπακτο.

Πολιτισμός

Ο ΔΕΣΦΑ στήριξε πολιτιστικές δραστηριότητες που βρίσκονται κοντά στη βασική επιχειρηματική του δραστηριότητα και ταυτότητα, συμπεριλαμβανομένου του εορτασμού της Εθνικής Γιορτής της Ιταλίας που διοργάνωσε η ιταλική πρεσβεία για την προώθηση των επιχειρηματικών δεσμών μεταξύ των δύο χωρών, καθώς και του εορτασμού της 90ής επετείου του Σώματος Ελληνικού Οδηγισμού που ενθαρρύνει τα νεαρά άτομα να επιδιώξουν την προσωπική εξέλιξη, την κοινωνική συμμετοχή, τη ζωή στη φύση και την οικολογική συνείδηση.

Εστίαση στην Ουκρανία

Στην αρχή του έτους, το ξαφνικό ξέσπασμα του πολέμου στην Ουκρανία μας έκανε να εκδηλώσουμε την πρόθεσή μας να στηρίξουμε τον λαό της Ουκρανίας, αφιερώνοντας ένα μέρος του προϋπολογισμού των δωρεών μας και των προσπαθειών μας σε αυτόν τον σκοπό καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Ο ΔΕΣΦΑ παρείχε οικονομική υποστήριξη στον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό στοχεύοντας στη στήριξη του ανθρωπιστικού έργου και των αναγκών του Ουκρανικού Ερυθρού Σταυρού. Στηρίξαμε επίσης την κοινή πρωτοβουλία των Φαρμακοποιών του Κόσμου και του Δήμου Θεσσαλονίκης όσον αφορά στην προμήθεια ιατρικού και φαρμακευτικού εξοπλισμού, προϊόντων υγιεινής, προμηθειών σε τρόφιμα και ατομικού εξοπλισμού προστασίας στην Ουκρανία. Εκτός των προαναφερθέντων, ο ΔΕΣΦΑ ένωσε τις προσπάθειές του με την UNHR (Υπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες) στην Ελλάδα για τη διοργάνωση μιας εσωτερικής εκστρατείας εθελοντισμού και τη συγκέντρωση κεφαλαίων για να στηριχθεί το έργο του οργανισμού αναφορικά με τους πρόσφυγες της Ουκρανίας. Η οικονομική συνεισφορά των εργαζομένων της Εταιρείας διπλασιάστηκε από τον ΔΕΣΦΑ με αποτέλεσμα τη συγκέντρωση ενός σημαντικού ποσού για την υποστήριξη των προσφύγων.

Επίσης, ο ΔΕΣΦΑ στήριξε δύο φορές τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου της Ουκρανίας (GTSOU) προχωρώντας στην αγορά και δωρεά τεσσάρων ηλεκτρογεννητριών καθώς και ειδών πρώτης ανάγκης (κιτ πρώτων βοηθειών, μάσκες προστασίας, φίλτρα) και λοιπού τεχνικού εξοπλισμού (ασύρματοι πομποδέκτες).

Βραβεύσεις

Το 2022, στον ΔΕΣΦΑ απονεμήθηκε το SILVER AWARD για τη συμμετοχή του στον Δείκτη Εταιρικής Ευθύνης 2021-2022.

**ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΕΞΕΛΙΞΗ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ**

11

Βασικοί στρατηγικοί πυλώνες

Ο ΔΕΣΦΑ εφαρμόζει τη στρατηγική του με βάση έναν αριθμό βασικών στρατηγικών πυλώνων. Οι βασικοί στρατηγικοί πυλώνες εστιάζουν στην ενίσχυση των βασικών ρυθμιζόμενων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της Εταιρείας, τη δέσμευση στην προώθηση της ενεργειακής μετάβασης και τη διερεύνηση στοχευμένων ευκαιριών επιχειρηματικής ανάπτυξης. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός και η αλλαγή της κουλτούρας είναι βασικοί παράγοντες, ενώ η Εταιρεία εργάζεται διαρκώς για την ανάπτυξη μιας σταθερής σύγχρονης Στρατηγικής Βιωσιμότητας που λαμβάνει υπόψη παράγοντες ESG.

Ενίσχυση ρυθμιζόμενων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων

Η ενεργειακή κρίση κατέστησε την ασφάλεια εφοδιασμού κορυφαία προτεραιότητα της πολιτικής που ακολουθεί η αγορά ενέργειας σε συνδυασμό με τη βιωσιμότητα και την οικονομικά προσιτή ενέργεια και υπογράμμισε επίσης τον κρίσιμο ρόλο των υποδομών φυσικού αερίου για την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού και σε διασυνοριακή βάση. Ο ρόλος του φυσικού αερίου, είτε σε ορυκτή είτε σε ανανεώσιμη μορφή, θα εξακολουθήσει να είναι σημαντικός στο συγκεκριμένο περιβάλλον όπου η ασφάλεια εφοδιασμού και οι βιώσιμες υποδομές θα ληφθούν υπόψη με ίσους όρους στην πορεία προς την πλήρη απεξάρτηση του ενεργειακού μίγματος από τον άνθρακα.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο ΔΕΣΦΑ θα πρέπει να προστατέψει την επέκταση των βασικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ανάπτυξη μελλοντικά βιώσιμων περιουσιακών στοιχείων που θα εξυπηρετήσουν την αγορά στην εποχή της ενεργειακής μετάβασης. Σε αυτό το πλαίσιο, ο ΔΕΣΦΑ έχει προτείνει ένα αυστηρό ΔΠΑ για την περίοδο 2023-2032 το οποίο, μεταξύ άλλων, θα παρέχει πρόσβαση σε φυσικό αέριο σε νέες περιοχές στην Ελλάδα, θα διευρύνει την εξαγωγική δυναμικότητα του ΕΣΦΑ, αλλά και θα επιτρέπει τη σύνδεση νέων μονάδων εισαγωγής και νέων μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας τροφοδοτούμενων με φυσικό αέριο οι οποίες έχουν ζητήσει πρόσβαση στο ΕΣΜΦΑ. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει έργα που θα βελτιώσουν την αποδοτική ψηφιακή λειτουργία της Εταιρείας και θα εισαγάγουν καινοτόμες λύσεις για την εποχή των ανανεώσιμων αερίων. Ξεκινώντας από το έργο-ορόσημο της επέκτασης στη Δυτική Μακεδονία, όλοι οι αγωγοί που κατασκευάζει ο ΔΕΣΦΑ από εδώ και στο εξής είναι H2-ready, δηλαδή είναι σε θέση να μεταφέρουν καθαρό υδρογόνο, προβλέποντας τη σταδιακή ανάπτυξη της αντίστοιχης «ραχοκοκαλιάς» στην περιοχή της ΕΕ και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Ενεργειακή μετάβαση

Μετά τις συνεχείς εξελίξεις σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με τον ρόλο του ΔΣΜ στην αλυσίδα αξίας H2, ο ΔΕΣΦΑ συνεχίζει να εργάζεται στην αξιολόγηση της ετοιμότητας για H2 του υφιστάμενου δικτύου του, την πιθανή μεταφορά προσμείξεων φυσικού αερίου και καθαρού H2, αλλά και για την κατάρτιση σχεδίων σχετικά με την ανάπτυξη ενός δικτύου υψηλής πίεσης για τη μεταφορά καθαρού H2 που θα αποτελεί μέρος της πρωτοβουλίας European Hydrogen Backbone. Σε αυτό το πλαίσιο, ο ΔΕΣΦΑ έχει ήδη υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου (ENTSOG) δύο συναφή έργα, με στόχο να αποκτήσει μελλοντική πρόσβαση στην ευρωπαϊκή χρηματοδότηση για την υποστήριξη αυτής της ανάπτυξης. Επίσης, η Εταιρεία συνεργάζεται επί του παρόντος με την ελληνική βιομηχανία για τη δρομολόγηση πιλοτικών έργων ανάμειξης, ενώ παρακολουθεί στενά την εξέλιξη του απαραίτητου νομικού και κανονιστικού πλαισίου σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ.

Παράλληλα, ο ΔΕΣΦΑ εργάζεται για την ανάπτυξη του κλάδου του βιομεθανίου στην Ελλάδα και συνεργάζεται με βιομηχανικούς εταίρους για τη δρομολόγηση ενός πιλοτικού έργου βιομεθανίου, στηρίζοντας ταυτόχρονα τις προσπάθειες του κράτους να αναπτύξει το αντίστοιχο νομικό πλαίσιο στο πλαίσιο των βέλτιστων ευρωπαϊκών εμπειριών και πρακτικών.

Επιπλέον, αναγνωρίζοντας τη σημασία μιας ολοκληρωμένης λύσης δέσμευσης, μεταφοράς και αποθήκευσης CO₂ για την Ελλάδα ως αναγκαία για την πραγματοποίηση των φιλόδοξων κλιματικών στόχων που τέθηκαν σε επίπεδο ΕΕ, ο ΔΕΣΦΑ εργάζεται αναφορικά με τον ρόλο του στην αλυσίδα αξίας της δέσμευσης, αξιοποίησης και αποθήκευσης άνθρακα (CCUS), επεξεργαζόμενος μαζί με τους εταίρους του τρόπους που θα επιτρέψουν τη μεταφορά CO₂ από το σημείο δέσμευσης, δηλαδή από τις βιομηχανικές πηγές εκπομπών, σε μια μόνιμη μονάδα αποθήκευσης.

Τέλος, ο ΔΕΣΦΑ στηρίζει την ανάπτυξη έργων έρευνας και ανάπτυξης και καινοτομίας στην Ελλάδα που προετοιμάζουν το έδαφος για σημαντικές επενδύσεις στην ενεργειακή μετάβαση και διαμορφώνουν τον μελλοντικό ρόλο του ΔΕΣΦΑ σε αυτή. Μια αρχική λίστα έργων αυτού του είδους έχει ήδη συμπεριληφθεί στο προτεινόμενο ΔΠΑ 2023-2032 και περιλαμβάνει ένα έργο πυρόλυσης, τη σύνδεση του ΕΣΜΦΑ με τις κοιλάδες H₂ Δυτικής Μακεδονίας και το Process & Dry Seal Recompression System. Άλλα παρόμοια έργα θα ακολουθήσουν.

Ευκαιρίες επιχειρηματικής ανάπτυξης

Με βάση τις ικανότητες και την εμπειρογνωσία του, ο ΔΕΣΦΑ επιδιώκει ενεργά να ενοποιήσει το χαρτοφυλάκιο των μη ρυθμιζόμενων υπηρεσιών λειτουργίας και συντήρησης που παρέχει στην Ελλάδα και σε επιλεγμένες χώρες στο εξωτερικό για να εδραιώσει τον ρόλο του ως αξιόπιστου επιχειρησιακού εταίρου. Η ενασχόληση με νέες μη ρυθμιζόμενες υπηρεσίες για τον ΔΕΣΦΑ θα είναι επιλεκτική και θα εστιάζει στην ενίσχυση της παρουσίας του σε παρακείμενες αγορές όπου η Εταιρεία δραστηριοποιείται ήδη ή όπου μπορούν να αναπτυχθούν συνέργειες με τις υφιστάμενες λειτουργίες του στην Ελλάδα.

Ψηφιακός μετασχηματισμός & στρατηγική ESG

Προκειμένου να αντιμετωπίσει τις μεγάλες προκλήσεις του μέλλοντος και να προχωρήσει μπροστά, ο ΔΕΣΦΑ θα πρέπει να λειτουργεί σε πλαίσιο ψηφιοποίησης και καινοτομίας, προωθώντας την αποδοτικότητα και να εστιάζει πάντοτε στην κουλτούρα και τη βιωσιμότητα.

Η μεταβλητότητα της αγοράς προκαλεί την αντίδραση και την ταχεία προσαρμογή σε νέες πραγματικότητες. Ο ΔΕΣΦΑ μετασχηματίζει τον τρόπο εργασίας του, ώστε να λειτουργεί με πιο ευέλικτο και αποτελεσματικό τρόπο. Για να γίνει πιο αποδοτική, η Εταιρεία σχεδιάζει να ενσωματώσει ουσιαδώς τον νέο Κανονισμό που βασίζεται στην παροχή κινήτρων απόδοσης στις βασικές επιχειρηματικές της δραστηριότητες. Αυτό το νέο πρόγραμμα εισάγει κίνητρα που έχουν σχέση με την απόδοση και την αποδοτικότητα, αγγίζοντας όλους τους κρίσιμους τομείς της λειτουργίας του ΔΕΣΦΑ και της παροχής ανάπτυξης περιουσιακών στοιχείων, προσφέροντας ευκαιρίες εσωτερικής βελτιστοποίησης για την επίτευξη των στόχων που τέθηκαν και τη διατήρηση της δυνητικής ανοδικής οικονομικής πορείας.

Επιπρόσθετα, τεχνικά καινοτόμες λύσεις και πρωτοπόρα εμπορικά προϊόντα και εργαλεία θα είναι οι βασικοί παράγοντες ώθησης προς την επέκταση των κύριων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, ενώ καινοτόμα επιχειρηματικά μοντέλα και χρηματοδοτήσεις θα προωθήσουν τη διαδικασία της ενεργειακής μετάβασης.

Ο ΔΕΣΦΑ θεωρεί ότι η βιωσιμότητα συνιστά μια κατευθυντήρια αρχή για τον προσδιορισμό στρατηγικών και επιχειρησιακών επιλογών, ενώ οι παράγοντες ESG συνιστούν ένα πολύτιμο εργαλείο για τη δημιουργία κοινής αξίας και για την ώθηση της Εταιρείας να προχωρήσει πέρα από τις απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου. Ο ΔΕΣΦΑ εργάζεται σε αυτό το πλαίσιο για την ανάπτυξη μιας σταθερής και σύγχρονης Στρατηγικής Βιωσιμότητας, λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες ESG.

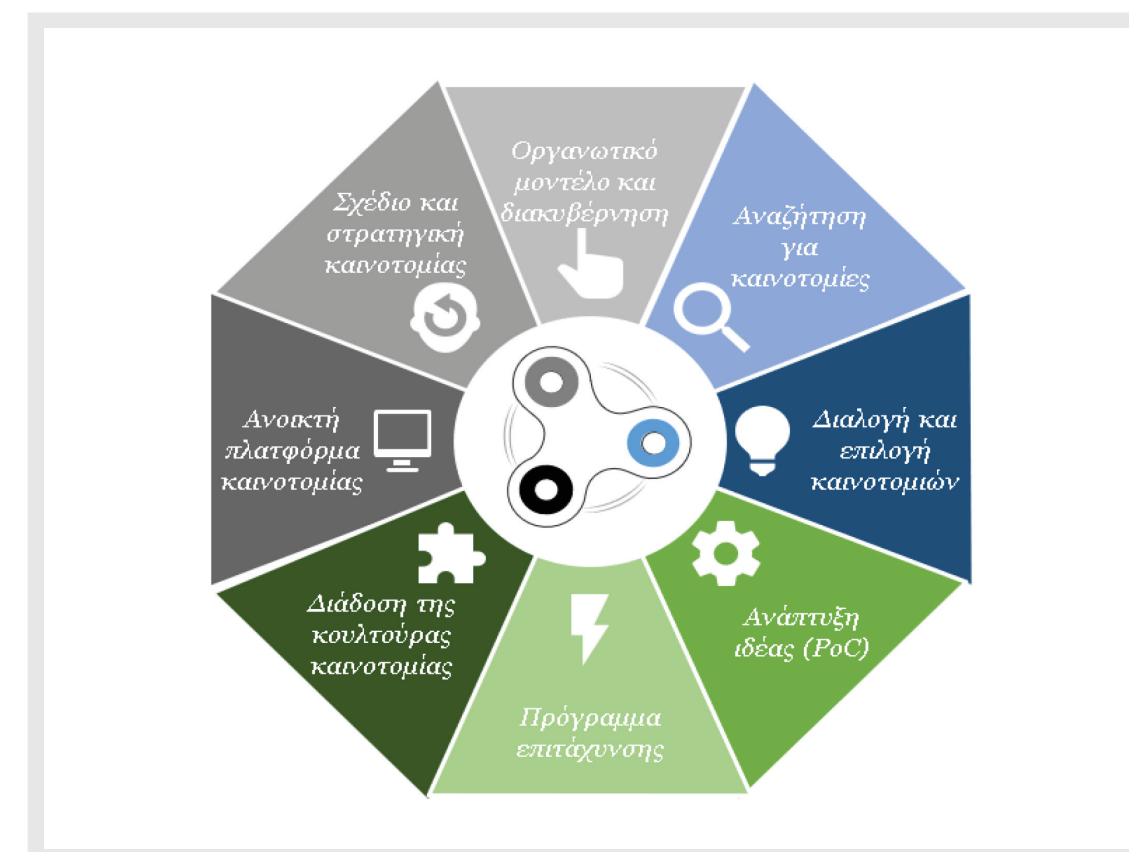
Έρευνα και ανάπτυξη

Όπως αντανακλάται στους βασικούς στρατηγικούς πυλώνες του ΔΕΣΦΑ που προαναφέρθηκαν, η Εταιρεία εργάζεται για την ανάπτυξη έργων έρευνας και ανάπτυξης και καινοτομίας στη χώρα, διαμορφώνοντας τον μελλοντικό ρόλο της στην εποχή της ενεργειακής μετάβασης. Νέα έργα σχετικά με τον εκσυγχρονισμό, τη συντήρηση και την καινοτομία, καθώς και την έρευνα και ανάπτυξη, συμπεριλήφθηκαν στο προτεινόμενο ΔΠΑ 2023-2032. Επίσης, στο πλαίσιο της ετοιμότητας H2, ο ΔΕΣΦΑ συμμετέχει στο HORIZON και σε άλλα προγράμματα καινοτομίας.

Περαιτέρω, ο ΔΕΣΦΑ υποστηρίζει τον εκσυγχρονισμό και την καινοτομία των εσωτερικών δραστηριοτήτων και διαδικασιών του και μετασχηματίζει και ενσωματώνει διαρκώς νέες τεχνολογίες αποσκοπώντας στη δημιουργία ευκαιριών για οικονομική και λειτουργική αποδοτικότητα. Αναδυόμενες προηγμένες τεχνολογίες εξελίσσονται σε πληθώρα υπηρεσιών του επιχειρηματικού πεδίου της Εταιρείας, όπως η επιθεώρηση, η συντήρηση, η ακεραιότητα των αγωγών, ο σχεδιασμός και η κατασκευή κ.ά.

Η Εταιρεία στοχεύει στην περαιτέρω καλλιέργεια μιας κουλτούρας καινοτομίας που υποστηρίζει και παρέχει σταδιακά προστιθέμενη αξία μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, της βελτιστοποίησης των διαδικασιών και της πλήρους αξιοποίησης της τεχνολογίας. Επί του παρόντος βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης και υλοποίησης αρκετών σημαντικών τεχνολογικών καινοτομιών. Παραδείγματα τέτοιων καινοτομιών είναι η Ανάπτυξη του Συστήματος Πρόβλεψης της Ζήτησης Φυσικού Αερίου, η Αναβάθμιση του Συστήματος Καθοδικής Προστασίας Αγωγών και το έργο αναβάθμισης της Διαχείρισης Γεωκινδύνων. Επί του παρόντος, τα τμήματα του ΔΕΣΦΑ, ανάλογα με το πεδίο εξειδίκευσής τους, αξιολογούν τις πιθανές τεχνολογίες και παρέχουν συστάσεις για εφαρμογή.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο ΔΕΣΦΑ δημιούργησε τον Οκτώβριο του 2022 το «Εργαστήριο Καινοτομίας» ("Innovation Lab"), μια ανοιχτή διαλειτουργική πλατφόρμα συνεργασίας για τον συνεχή προσδιορισμό και την αξιολόγηση καινοτόμων πρακτικών και εργαλείων, την υιοθέτηση τεχνολογικών λύσεων, καθώς και τον προσδιορισμό σχετικών πρωτοβουλιών για τη διεξαγωγή έργων. Η Εταιρεία εργάζεται για να προωθήσει τη συνεργασία με πανεπιστήμια, δημόσια ερευνητικά κέντρα και νεοφυείς επιχειρήσεις του ελληνικού οικοσυστήματος για την ανταλλαγή της υπάρχουσας εμπειρογνώσις και του θεωρητικού υπόβαθρου στις τεχνολογικές πρωτοβουλίες.

**ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΠΟΥ ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ
ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ
ΑΝΑΦΟΡΑΣ**

12

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΠΟΥ ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Το πρώτο γεγονός είναι ότι θεσπίστηκε νέος νόμος εντός του 2023 (Ν. 5037/2023) σχετικά με την Ασφάλεια Εφοδιασμού. Ο εν λόγω λογαριασμός δύναται να χρηματοδοτείται προσωρινά από τους πόρους του ΔΕΣΦΑ έως το συνολικό ποσό των 135 εκατ. € προκειμένου να επιτυγχάνεται επαρκές πιστωτικό υπόλοιπο για την πληρωμή των δικαιούχων των δράσεων που διενεργούνται στο πλαίσιο του Σχεδίου Προληπτικής Δράσης του 2022. Τα κεφάλαια μπορούν να μεταφερθούν σταδιακά στον λογαριασμό ασφάλειας εφοδιασμού κατόπιν αιτήματος από τη ΡΑΕ και αποδοχής του από τον ΔΕΣΦΑ και η προέλευσή τους θα είναι η εξής:

- › Ο ΔΕΣΦΑ θα δανείσει στον Λογαριασμό Ασφάλειας Εφοδιασμού την ταμειακή εισροή (είσπραξη εσόδων) από τα πριμ δημοπρατήσεων του 2022 και της περιόδου μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2023 και έως το συνολικό ποσό των 65 εκατ. €. Ο ΔΕΣΦΑ θα λάβει καθορισμένο τόκο για αυτή τη χρηματοδότηση που θα επιβαρύνει εξ ολοκλήρου τον Λογαριασμό Ασφάλειας Εφοδιασμού.
- › Ο ΔΕΣΦΑ θα μετέχει σε ένα, ειδικό για τον Λογαριασμό Ασφάλειας Εφοδιασμού, πιστωτικό όριο εμπορικής τράπεζας έως του συνολικού ποσού των 80 εκατ. €, συμπεριλαμβανομένου του χρηματοοικονομικού κόστους. Το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος χρηματοδότησης του ΔΕΣΦΑ σχετικά με τον εν λόγω δανεισμό επιβαρύνει εξ ολοκλήρου τον Λογαριασμό Ασφάλειας Εφοδιασμού.
- › Ο ΔΕΣΦΑ θα εισπράττει αποζημίωση ύψους 0,5% επί των μεταφερόμενων κεφαλαίων, πληρωτέα τον Δεκέμβριο κάθε έτους από το 2023 έως το 2027. Το ποσό της εν λόγω αποζημίωσης χρεώνεται επίσης στον Λογαριασμό Ασφάλειας Εφοδιασμού.

Τα παραπάνω ποσά χρηματοδότησης, καθώς και τα ποσά των σχετικών προβλεπόμενων χρεώσεων (τόκος, κόστος χρηματοδότησης και αποζημίωση) επιστρέφονται στον ΔΕΣΦΑ κατόπιν απόφασης της ΡΑΕ που προσαρμόζει το Τέλος Ασφάλειας Εφοδιασμού προκειμένου να υπάρξει επαρκές θετικό υπόλοιπο σε αυτόν τον λογαριασμό. Η επιστροφή θα πραγματοποιείται σταδιακά, σε ετήσια βάση, εντός της επόμενης πενταετίας και μέχρι το τέλος του 2027 το αργότερο.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΠΟΥ ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Δεύτερον, ο ΔΕΣΦΑ αναλύει επί του παρόντος, βάσει ειδικού αιτήματος της ΡΑΕ, την ευκαιρία και τη δυνατότητα μεταβίβασης των μη ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων του και των συμμετοχών του στις Gastrade και Henex σε ένα νέο νομικό πρόσωπο εντός του 2023 σε ευθυγράμμιση με τις διεθνείς καλές πρακτικές για τους Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς, που εφαρμόζουν μεταξύ άλλων και οι μετοχοί του.

Πέραν των ανωτέρω, δεν υπάρχει κάποιο γεγονός που θα μπορούσε να έχει σημαντική επίπτωση στην οικονομική δομή ή τις λειτουργίες της Εταιρείας το οποίο να έχει προκύψει από τη 1/1/2023 μέχρι την ημερομηνία έκδοσης αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Χαλάνδρι, 5 Μαΐου, 2023

Στο πλαίσιο της εντολής του ΔΣ

Κωνσταντίνος Κοσμάδης

Πρόεδρος του ΔΣ

Παναγιώτης Ταμπούρλος

Μέλος του ΔΣ

Κεντρικά Γραφεία ΔΕΣΦΑ

Μεσογείων 357 -359, 152 31 Χαλάνδρι

Τηλ: 213 0884000, Fax: 210 6749504

Email: desfa@desfa.gr

